

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Samospráva a veřejný život v obci České Velenice

Bc. Lenka Kučerová

©2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Lenka Kučerová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Samospráva a veřejný život v obci České Velenice

Název anglicky

Local Government and Public Life in the Municipality of České Velenice

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika veřejného života a místní samosprávy v období po roce 1989. Výzkum bude zaměřen na vybranou obec – město České Velenice ležící v Jihočeském kraji (okres Jindřichův Hradec). Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

- 1) Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy a veřejného života.
- 2) Identifikovat aktéry veřejného života a politického procesu v obci (místní politické subjekty, zájmové skupiny, občanská sdružení, podnikatelské subjekty apod.).
- 3) Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy – role spolků a místních politických subjektů na veřejný život, samosprávu a rozvoj obce.

Metodika

Ve výzkumu politického procesu na komunální úrovni rozhodování se uplatňují dva hlavní přístupy. První upřednostňuje pohled shora a na komunální politiku pohlíží jako na nejnižší patro veřejného a politického života. Nezohledňuje však místní specifika. Druhý přístup vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik existuje obcí. Jeho základní metodou jsou většinou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení [Balík 2005: 166 167]. Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy využívané v politologii, především komparace.

Doporučený rozsah práce

60 – 70 stran

Klíčová slova

České Velenice, místní samospráva, místní politický subjekt, občanské sdružení, občanská participace, volby do obecního zastupitelstva, povolební koalice, rozvoj obce

Doporučené zdroje informací

- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009.
- Balík, S. Metodologie výzkumu komunální politiky. In Fiala, P.; Strmiska, M. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005.
- Brokl, L. Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997.
- Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010.
- Jůptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 101.
- Skovajsa, M. a kol. Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice. Praha: Portál, 2010.

Předběžný termín obhajoby

2016/02 (únor)

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 10. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Samospráva a veřejný život v obci České Velenice“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 23. 11. 2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu své diplomové práce panu Ing. Janu Čopíkovi, PhD., za poskytnuté a doporučené podklady pro tuto práci, rady a pomoc při vypracování mé diplomové práce.

Samospráva a veřejný život v obci České Velenice (Local Government and Public Life in the Municipality of České Velenice)

Souhrn

Diplomová práce je věnována samosprávě a veřejnému životu v obci České Velenice. Teoretická část seznamuje s historií obecní samosprávy, vymezuje základní pojmy (obecní, územní a zájmová samospráva, působnost obce občané a orgány obce, lokální politika a její specifika, financování obcí a volby do obecního zastupitelstva). Praktická část se zaměřuje na historii a socioekonomická data obce (nezaměstnanost, počet obyvatel, národnostní složení, bezpečnost, rozpočet a hospodaření obce, místní občanská sdružení). Dále práce cílí na historický kontext místní samosprávy, na místní politické subjekty v Českých Velenicích, volby do obecního zastupitelstva a „vyšších“ zastupitelských sborů po roce 1989.

Summary

This dissertation deals with the local government and public life in the municipality of České Velenice. The theoretical part concerns with the history of municipal local government, defines key concepts such as municipal, local and interest government, the scope of municipality's authority, local citizens, municipality's administrative body, local policy and its specifics, financing of the municipality and local elections. The practical part focuses on the history as well as on social and economic dates of the municipality. These being the unemployment, number of inhabitants, national composition, security, municipal budget and management, or local citizens associations. Further, it is occupied with historical context of local government, local political entities in České Velenice and with elections to the municipal council and superior representative bodies after 1989.

Klíčová slova: České Velenice, místní samospráva, místní politický subjekt, občanské sdružení, občanská participace, volby do obecního zastupitelstva, povolební koalice, rozvoj obce

Key words: České Velenice, local government, local political entity, citizens association, civil participation, elections to the municipal council, post-election coalition, municipal development

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl.....	11
3	Metodika.....	12
4	Historie obecní samosprávy	13
4.1	Období mezi roky 1848 – 1918	13
4.2	První československá republika.....	14
4.3	Druhá republika a Protektorát Čechy a Morava	14
4.4	Období 1945 – 1989	15
4.5	Přechod k demokracii na místní úrovni.....	16
5	Vymezení základních pojmů, teoretická východiska	17
5.1	Územní samospráva.....	17
5.2	Obecní samospráva.....	17
5.3	Zájmová samospráva	18
5.4	Občané obce	18
5.5	Působnost obce	19
5.5.1	Samostatná působnost	19
5.5.2	Přenesená působnost	20
5.6	Orgány obce.....	20
5.6.1	Starosta a místostarosta	21
5.6.2	Zastupitelstvo obce.....	21
5.6.3	Rada obce	23
5.6.4	Výbory.....	24
5.6.5	Komise rady a zvláštní orgány obce.....	25
5.6.6	Obecní úřad	26
5.7	Lokální politika a její specifika	26
5.8	Financování obcí v České republice	28
5.9	Volby do obecních zastupitelstev	28
5.10	Volební systémy.....	29
5.11	Komunální volby	29
5.12	Komponenty komunálního volebního systému	29
5.13	Volební strany	30
6	Charakteristika obce a základní socioekonomická data	31
6.1	Období před vznikem Českých Velenic	31
6.2	Vznik Českých Velenic a období 1. československé republiky	33
6.3	Období 2. světové války	35
6.4	Poválečné období až do roku 1989.....	36

6.5	Služby ve městě po roce 1989	38
6.6	Současnost – podniky ve městě	39
6.7	Bezpečnost ve městě.....	45
6.8	Rozpočet města České Velenice.....	46
6.8.1	Finanční hospodaření města v roce 2004	47
6.8.2	Finanční hospodaření města v roce 2005	48
6.8.3	Finanční hospodaření města v roce 2006	48
6.8.4	Finanční hospodaření města v roce 2007	49
6.8.5	Finanční hospodaření města v roce 2008	49
6.8.6	Finanční hospodaření města v roce 2009	50
6.8.7	Finanční hospodaření města v roce 2010	51
6.8.8	Finanční hospodaření města v roce 2011	51
6.8.9	Finanční hospodaření města v roce 2012	52
6.8.10	Finanční hospodaření města v roce 2013	52
6.8.11	Finanční hospodaření města v roce 2014	53
6.8.12	Zhodnocení finanční hospodaření města za období 1990 – 2014	54
6.9	Místní občanská sdružení	55
6.9.1	Historický kontext místních občanských sdružení	55
6.9.2	Současná místní občanská sdružení a zájmové skupiny	58
6.9.3	Zhodnocení místních občanských sdružení.....	60
6.10	Zastupitelstvo, rada města České Velenice a jejich složky, obecní úřad.....	61
6.11	Zhodnocení socioekonomických ukazatelů	62
7	Lokální politický systém	63
7.1	Historický kontext místní samosprávy v Českých Velenicích	63
7.1.1	První československá republika	63
7.1.2	Období 1945 – 1989.....	64
7.1.3	Závěr.....	66
7.2	Období před volbami v roce 1990	66
7.3	Volební období 1990 – 1994	67
7.4	Volební období 1994 – 1998	68
7.5	Volební období 1998 – 2002	70
7.6	Volební období 2002 – 2006	71
7.7	Volební období 2006 – 2010	72
7.8	Volební období 2010 – 2014	74
7.9	Volební období 2014 – 2018	75
7.10	Zhodnocení volebního období 1990 – 2014 a typy povolebních koalic	78
7.11	Zhodnocení volební účasti v letech 1994 – 2014.....	81

7.12	Samospráva v Českých Velenicích, místní politické subjekty	82
7.13	Zhodnocení lokálního politického systému	84
7.14	Volby do „vyšších“ zastupitelských sborů.....	88
7.15	Rozhodovací proces	89
8	Závěr a shrnutí.....	91
9	Seznam použitých zdrojů	93
10	Přílohy	97

1 Úvod

Tématem diplomové práce je veřejný život a samospráva v obci České Velenice. Každá obec se od ostatních obcí liší svými konkrétní specifiky historickými, politickými, sociálními nebo ekonomickými.

V průběhu devadesátých let 20. století dochází k podrobnějšímu rozvoji zkoumání politiky v České republice na úrovni obcí a regionů. Do této doby byl zájem o dění na obecní a regionální úrovni zanedbatelný.

Na přelomu 20. a 21. století se politický proces na místní úrovni stal předmětem intenzivní pozornosti skupin historiků, politiků a sociologů.

2 Cíl

Tématem diplomové práce je problematika veřejného života a místní samosprávy v období po roce 1989. Výzkum bude zaměřen na vybranou obec – město České Velenice ležící v Jihočeském kraji (okres Jindřichův Hradec). České Velenice byly vybrány, protože patří mezi malá města (místní regionální centra), jsou zde problémy s bezpečností, je zde významná vietnamská a romská komunita, unikátní průmyslová zóna Hospodářského parku České Velenice – Gmünd a v neposlední řadě je to město, ve kterém pracuji.

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy a veřejného života.
2. Identifikovat aktéry veřejného života a politického procesu v obci (místní politické subjekty, zájmové skupiny, občanská sdružení, podnikatelské subjekty apod.)
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy, role spolků a místních politických subjektů na veřejný život, samosprávu a rozvoj obce.

V posledních letech byla publikována některá zajímavá zjištění a výsledky při zkoumání lokální politiky (územní samosprávy). Převážná většina z nich tvrdí, že obce menší střední velikosti, do nichž patří i České Velenice, mají relativně málo ukotvené politické strany, a to včetně těch parlamentních. Politické strany (na kandidátních listinách politických stran nebo v rámci místního sdružení nezávislých kandidátů) mají poměrně malou členskou základnu a důležitou roli zde hrají kandidáti bez politické příslušnosti. Otázkou je, zda tento předpoklad bude platit i v Českých Velenicích.

3 Metodika

V současné době používáme ve výzkumu samosprávy na lokální (komunální) úrovni dva směry. První z nich je holistický, který upřednostňuje pohled shora na komunální politiku. Tento směr nezohledňuje místní specifika a pohlíží na komunální politiku jako na nejnižší patro politiky jako celku. Logika fungování komunální politiky je částečně odvozená z logiky fungování na vyšších úrovních politiky. Jedním z představitelů holistického směru je Pavel Šaradín. Druhý směr výzkumu je heuristický a značně náročný. Respektuje tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik je obcí. Tento výzkum je založen většinou na jednotlivých případových studiích, na jejichž základě jsou pak opatrně konstruována zobecňující tvrzení. Zastánci tohoto přístupu jsou Stanislav Balík nebo Petr Jüptner [Balík, 2005, s. 166 - 167]. Při vypracování této práce byl použit výzkumný přístup, který se snaží zohlednit odlišnosti a specifika při rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí.

Na základě výše uvedených skutečností bude celá práce postavena jako případová studie. Základními technikami při sběru dat bylo studium dokumentů a dále technika dotazování a komparace především počtu obyvatel, finančního hospodaření obce a volebních výsledků. Základním pramenem při studiu dokumentů byly právní předpisy, zejména zákon č. 128/200 Sb., o obcích (obecní zřízení), a zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí. Dále to byla data Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, výroční zprávy jednotlivých firem, místní informační periodikum „Českovelenický zpravodaj“, zápisy z jednání městského zastupitelstva a rady, materiály místních politických subjektů, zejména předvolební programy, rozpočty města a hodnotící zprávy a městské kroniky. Při dotazování byli osloveni všichni členové zastupitelstva města České Velenice, zvolení v posledních obecních volbách z roku 2014. Nakonec se uskutečnilo jedenáct polostrukturovaných rozhovorů (základní položené otázky jsou uvedeny v příloze č. 4 diplomové práce). Ze třech volebních stran, které tvoří zastupitelstvo za ČSSD, odpověděli čtyři respondenti, šest respondentů odpovědělo i za Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice – nezávislí a za KDU-ČSL odpověděl jediný zástupce za tuto stranu v zastupitelstvu.

4 Historie obecní samosprávy

4.1 Období mezi roky 1848 – 1918

Obecní samospráva se zrodila v revolučním roce 1848 a územně vyšla z josefínského katastru, ne každé sídlo ale bylo samosprávnou obcí. Tzv. kabinetní list z 8. dubna 1848 čl. 6, obcím poprvé přiznal samosprávu [Balík, 2009, s. 39]. První zákonná úprava obecního zřízení byla vydána dne 20. března 1849 ve Stadionově prozatímním obecním zřízení, které vymezovalo tyto druhy obcí: místní, obecní, krajské a statutární, a dále dvojí působnost přirozenou a přenesenou. V místních obcích byly tzv. obecní údy (obecní občané a obecní příslušníci) a cizinci [Janák, Hledíková, Dobeš, 2005, s. 298 – 299]. Volenými orgány byly obecní výbory a obecní představenstvo.

Dne 31. 12. 1851 byl vydán tzv. Silvestrovský patent, který obnovil absolutistický režim. Ústava byla zrušena a byly vydány tzv. Zásady o organických zařízeních v korunních zemích rakouského císařského státu. Samospráva byla zachována jen v místních obcích a veřejnost byla odstraněna z jednání obecních výborů. Dne 24. 3. 1859 bylo vydáno nové obecní zřízení, které kromě domovského práva nebylo realizováno.

V roce 1860 byly vypsány volby do obecních výborů a v roce 1861 byla obnovena veřejnost obecních jednání. Schmerlingova ústava byla vydána v roce 1861 a nastoupila cestu konstitucionalismu. Dne 5. 3. 1862 bylo vydáno říšské obecní zřízení, které stanovilo základní pravidla pro jednotlivé země. Každá země si poté vydala vlastní obecní zřízení. Slezsko, Morava a Čechy si v období 1663 až 1864 vydaly svá obecní zřízení. Pouze statutární města se řídila svými statuty. Obecní zřízení znalo opět samostatnou a přenesenou působnost. Obecní záležitosti zastupoval obecní výbor a představenstvo, které bylo voleno na tři roky. Volit směli svéprávní muži, kteří byli státní příslušníci, zaplatili daň jeden zlatý ročně, dosáhli věku minimálně 24 let a nebyli z hlasovacího práva vyloučeni. Dále směla volit honorace. Výše daní zařazovala do kurií a rozhodovala o síle hlasu. Volilo se podle prostého většinového systému. Volební právo v letech 1863 – 1919 bylo přímé, nerovné a nevšeobecné. V období 1848 – 1918 se jednalo o dualistickou koncepci monokratického typu [Balík, 2009, s. 40 – 45].

4.2 První československá republika

Po vzniku československého státu dne 28. 10. 1918 pokračovala kontinuita rakouského, respektive uherského právního řádu. Po celou dobu existence první československé republiky nedošlo k vydání nového obecního zřízení, pouze bylo přijato několik novel.

Novela obecního zřízení ze dne 7. února 1919 platila pouze pro české země. Obecní zřízení posilovalo spíše centralizační tendence. Novela změnila názvy obecních orgánů, upravila pravidla jejich jednání a vzájemné vztahy, a dále vztahy obce a orgánů státní správy. Vznikly čtyři druhy orgánů: obecní zastupitelstvo, obecní rada, starosta, jeho náměstci a komise (povinně finanční a letopisecká). Mimořádnými orgány obce byl vládní komisař a správní komise. Dále byly vydány čtyři finanční novely, které samosprávné financování obcí téměř zrušily, tento stav trval až do roku 1930, kdy došlo k mírnému zlepšení [Balík, 2009, s. 46 – 48].

Dne 31. ledna 1919 byl přijat zákon č. 75/1919 Sb., volební řád v obcích republiky Československé, který přiznával všeobecné, rovné, tajné a přímé hlasování pro všechny muže a ženy starší 21 let, kteří minimálně 3 měsíce bydleli v obci a nebyli určitým způsobem diskvalifikováni. Pasivní volební právo bylo od věku 26 let, kandidáti museli bydlet v obci alespoň jeden rok a nesměli být vyloučeni z volitelnosti [Janák, Hledíková, Dobeš, 2005, s. 376]. Z té byly vyloučeni obecní zaměstnanci, úředníci všech správních úřadů a jejich rodinní příslušníci. Volilo se buď podle systému poměrného zastoupení (obce nad 700 obyvatel), nebo podle většinového systému v menších obcích, ale i ty mohly za určitých podmínek volit podle poměrného zastoupení. Kandidátní listiny mohly podávat pouze politické strany nebo jejich sdružení s přísně vázanými kandidátkami. Byly možné i tzv. nepolitické kandidátky, dnes by se řeklo místní sdružení nezávislých kandidátů. Voliči si vybírali pouze mezi jednotlivými kandidátkami, preferenční hlasy nebyly možné.

Volby se konaly v letech 1919, 1923, 1927, 1931 a 1938. Prvorepublikové zřízení mělo nejbližší k dualistickému uspořádání kolegiálnímu tzv. magistrátnímu typu [Balík, 2009, s. 49 – 52].

4.3 Druhá republika a Protektorát Čechy a Morava

V období mezi Mnichovskou konferencí a vznikem Protektorátu Čechy a Morava došlo k odstranění zástupců levicových politických stran z funkcí starostů a členů obecních

zastupitelstev. Byla rozpuštěna zemská zastupitelstva země České a Moravské a 13. ledna 1939 i zastupitelstvo měst Prahy a Brna. Územní samospráva byla prakticky zlikvidována.

Vládním nařízením ze dne 3. února 1939 nově vznikla funkce obecních (obvodních) tajemníků, kteří vykonávali přenesenou působnost, a dále mohli za určitých podmínek vykonávat i samostatnou působnost. V obcích byl nastolen tzv. vůdcovský princip. Za správu obce byl odpovědný starosta, který dále spolupracoval s tzv. přidělenci. Dalším orgánem byli obecní radové a tzv. poradci. Zmocněnec NSDAP zajišťoval soulad mezi obcí a nacistickou stranou a to na územích odstoupených mnichovskou dohodou. Do tohoto území patřily i České Velenice.

Dne 16. března 1939 byl vytvořen tzv. Protektorat Böhmen und Mähren, dle výnosu měl být autonomní s vlastní správou. Po 6. dubnu 1939 byla nastolena okupační správa. Hlavní moc měli výkonní velící generálové. V Praze a Brně byla zřízena funkce šéfa civilní správy. Po ukončení tohoto období stanul v čele říšské rady říšský protektor. Obecní zastupitelstva v 200 obcích byla rozpuštěna a do čela byli jmenováni vládní komisaři. Ve zbývajících obcích ztrácela zastupitelstva význam, moc zde měl jen starosta. Později do obecních rad a zastupitelstev mohl nastoupit jen náhradník se souhlasem oberlandrátu.

Takže ani v období protektorátu nelze hovořit o samosprávě [Balík, 2009, s. 53 – 55].

4.4 Období 1945 – 1989

Po roce 1945 nebylo samosprávné obecní zřízení obnoveno a byl zaveden hierarchický systém národních výborů. Obce a města reprezentovaly místní (městské) výbory. Na vyšších stupních byly národní výbory okresní krajské a zemské. Právně si výbory zachovávaly rozlišení na státní správu a samosprávu, ale fakticky samospráva zanikla.

Na základě vládního nařízení z května 1946 došlo k obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění. Národní výbory byly podle zákona základními orgány pracujících. Měly tři typy hlavních orgánů: plénum, radu a komisi. Nejmocnějšími muži na radnici byl předseda a tajemník MNV. Volební období bylo od roku 1960 do roku 1971 čtyřleté, a potom pětileté. Kandidáti byli navrženi jedine prostřednictvím Národní fronty a kandidoval vždy jediný kandidát, i když zákon umožňoval kandidaturu více soupeřů. Aktivní právo bylo od 18 let a pasivní od 21 let. Vždy byly vytvořeny jednomandátové obvody. Mandát poslance byl imperativní, v případě, že zklamal důvěru, mohl být kdykoliv odvolán. Při místních národních výborech působily i tzv. občanské výbory. V roce

1982 vznikly tzv. střediskové obce, v nichž působily MNV s rozšířenou pravomocí [Balík, 2009, s. 55 – 57].

4.5 Přejchod k demokracii na místní úrovni

Prvním zákonem k přechodu demokracie na místní úrovni byl Ústavní zákon č. 14/1990 Sb., o odvolání poslanců zastupitelských sborů a volbě nových poslanců národních výborů, který měl časové omezení do 31. 3. 1990. Příslušníky politické strany mohla ze své funkce odvolat strana, nestraníky Národní fronta po dohodě s Občanským fórem. Počet členů národních výborů byl doplněn kooptacemi nových členů. K zásadní obměně ale došlo až po volbách v roce 1990 [Balík, 2009, s. 57 – 58].

Ústavní zákon č. 294/1990 Sb., kterým se měnila a doplňovala Ústava, oddělil státní správu a samosprávu [Janák, Hledíková, Dobeš, 2005, s. 484].

5 Vymezení základních pojmů, teoretická východiska

Veřejný sektor je tvořen státem a samosprávou a je označován jako veřejná správa [Skovajsa a kol., 2010, s. 32]. Veřejná správa se realizuje ve třech podobách jako státní správa, samospráva (územní a zájmová) a jiné veřejnoprávní korporace (například Česká národní banka, Česká televize), tyto subjekty nelze označit za samosprávné nebo plně samosprávné [Balík, 2009, s. 11, Hendrych, 2009, s. 158].

Základními prvky samosprávy je území nebo činnost, kde působí, osoby podřízené samosprávě, vlastní hospodaření a rozpočet a existence samosprávy jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů. Státní správa je realizována orgány moci, zákonodárné, výkonné, soudní, a dále prostřednictvím jiných subjektů [Balík, 2009, s. 12].

5.1 Územní samospráva

Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, které mají právo na samosprávu [zákon č. 1/1993 Sb., čl. 100 odst. 1]. Územní samospráva se podílí na tzv. zbývající veřejné moci (po oddělení moci státní). Územními veřejnoprávními korporacemi nestátního charakteru jsou obce a kraje. Pojem územní samosprávy v českém prostředí lze chápat jako „*oprávnění obce obstarávat určitý, právem vymezený okruh svých záležitostí samostatně a relativně nezávisle na širším společenském mechanismu (státu), jehož je ovšem obec nedílnou součástí*“. Komunální politika se odehrává v prostředí místní samosprávy [Balík, 2009, s. 11 – 12]. Dle některých autorů například [Havel 1999] patří územní samospráva do občanské společnosti [Skovajsa a kol., 2010, s. 82].

5.2 Obecní samospráva

Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávními celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávními celky [zákon č. 1/1993 Sb., čl. 99]. Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. V zákoně o obecním zřízení jsou uvedeny obce, které jsou městysem, statutárním městem a dále, které nejsou městysem ani statutárním městem. Výjimečné postavení má hlavní město Praha [zákon č. 128/2000 Sb., § 3, 4]. Lidnatost obcí se pohybuje od několika málo obyvatel v nejmenších obcích až po velkoměsto Prahu [Vodička, Cabada, 2007, s. 304].

Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, v právních vztazích vystupuje vlastním jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. V samostatné působnosti obec spravuje své záležitosti samostatně a v přenesené působnosti vykonává státní správu [zákon č. 128/2000 Sb., § 1, 2 odst. 1, 7]. „*Posláním obecní samosprávy je realizace vlastní samosprávné moci*“ [Balík, 2009, s. 12].

V současnosti rozlišujeme tři typy obecních zřízení:

- Plnou samosprávu: veškerá veřejná správa v území je vykonávána jako samospráva a podléhá kontrole parlamentu (anglický systém).
- Oddělenou státní správu a samosprávu: na jednom území existuje zvláštní orgán samosprávný i státní (francouzský model).
- Smíšenou veřejnou správu: na orgány územní samosprávy jsou přeneseny některé úkoly státní správy, tzv. přenesená působnost. Stát zde racionálně využívá existující infrastrukturu místní samosprávy (německý model).

V celé střední Evropě včetně České republiky se realizuje smíšená veřejná správa na principu přenesené působnosti [Balík, 2009, s. 13].

5.3 Zájmová samospráva

Mezi zájmové veřejnoprávní korporace patří průmyslové a profesní komory, veřejné vysoké školy, v některých zemích i církve. Zájmové korporace jsou zřizovány státem, vykonávají samosprávu mezi svými členy, hájí jejich zájmy, plní některé veřejné úkoly a podílejí se na politickém rozhodovacím procesu [Skovajsa a kol., 2010, s. 82].

Příkladem zájmové samosprávy v České republice jsou stavovské komory s obligatorním (advokátní komora, lékařská komora) nebo dobrovolným členstvím [Hendrych, 2009, s. 157].

5.4 Občané obce

Občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu. Občan, který dosáhl 18 let, má například právo volit a být volen do zastupitelstva obce; hlasovat v místním referendu za podmínek stanovených zákonem; vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva k projednávaným věcem; nahlížet, dělat si výpisy a vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu za uplynulý kalendářní rok a může požadovat i projednání určité záležitosti v samostatné působnosti.

Tato oprávnění má i fyzická osoba, která dosáhla 18 let, je cizím státním příslušníkem a v obci je hlášena k trvalému pobytu, dle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázaná [zákon č. 128/2000 Sb., § 1, 2 odst. 1, 7].

5.5 Působnost obce

Působnost je okruh vymezených úkolů, které plní každý subjekt nebo vykonavatel veřejné správy v určitém území. S působností úzce souvisí i pravomoc, to jsou svěřené prostředky zejména právní k plnění výše uvedených úkolů. Působnost rozlišujeme věcnou, územní, osobní, časovou a funkční [Hendrych a kol., 2009, s. 116 – 117, 120, 122].

5.5.1 Samostatná působnost

Obec spravuje své záležitosti samostatně (dále jen „samostatná působnost“). Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který stanoví zákon. Rozsah samostatné působnosti může být omezen zákonem [zákon č. 128/2000 Sb., § 7].

Správa samosprávy má dvě podoby. Obec zde vystupuje jako právnická osoba soukromého práva, a dále jako veřejnoprávní korporace, která je subjektem veřejné moci [Vedral a kol., 2008, s. 48].

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejich občanů, pokud nejsou zákonem svěřeny státu, krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce. Samostatná působnost obcí je v zákoně uvedena příkladným výčtem. Jedná se například o hospodaření obce s financemi, nemovitým a movitým majetkem, vydávání obecně závazných vyhlášek a samostatnou působnost odrážející se ve zvláštních zákonech. Samostatná působnost vytváří podmínky pro rozvoj sociální péče, pro uspokojování potřeb svých občanů, zejména bydlení, ochranu a rozvoj zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku ve svém územním obvodu v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi [Balík, 2009, s. 48, 65 - 66].

Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem a v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona [zákon č. 128/2000 Sb., § 35 odst. 3].

5.5.2 Přenesená působnost

Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působnost. Obecní úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce-[zákon č. 128/2000 Sb., § 7 odst. 2, § 109 odst. 2 písm. b)].

Při výkonu přenesené působnosti orgány obce se při vydávání nařízení obce řídí zákony a jinými právními předpisy. Ve všech ostatních případech se orgány obce, při výkonu přenesené působnosti, řídí usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů a opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle tohoto zákona [zákon č. 128/2000 Sb., § 61 odst. 2].

Státní správa vykonávaná obcí je přenesenou působností a je určena ve speciálních zákonech. Na jednotlivé obce je přenesena rozdílná míra státní správy. Jedná se o obce, které vykonávají přenesenou působnost v tzv. základním rozsahu, ve svěřeném území obce – I. stupně, obce s pověřeným obecním úřadem – II. stupně a obce s rozšířenou působností – III. stupně [Koudelka, 2007, s. 148].

Obce s pověřeným obecním úřadem vykonávají státní správu ve svém správním území, a dále pro bezprostředně sousedící malé obce a je vždy matričním a stavebním úřadem. Obec s rozšířenou působností vykonává státní správu ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem [Vodička, Cabada, 2007, s. 24, zákon č. 128/2000 Sb., § 61 odst. 64]. Rozdíl mezi těmito obcemi je v územní působnosti a komplexitě jejich funkcí [Vedral a kol., 2008, s. 319].

V zákoně č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, je stanoven výčet těchto obcí. Správní obvody obcí II. a III. stupně stanoví vyhláška č. 388/2002 Sb. Počet obcí s pověřeným obecním úřadem od 1. 1. 2003 je 388 a s rozšířenou působností 205 [Balík, 2009, s. 24].

5.6 Orgány obce

Zákon o obcích rozlišuje tyto orgány: starostu, místostarostu, zastupitelstvo obce, radu obce, obecní úřad, zvláštní orgány obce a komise obce, jestliže jim byl svěřen výkon přenesené působnosti [Balík, 2009, s. 67].

5.6.1 Starosta a místostarosta

Starosta zastupuje obec navenek a je nejviditelnějším orgánem obecního zřízení. Není statutárním orgánem, a proto musí úkony vyžadující schválení zastupitelstvem nebo radou obce učinit až po jejich schválení. Jinak jsou úkony od počátku absolutně neplatné a vystavuje se trestněprávní i občanskoprávní odpovědnosti. Starostu a místostarostu (místostarosty) volí do funkce zastupitelstvo obce z řad svých členů a jemu jsou také odpovědni. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky [Balík, 2009, s. 74 – 75].

V obcích, kde není tajemník, zabezpečuje výkon přenesené působnosti starosta [zákon č. 128/2000 Sb., § 103 odst. 3]. Starosta například odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok; rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce; informuje veřejnost o činnosti obce [Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 46].

Nejsilnější kompetencí starosty je svolávat a řídit zasedání zastupitelstva a rady obce. Starosta pozastaví výkon usnesení rady obce, má-li za to, že je nesprávné, a věc poté předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva [Balík, 2009, s. 75 – 76].

Starostu zastupuje místostarosta. Zastupitelstvo může zvolit i více místostarostů a svěřit jim některé úkoly. Místostarosta, kterého určí zastupitelstvo obec, zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti a v době, kdy nevykonává funkci. Starosta spolu s místostarostou podepisují právní předpisy obce [zákon č. 128/2000 Sb., § 104].

5.6.2 Zastupitelstvo obce

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem [zákon č. 1/1993 Sb., čl. 101]. Rozhodující pro stanovení počtu zastupitelů je počet obyvatel k 1. lednu roku, v němž se konají volby [zákon č. 128/2000 Sb., § 68].

Tabulka 1 Počet zastupitelů v závislosti na počtu obyvatel

Do 500 obyvatel	5 až 15 členů
Nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
Nad 3000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
Nad 10 000 do 50 000	15 až 25 členů
Nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
Nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010 s. 39

Člen zastupitelstva musí složit na začátku prvního zasedání zastupitelstva slib a dále vykonává svůj mandát osobně a v souladu se svým slibem, ale není při tom vázán žádnými příkazy, jedná se o tzv. reprezentativní mandát [Balík, 2009, s. 67]. Člen zastupitelstva obce je veřejnou funkcí. Zastupitelé mohou být uvolnění (funkci vykonávají na plný úvazek) nebo neuvolnění [zákon č. 128/2000 Sb., § 70].

Člen zastupitelstva má při výkonu své funkce tři základní práva: Právo iniciativy, tzn. předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání. Dále právo interpelace, tzn. vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce, její členy; předsedu výborů; na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je obec; na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila. Posledním právem je právo na informaci, tzn. požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce.

Také má dvě povinnosti. První je aktivní účast. Člen zastupitelstva je povinen účastnit se zasedání zastupitelstva obce, popřípadě zasedání jiných orgánů obce, je-li jejich členem; plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží; hájit zájmy občanů obce a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce. Druhou povinností je vyvarovat se střetu zájmů [Balík, 2009, s. 68 – 69].

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno v samostatné působnosti (nemůže pravomoci přenést na někoho jiného) například schvalovat program rozvoje obce; schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet; zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce a schvalovat jejich zřizovací listiny; vydávat obecně závazné vyhlášky obce; rozhodovat o vyhlášení místního referenda, volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce a odvolávat je z funkce, zřizovat a rušit výbory; zřizovat a rušit obecní policii [zákon č. 128/2000 Sb., § 84].

Dále v majetkoprávní oblasti má klíčové kompetence a patří mezi ně například nabytí a převod nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů, převod bytu a nebytových prostor, poskytování dotace nad 50 000,- Kč, rozhodování o vkladech do právnických osob [zákon č. 128/2000 Sb., § 85]. Zastupitelstvo obce si může vyhradit další pravomoci v samostatné působnosti s výjimkou vyhrazených radě.

Zastupitelstvo je usnášeníschopné pouze za přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů. K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva, pokud zákon nestanoví jinak.

Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Zasedání svolává a řídí zpravidla starosta. Starosta je povinen svolat zasedání zastupitelstva obce, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva obce nebo hejtman kraje do 21 dnů ode dne doručení žádosti obecnímu úřadu. Nesvolá-li starosta zastupitelstvo, učiní tak místostarosta, popřípadě jiný člen zastupitelstva. Nesejde-li se zastupitelstvo obce po dobu delší než šest měsíců tak, aby bylo schopno usnášet se, ministerstvo vnitra je rozpustí [Balík, 2009, s. 71].

Zasedání zastupitelstva obce je veřejné a občané jsou o konání informováni alespoň sedm dnů před zasedáním zastupitelstva obce na úřední desce [Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 43].

O průběhu konání zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis do 10 dnů po skončení zasedání, podepisuje ho starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé a musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. Jednací řád zastupitelstva vydává zastupitelstvo a upravuje bližší podrobnosti jednání.

Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce svolává dosavadní starosta tak, aby se konalo do 15 dnů od vyhlášení výsledků voleb, popřípadě do 15 dnů od právní moci usnesení soudu o neplatnosti hlasování, voleb nebo volby kandidáta. Ustavujícímu zasedání předsedá zpravidla nejstarší člen zastupitelstva obce do doby, než je zvolen starosta nebo místostarosta [Balík, 2009: str. 71 – 72].

5.6.3 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a za svůj výkon práce je odpovědna zastupitelstvu obce [Balík, 2009, s. 72]. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. Rada v přenesené působnosti vydává nařízení obce [zákon č. 128/2000 Sb., § 101 a 102].

Radu obce tvoří starosta, místostarosta, popřípadě místostarostové a další členové rady z řad zastupitelstva obce. Počet rady je vždy lichý a činí nejméně 5 a nejvíce 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Poklesne-li v průběhu volebního období počet členů rady obce pod 5 a na nejbližším schůzi zastupitelstvo nedoplní počet členů, její pravomoci přecházejí na zastupitelstvo obce, které je může zcela nebo zčásti svěřit starostovi. Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů zastupitelstva obce pod 11, je ukončena činnost rady obce uplynutím třicátého dne od uprázdnění mandátu v zastupitelstvu obce. Rada obce se nezřizuje tam, kde zastupitelstvo obce má méně než 15

členů. V případě, že se v obci nevolí rada, vykonává téměř všechny její funkce starosta [Balík, 2009, s. 72- 73].

Podle § 101 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, se rada schází podle potřeby a její schůze jsou neveřejné. Neveřejná schůze není v žádném případě tajná, ale znamená bez účasti veřejnosti [Vedral a kol., 2008, s. 532]. Rada obce je schopna se usnášet nadpoloviční většinou všech hlasů a k platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny usnášení schopných členů. Podrobnosti o jednání rady obce jsou stanoveny v jednacím řádu rady, který sama vydává. Ze schůze rada pořizuje zápis, který podepisuje starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním a musí být pořízen do 7 dnů od jejího konání. O námitkách člena rady obce proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady obce. Zápis ze schůze rady obce musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva obce [zákon č. 128/2000 Sb., § 101]. Podle zákona o svobodném přístupu k informacím je zápis přístupný komukoliv [Balík, 2009, s. 73].

Rada obce má v těchto sedmi případech vyhrazenou pravomoc: rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti; vydávat nařízení obce; stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu; stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce; přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi a ve věcech územního plánování [Balík, 2009, s. 72]. Vyhrazené pravomoci rady nelze delegovat na starostu nebo obecní úřad, neumožňuje-li to zákon [Vedral a kol., 2008, s. 527].

Další působností rady je například připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečovat plnění jeho usnesení; zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, na návrh tajemníka obecního úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem; zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady obce [zákon č. 128/2000 Sb., § 102].

Je-li rada obce odvolána jako celek a není-li současně s tím zvolena nová rada obce, zůstává ve své funkci původní rada až do zvolení nové rady. [Balík, 2009, s. 73].

5.6.4 Výbory

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Výbory předkládají návrhy a stanoviska zastupitelstvu a plní jeho úkoly a jsou zastupitelstvu ze své činnosti odpovědné. Počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle potřeby. Předsedou výboru musí být vždy zastupitel. Usnesení výboru se vyhotovuje písemně

a podepisuje ho předseda výboru. Usnesení výboru je platné, jestliže s ním vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru [Balík, 2009, s. 78].

Obligatorně musí být vždy zřízen finanční a kontrolní výbor. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a dále plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena, dále kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, a plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce [zákon č. 128/2000 Sb., § 117 – 119].

V obcích, kde žije podle posledního sčítání lidu aspoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, je zřizován výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru jsou i zástupci národnostních menšin, pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního zákona; příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejméně polovinu všech členů výboru.

V částech obce může-zřídit zastupitelstvo obce osadní nebo místní výbory. Osadní výbor má minimálně 3 členy. Počet členů osadního výboru určí zastupitelstvo obce. Členy osadního výboru jsou občané obce, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen, a jsou určeni zastupitelstvem obce. Předsedu osadního výboru zvolí zastupitelstvo obce z řad členů osadního výboru [Balík, 2009, s. 78 – 79].

5.6.5 Komise rady a zvláštní orgány obce

Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty komise předkládají radě obce a jsou jí také ze své činnosti odpovědní [Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 49]. V obcích, kde není ustanovena rada, komisi zřizuje starosta. Komise se schází podle potřeby, její členy vybírá rada a usnáší se nadpoloviční většinou všech svých členů [Balík, 2009, s. 78].

Komise je výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Ve věcech výkonu přenesené působnosti odpovídá starostovi. Předsedou komise může být jen taková osoba, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené působnosti [zákon č. 128/2000 Sb., § 122].

Příkladem je přestupková komise, která projednává přestupky. Pod stejným názvem může být i zvláštním orgánem obce, podobně jako krizový štáb obce, ale v tomto případě členy jmenuje starosta [Balík, 2009, s. 79]. Tyto dvě přestupkové komise se od sebe liší statutem a způsobem zřizování a ustanovování svých členů [Koudelka, 2007, s. 215]. V obcích

s rozšířenou působností se povinně ze zákona zřizuje komise sociálně-právní ochrany dětí a povodňová komise, které jsou obě zvláštním orgánem obce [Hendrych a kol., 2009, s. 170].

5.6.6 Obecní úřad

Obecní úřad je jedním z povinně existujících orgánů obce. Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta. Z výše uvedeného personálního složení vyplývá, že obecní úřad je tvořen složkou politickou a úřednickou. V krajním případě může zcela chybět úřednická složka, když obecní úřad má pouze starostu a místostarostu [Vedral a kol., 2008, s. 564 – 565].

Rada nebo zastupitelstvo (tam, kde není rada) může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení. Obecní úřad plní úkoly v samostatné působnosti, které mu ukládá zastupitelstvo obce nebo rada obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a dále vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce [Balík, 2009, s. 77].

V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností se zřizuje funkce tajemníka obecního úřadu obligatorně, ostatní obce mají pouze možnost tuto funkci zřídit. Tajemník je zaměstnancem obce. Pokud v obci funkce tajemníka obecního úřadu není zřízena, plní jeho úkoly starosta [Čmejrek, Čopík, Bubeníček, 2010, s. 47].

Tajemník zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny radě obce nebo zvláštnímu orgánu obce; dále plní například úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce, rada obce nebo starosta; plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči všem zaměstnancům obce zařazených do obecního úřadu; zúčastňuje se zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady s hlasem poradním, nesmí vykonávat funkce v politických stranách a v politických hnutích, ale může být jejich členem. Tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti starostovi [Balík, 2009, s. 7].

5.7 Lokální politika a její specifika

Téma lokální politiky zpracovalo v minulosti několik autorů. K nejzajímavějším dílům patří práce Stanislava Balíka [2008], Jaroslava Čmejřka, Václava Bubeníčka, Jana Čopíka [2010], Ladislava Cabady a kol. [2006] a Petra Jüptera [2004], z posledních dvou budeme dále

vycházet. Petr Jüpter nejprve rozdělil obce podle velikosti na nejmenší obce (NO), s počtem obyvatel do 1700; obce menší střední velikosti (MSO), s počtem 1701 – 9000 obyvatel; větší střední velikosti (VSO), s počtem 9000 – 45 000 obyvatel a největší obce (NM) s počtem nad 45 000 obyvatel. V každé výše uvedené kategorii platí jiné principy fungování „místní vlády“ a koaliční vztahy.

Město České Velenice patří mezi obce menší střední velikosti. V tomto velikostním rozmezí se láme poměr sil mezi nezávislými kandidáty a politickými stranami, které mají kandidáty převážně bezpartijní. Pilířem politických stran v MSO jsou tzv. „jádra“ tvořená několika aktivisty. Politické strany fungují jako „prázdné nádoby“ naplněné „jádry“ a jejich „křovím“. Místní organizace politických stran mohou mít od jednoho do třiceti členů a často ani nepořádají schůze. Některým aktérům jde o dobytí exekutivních postů, jiným o kontrolu vlastních zájmů a určitá část aktérů svoji roli bere jako společenskou. Setkává se zde s nesoutěživými systémy typu „velká rodina“, ale i soutěživými systémy (koalice proti opozici). Povolební koalice se v této velikostní kategorii utváří za účelem rozdělení křesel radních a zastupitelů [Jüpter, 2007, s. 81, 87 – 90]. Koalice na této úrovni jsou spíše osobní než stranické. Původní teorie koalic rozeznává dva hlavní druhy: koalice minimálně vítězné a velké. Dále jsou koalice rozděleny podle třídy a typu, kde kritériem je počet a ideová vzdálenost [Cabada a kol, 2006, s. 53 – 55].

Tabulka 2 Třídy a typy koalic

Typy koalic (podle počtu subjektů či mandátů)		Typ koalice (podle počtu subjektů a dle ideové vzdálenosti)
Minimální vítězná	Nejmenší počet mandátů	Minimální vítězná ideově propojená
	Nejmenší počet členů	
Velká		Velká
		Široká
		Všestranická

Zdroj: Cabada a kol.: 2006 s. 57.

Na české komunální úrovni je raritou jednobarevná koalice (rada). Velkou oblibu u nás mají koalice velké i široké, a to i na obecní úrovni [Cabada a kol: 2006, s. 64, 66].

5.8 Financování obcí v České republice

Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním a při jeho zpracování vycházíme z rozpočtového výhledu. Rozpočet se zpravidla sestavuje vyrovnaný, ale může být i přebytkový (příjmy jsou určeny k využití až v následujících letech nebo ke splácení úvěrů z minulých let) nebo schodkový (v případě, že je možné uhradit ho finančními prostředky z minulých let nebo návratnými zdroji) [zákon č. 250/2000Sb., § 4].

České obecní zřízení nezná pojem místní daň ani přírážky k daním. Obce kromě výnosů ze svého majetku nemají jinou možnost příjmů, a proto se musí z velké části spolehnout na příjmy od státu. V současné době máme čtyři skupiny příjmů do obecního rozpočtu: daňové, nedaňové, kapitálové a dotace. Nejvýznamnější příjmy jsou daňové. Ty jsou tvořeny sdílenými typy daní (o výnos se dělí obce s dalšími články rozpočtové soustavy) a svěřenými daněmi, které celé připadají obcím. Daň z příjmu právnických osob (ovšem jenom tehdy, pokud je poplatníkem obec, jinak je daň z příjmů právnických osob sdílenou daní) a dále daň z nemovitosti na území obce vždy zůstává celá obci. Daň z podnikání fyzických osob samostatně výdělečně činných jde jen částečně obci.

Mezi nedaňové příjmy patří například příjmy z vlastního podnikání obce, příjmy za pokuty, penále, správní poplatky a mezi kapitálové příjmy patří například prodej nemovitostí obce. Dotace jsou krajské, státní a z nejrůznějších evropských fondů [Balík, 2009, s. 33 – 35].

Výdaje místní samosprávy jsou například na vlastní činnost obce v samostatné působnosti spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj, výdaje s výkonem státní správy, závazky vyplývající z plnění povinností, která má obec uloženy zákonem [zákon č. 250/2000Sb., § 9].

5.9 Volby do obecních zastupitelstev

Politická společnost zahrnuje volby, politické strany, politické osobnosti a zákonodárné sbory. Obsahuje instituce, které jsou zárukou jistoty nezmanipulované soutěže o kontrolu veřejné moci a státu [Skovajsa a kol., 2010, s. 77].

Volební soustava v České republice se skládá z voleb do Poslanecké sněmovny České republiky, Evropského parlamentu, zastupitelstev krajů a obcí a volby prezidenta republiky. Všechny volby jsou založeny na principu všeobecného, rovného, přímého a tajného hlasování. Aktivní a pasivní volební právo má každý občan za podmínek daných zákonem. Aktivní právo (volit) má každý občan, který v den voleb dosáhl věku 18 let. Pasivní právo (být volen) do

Poslanecké sněmovny České republiky je od 21 let, do Senátu od 40 let a do zastupitelstev obcí a krajů od 18 let [Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 51].

5.10 Volební systémy

Máme dva základní volební systémy: většinový a poměrný (proporcionální) a kombinací obou vzniká smíšený volební systém. Většinový volební systém je spojen s anglosaskou politickou tradicí. Používají se zde jednomandátové obvody. Je jednoduchý [Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 90]. Vítěz bere vše – kandidát, který získá požadovanou většinu hlasů v daném volebním obvodu, získá mandát. V České republice se používá ve volbách do Senátu [Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 53].

Poměrný (proporcionální) systém má velké, více mandátové obvody. Nejdynamičtěji a nejspravedlivěji přenáší vůli obyvatel a menšin do politického systému. Je založen na volbě mezi jednotlivými kandidátními listinami. Volič může ovlivnit výběr kandidáta mechanismem osobních preferencí. Vítěz voleb se stanoví podle počtu hlasů získaných ve všech volebních obvodech dohromady. V konkrétním volebním obvodě jsou mandáty rozdělovány stranám v poměru, který odpovídá jejich volebnímu zisku [Čmejrek a kol., 2001, s. 161 – 165].

V České republice se tento systém využívá ve volbách do Evropského parlamentu, Poslanecké sněmovny České republiky a do zastupitelstev krajů a obcí [Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 53].

5.11 Komunální volby

Jde o volby do obecních zastupitelstev. Funkční období zastupitelů je čtyřleté. Volby se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním [zákon č. 491/2001 Sb., § 1,2]. Převážná většina obcí v ČR patří do menší velikostní kategorie. Běžné je hlasování dle osobních sympatií, mluvíme o tzv. sousedském efektu [Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 120].

5.12 Komponenty komunálního volebního systému

V českém komunálním prostředí má převážná většina zastupitelstev jeden volební obvod, rozhodujícím faktorem je velikost zastupitelstva. Z hlediska formy kandidatury máme otevřené kandidátní listiny [Balík, 2009, s. 92].

Uzavírací klauzule (volební klauzule či umělý práh) je zákonem stanovená hranice, kterou musí daný politický subjekt překonat, aby byl zařazen do procesu rozdělování mandátů. Od roku 2001 uzavírací klauzule činí 5 % z celkového počtu hlasů ve volbách poděleného voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobený počtem kandidátů každé strany. U podané jedné kandidátní listiny se ke klauzuli nepřihlíží [Balík, 2009, s. 98 – 99].

Každý volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné, a vybírá si z hlasovacích lístků, na kterých jsou uvedeni jednotliví kandidáti volebních stran [zákon č. 491/2001 Sb., § 33]. Volič volbu může provést třemi způsoby: na hlasovacím lístku označit jednu stranu – jediný hlas (tím dává hlas každému kandidátovi této strany), označit jednotlivé kandidáty různých volebních stran – vícenásobný hlas, kombinace obou způsobů – alternativní hlas (označí volební stranu a z ostatních stran vybírá kandidáty) [Balík, 2009, s. 165].

Volební formule je matematický výpočet převádějící volební výsledky (odevzdané hlasy) na mandáty. Volební formuli dělíme na volební kvóty a dělitele. Volební kvóta zjišťuje minimální počet hlasů, které je potřeba k získání jednoho mandátu.

Volební dělitel vychází z dikce, že na získání křesla má nárok ten subjekt, který vykazuje nejvyšší průměr hlasů na mandát. U nás se používá výhradně volební dělitel, do roku 2001 se používal Sainte-Laguë (číselná řada 1, 3, 5, 7, ... n), dnes čistý d'Hontův dělitel (číselná řada 1, 2, 3, ... n). Volební formule jsou rozhodující především s dalšími faktory, především velikostí volebních obvodů [Balík, 2009, s. 101 – 102].

Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením, za to je považováno ukončení hlasování. Zaniká odmítnutím slibu, rezignací, úmrtím, dnem sloučení nebo připojení obce k jiné obci, prvním dnem voleb do zastupitelstva [Balík, 2009, s. 87].

5.13 Volební strany

Od roku 1990 se používá termín volební strana. Volební stranou jsou nejen politické strany a jejich koalice, ale i jednotliví nezávislí kandidáti NK, případně jejich sdružení SNK, nebo koalice těchto sdružení. Každá politická strana může být členem pouze jedné volební strany za obec a každý kandidát může být uveden pouze na jedné kandidátní listině [Balík, 2009, s. 90]. Politické strany jako sdružení občanů patří do intermediální neboli zprostředkující sféry a účelem je získání politické moci ve volbách [Skovajsa a kol., 2010, s. 75]. Volební strany mohou podávat kandidátní listiny, které obsahují název zastupitelstva obce, označení volebního obvodu, jsou-li vytvořeny, název volební strany a její typ [zákon č. 491/2001 Sb., § 21, 22].

6 Charakteristika obce a základní socioekonomická data

Město České Velenice se nachází v Jihočeském kraji, okresu Jindřichův Hradec. Jedná se o pohraniční město, které bezprostředně sousedí s rakouským městem Gmünd. Město se nachází v nadmořské výšce 489 m a katastrální území má výměru 1209 ha. V současné době má (rok 2015) 3035 obyvatel. Od konce roku 1990 jsou České Velenice obcí s pověřeným obecním úřadem a pod správní obvod města spadá obec Nová Ves nad Lužnicí. Město Třeboň je pro České Velenice obcí s rozšířenou působností. České Velenice mají pouze jedno katastrální území, které je shodné s názvem města [www.velenice.cz, vyhláška č. 388/2002 Sb.].

K Českým Velenicím od roku 1980 do 1. listopadu 1990 patřila i Nová Ves nad Lužnicí, která se poté oddělila a vytvořila si vlastní samosprávu [Městská kronika 4. svazek, s. 292, 299].

6.1 Období před vznikem Českých Velenic

Názvem „České Vitorazsko“ je označováno území České republiky o rozloze 118,3 km², v šířce 6 až 10 kilometrů při česko-dolnorakouských hranicích, v oblasti povodí řeky Lužnice. Název je novodobý a umělý, vznikl v době národního obrození a je odvozen od města Weitry (česky Vitoraz). Rakušané tento název neznají [Oesterreicher, Kotrbová, Winkler, 2005, s. 9 – 11].

Až do 12. století tato oblast nepatřila žádnému státu. Poté bylo území ze severu kolonizováno Čechy a z jihu Němci. Českou kolonizaci podporovali Přemyslovci a německou bavorské vévodové. Česká Cejle a Dolní Velenice patřily do jižní části Vitorazska a převažovalo zde německy mluvící obyvatelstvo. Od 12. století do roku 1920 bylo České Vitorazsko součástí země Dolní Rakousy [Oesterreicher, Kotrbová, Winkler, 2005, s. 13, 15].

V roce 1185 vznikají zárodky budoucího Gmündu na soutoku řek Lužnice a Skřemelice, v místech, kde procházela zemské stezka mezi rakouskými zeměmi a Prahou, Vitorazskem a dále moravským markrabstvím. V roce 1208 Hadmar II. z Kueringu začal vyměřovat město „Gemünde“ (místo u ústí řeky), později zkráceně Gmünd. Název může mít ještě jedno vysvětlení od slova „cmuditi“ (pálit velké hromady dřeva). Město – vesnice mělo zemědělský charakter [Jindra, Jindrová, 2002, s. 11].

První chalupy na území dnešních Českých Velenic byly postaveny v roce 1355 v Dolních Velenicích (Wielands), které patřily pod město Gmünd. Ke Gmündu dále patřily vesnice z okolí, Josefsko, Česká Cejle (Böhmzeil) a šlechtický statek Vlčí dvůr. Českou Cejli

administrativně tvořila Dolní a Horní Česká Cejle, která měla v roce 1795 41 domů [Jindra, Jindrová, 2002, s. 26, 29 – 31].

Až do druhé poloviny 19. stol. lidé na Vitorazsku pracovali v zemědělství, poté začali odcházet do průmyslových podniků a na velké stavby [Jindra, Jindrová, 2002, s. 16].

Důležitým mezníkem pro budoucí vznik města bylo rozhodnutí rakouské vlády ze dne 9. června 1865 o stavbě trati z Vídně do Prahy – Dráhy císaře Františka Josefa. Původní název zněl „Kaiser Franz Josef Bahnhof Central Werkstätte Gmünd“ [Oesterreicher, Kotrbová, Winkler, 2005, s. 29]. Koncesi ke stavbě a provozování této stavby 11. listopadu 1866 získala společnost jedenácti šlechtických velkostatkářů. V okolí města Gmünd vznikl jeden z nejdůležitějších železničních uzlů v Rakousku-Uhersku. Součástí dráhy bylo i nádraží a železniční dílny nacházející se dva kilometry západně od Gmündu. Vše bylo postaveno za čtyři roky. Slavnostně byla celá trať z Prahy do Vídně otevřena v roce 1871. S opravami lokomotiv a železničních vagónů se začalo v roce 1872 [Jindra, Jindrová, 2002, s. 31 – 33]. Celou stavbu řídil a později se stal i jejím prvním přednostou Čech Ing. Josef Karel. Po vypršení koncese původních vlastníků se vlastníkem dráhy a dílen stal roku 1883 stát (Rakousko-Uhersko) [Oesterreicher, Kotrbová, Winkler, 2005, s. 34].

Bezproblémové vztahy mezi Čechy a Němci v letech 1872 – 1895 narušilo nařízení Vídně spočívající v zavedení němčiny jako jediného úředního jazyka v gmündských železničních dílnách a zákaz přijímání českých dělníků do dílen. Roku 1895 dílny přecházejí od pražského k vídeňskému ředitelství a končí éra českých přednostů. Úředním jazykem až do roku 1895 byla čeština i němčina.

V roce 1870 byl v místě dnešních Českých Velenic Wolfshof (Vlčí dvůr), bažantnice, cihelna, která se nacházela v místě současného nádraží, a několik novějších domů nazývaných Aichhausen. České Cejli, Dolním Velenicím a Josefsku se od roku 1904 začalo nově říkat Nádraží Cmunt. V té době již zde byla také pošta, cementárna, pilníkářství a výroba nitěných knoflíků [Jindra, Jindrová, 2002, s. 34, 36 – 37].

Tabulka 3 ukazuje vývoj počtu obyvatel v dřívějších vesnicích patřících k městu Gmünd a později v nově vzniklých Českých Velenicích. Od roku 1880 do 2. světové války počet obyvatel stoupal (maximum bylo v roce 1910). Po druhé světové válce prudce klesl, což bylo způsobeno zejména odsunem německých obyvatel a od roku 1950 do roku 2001 počet obyvatel opět stoupal.

Tabulka 3 Počet obyvatel 1880 - 2001

Rok	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	1999	2001
České Velenice	-	-	-	-	-	4830	2705	2892	3008	3177	3605	3492	3521
Česká Cejle	1525				1997								
Dolní Velenice	393	1527		3240	3480								
Josefsko	12				293								
Celkem	1930	2514	4097	5713	5770	4830	2705	2892	3008	3177	3605	3492	3546

Poznámka: 1880 – 2001 k datu sčítání lidu.

Zdroj: Tabulka z Územního plánu města České Velenice, ze dne 20. 6. 2005, textová část, str. 101.

6.2 Vznik Českých Velenic a období 1. československé republiky

Po vzniku Československé republiky 28. října 1918 velká část původního německého obyvatelstva opustila město a odešla do sousedního Rakouska. Z Českých Velenic se postupně stávalo české město [Jindra, Jindrová, 2002, s. 58].

Dohoda v Saint Germain-en-Laye, čl. 27, ze dne 10. 9. 1919 rozhodla, že „České Vitorazsko“ (část rakouského území) zůstane do 16. 7. 1920 pod rakouskou svrchovaností. V Saint Germain byly uzavřeny dvě mírové smlouvy. První mezi dohodovými mocnostmi a Rakouskem (vymezovala především území, které bylo postoupeno Československu) a druhá smlouva mezi dohodovými mocnostmi a Československem (řešila otázku soužití českého a rakousko-německého obyvatelstva na tomto území).

K připojení „Českého Vitorazska“ k Československé republice došlo 31. července 1920. „České Vitorazsko“ tvořilo v této době území s 11 obcemi s celkovým počtem obyvatel 11076 (6805 Čechů, 2403 Němců, 1839 „cizozemců“, 12 Židů a 8 osob jiné národnosti). Obyvatelé těchto obcí mluvili českým i německým jazykem. Do těchto 11 obcí také patřila Česká Cejle (Böhmzeil), Josefsko (Josefsschlag), neboli Pepíkov, a Dolní Velenice (Unter Wielands). Po připojení „Českého Vitorazska“ k Československé republice byla dosavadní obecní zastupitelstva ve všech obcích okamžitě zrušena a správním komisařem České Cejle, Dolních Velenic a Josefska se stal Antonín Nápravník [Jindra, Jindrová, 2002, s. 45].

Vytyčení státní hranice nově vzniklé republiky se neobešlo bez vyhrocených situací a problémů. Hraniční práce na česko-rakouské hranici byly ukončeny 1. října 1920 a východní vitorazská hranice byla s konečnou platností stanovena po řece Lužnici. Ze zabraných částí Gmündu a okolních vesnic došlo dne 31. 7. 1920 k vytvoření umělého nelogického sídelního

celku, který byl nazýván Cmunt v Čechách nebo Český Cmunt a ještě nebyl městem, chybělo mu náměstí a základní infrastruktura (elektrárna, vodárna, nemocnice a hřbitov), vše se nacházelo na území Gmündu v Rakousku [Jindra, Jindrová, 2002, s. 46 – 48].

Nové příhraniční město České Velenice oficiálně vzniklo dne 1. 12. 1922 na základě výnosu Ministerstva vnitra České republiky č. 85374 sloučením obcí Česká Cejle, Dolní Velenice, a Josefsko bez Vlčího dvora a dále z části města Gmünd, hlavního nádraží, železničních dílen, školy a úřadů. Název České Velenice vznikl sestavením z názvu vesnice Česká Cejle a Dolní Velenice. Nově vzniklé město poskytovalo jeho obyvatelům, celému okolí a lidem z vnitrozemí republiky dobré pracovní příležitosti v Dílnách ČSD (v roce 1922 měly Dírny ČSD 700 zaměstnanců) [Hokr a kol., 2003, s. 27, Kubát a kol., 2014, s. 3].

Rozšíření železničních dílen vyvolalo příliv nových dělníků a stavební expanzi ve městě. Kolem ulic Masarykovy, Družstevní, Boženy Němcové a Komenského byla postavena nová čtvrť s devadesáti rodinnými domy. Velká část státních zaměstnanců Českých drah bydlela v pěti nových třípodlažních bytových domech dodnes nazývanými „Parlament“ a „Senát“ [Oesterreicher, Kotrbová, Winkler, 2005, s. 41].

Další pracovní příležitosti ve městě poskytovala cihelna a cementárna, strojní pilníkářství a výroba nitěných knoflíků. Dále bylo v Českých Velenicích nejméně 30 provozoven s technickými službami, 24 živnostníků v oblasti potravinářské, 20 pohostinských zařízení, obuvník, krejčí, fotograf. Zdravotní péči zajišťovalo 5 lékařů včetně 2 zubařů a dále zdejší epidemická nemocnice [Oesterreicher, Kotrbová, Winkler, 2005, s. 41 – 42].

O duchovní potřeby místních obyvatel se do roku 1922 starali kněží z Gmündu. Po skončení tohoto přechodného období byl do Českých Velenic poslán českobudějovickým biskupem Šimonem Bártou český katolický kněz Josef Adámek, který prováděl duchovní správu v nově vytvořeném farním obvodu, který nebyl klasickou farností, ale duchovní správou oblasti. V novém „farním obvodu“ ale chyběl kostel, hřbitov a fara. Nový kněz se musel vypořádat se značnou chudobou farníků, nepřátelským chováním nekatolíků a nevěřících, kterých tu bylo dost, a s osočováním kněží z germanizace území. Z těchto důvodů kněží přicházeli do Českých Velenic velice neradi. V letech 1921 – 1935 bohoslužby provizorně probíhaly v kapli sv. Rodiny na Josefsku. Základní kámen nového kostela blahoslavené Anežky České v Českých Velenicích byl posvěcen 16. června 1935 a za pět měsíců dne 22. prosince 1935 byl svatostánek dokončen. Kostel byl postaven podle projektu architekta A. Pilce z Prahy za 350 000,- Kč z dobrovolných sbírek věřících z celé republiky bez finanční účasti města. Zajímavostí je, že pro tento kostel papež Jan XXII. musel udělit výjimku, neboť blahoslavená Anežka Česká nebyla v té době ještě svatořečena a kostel byl proto zasvěcen pouze

blahoslavené osobnosti (svatořečena byla v roce 1989). Fara byla postavena v roce 1937 a hřbitov v letech 1921 – 1922 [Hokr a kol., 2003, s. 29 – 30].

6.3 Období 2. světové války

Anšlus Rakouska v březnu 1938 a druhá světová válka ukončily relativně dobré dlouholeté česko-německé vztahy. Po podpisu Mnichovské dohody dne 29. září 1938, na základě které měly být postoupeny sudetoněmecké oblasti (starobylé pohraniční území Čech odedávna osídlené sudetskými Němci), byla bohužel postoupena i oblast Českého Vitorazska včetně Českých Velenic, která tuto podmínku nespĺňovala (do roku 1920 bylo tato oblast součástí Dolních Rakous a nikoliv Čech). České Velenice byly dne 6. října 1938 připojeny k Hitlerově Třetí říši nejprve jako samostatná obec Gmünd-Bahnhof a v roce 1942 jako nová městská část města Gmünd, Gmünd III-Bahnhof. Celá zabraná část území připadla k říšské župě Niederdonau (Dolní Dunaj). Berlínská smlouva z 20. listopadu 1938 pak upravovala hranice toho zabraného území [Oesterreicher, Kotrbová, Winkler, 2005, s. 47 – 48, 51 – 53].

Poslední čeští vojáci a úředníci opustili České Velenice dne 8. října 1938 a oblast byla zcela obsazena německými vojáky. Téměř přes noc tu došlo ke změně národnostního složení, najednou tu žilo 95 % Němců (před podpisem Mnichovské dohody zde naopak žilo 95 % Čechů). Novými přistěhovalci byli většinou obyvatelé Dolních Rakous, francouzští a italští zajatci, maďarští židé a jiné národnostní menšiny. Bývalé České Velenice se staly zcela německým městem, které mělo ke konci války okolo šesti tisíc obyvatel [Jindra, Jindrová, 2002, s. 67, 74].

V roce 1938 se železniční Dílny ČSD staly důležitým podnikem Třetí říše, nově byly přejmenovány na RAW Gmünd a měly výhradně německé zaměstnance. V rámci totálního nasazení bylo do dílen povoláno přibližně 1000 českých dělníků z Protektorátu Čechy a Morava [Hokr a kol., 2003, s. 30].

Tragickým datem pro České Velenice byl den 23. března 1945. V 11 hodin 55 minut byl proveden letecký nálet 15. americké letecké armády (USAF) na město s cílem zničit významný železniční uzel Gmünd-České Velenice. Celý nálet byl výsledkem přípravy americko-sovětského vrchního velení, které chtělo zamezit přesunu německých sil na jihovýchodní frontu. Železniční dílny, kde pracovalo 600 lidí, nádraží a jeho nejbližší okolí bylo zničeno během 30 minut. Přesný počet mrtvých není znám, soudí se, že zahynulo 500 až 1300 lidí, z toho 150 českovelenických občanů. Po náletu došlo k hromadnému odchodu

obyvatel z města z důvodu ztráty obydlí a zaměstnání [Jindra, Jindrová, 2002, s. 83, Kubát a kol., 2014, s. 3].

České Velenice byly osvobozeny Rudou armádou v čele s plukovníkem Korjavkem dne 7. května 1945. Správu nad dílnami ČSD a nádražím přebrala 10. května 1945 sovětská železniční jednotka v čele s podplukovníkem Kušenkem a 15. července 1945 byly dílny předány do českých rukou [Jindra, Jindrová, 2002, s. 86, 95].

Odsun Němců byl zahájen československou armádou 20. května 1945 a skončil v září 1945. V červnu 1945 se vrátilo do Českých Velenic 1200 obyvatel z původních 4780 obyvatel, kteří museli město v roce 1938 opustit, dále do města postupně přišli noví lidé z českého vnitrozemí, rumunští Slováci a Romové. Na základě vládního nařízení z počátku roku 1946 se v období od 7. 2 do 6. 3. 1946 ze sousedního Rakouska (Gmündu) vrátilo do Československa 16 českých osob [Jindra, Jindrová, 2002, s. 88 – 89, 100].

Válečné škody ve městě byly stanoveny na obecním majetku ve výši 17 505 000,- Kč a na soukromém majetku 24 099 400,- Kč. Těžce poškozeno bylo 90 obytných domů, 7 veřejných a 13 zemědělských budov a zničeno 30 obytných domů [Jindra, Jindrová, 2002, s. 97].

6.4 Poválečné období až do roku 1989

Po skončení války bylo nejdůležitějším úkolem znovuobnovit město, úkol to nebyl snadný, chyběly peníze i materiál [Jindra, Jindrová, 2002, s. 96].

V souvislosti s potřebou kvalitních pracovních sil pro Dílny ČSD bylo v roce 1946 ve městě otevřeno Střední odborné učiliště železniční [Hokr a kolektiv, 2003, s. 33].

Předzvěstí budoucích událostí ve společnosti byl 10. březen 1947, kdy došlo ve městě k uvalení národní správy nad firmou Pletárny a tkalcovny Gustava Skalického. Národním správcem se stal František Sukaný z Písku [Městská kronika 1. svazek, s. 206].

Únorové události v roce 1948 přerušily spolupráci mezi Českými Velenicemi a Gmündem. Začátkem padesátých let byla ve městě vybudována „železná opona“, tvořená kilometry ostnatého drátu, betonovými jehlany a strážními věžemi, které zabraňovaly vstupu na „Západ“. Ve městě se nacházela Celní a pasová kontrola a Pohraniční stáž, která občany města i jeho návštěvníky podrobovala kontrole při vstupu do města [Kubát a kol., 2014, s. 4].

Na základě znárodnovacího zákona z dubna 1948 byly ve městě zestátněny obchody a soukromé firmy. Znárodněny byly stavitelské firmy Ing. Plíhala a arch. Froulíka a firma Ing. Kříže. Z těchto dvou firem vznikly Československé stavební závody. Dále byl znárodněn textilní obchod Bárty a Apfeltalerové, z kterého vznikl národní podnik TEP, z místní drogerie vznikl Chemodrog, z potravin Petrouška vznikl PRAMEN, z papírnictví Jelínka vznikla

NARPA, z řeznictví Svobody vznikla Masna a z pekařství Schickra a Hory vznikly Jihočeské mlýny a pekárny [Městská kronika 1. svazek, s. 107].

Zemědělské strojní družstvo vzniklo v Českých Velenicích 21. 10. 1948, předsedou byl Václav Schreib a místopředsedou Karel Březina. Jednotné zemědělské družstvo bylo založeno jako jedno z prvních v Třeboňském okrese dne 10. 4. 1949 a do Československých státních statků bylo JZD včleněno dne 22. 5. 1958 [Městská kronika 1. svazek, s. 235, Městská kronika 2. svazek, s. 81].

V roce 1949 došlo ve městě k velkému stavebnímu rozvoji, byly dokončeny tři bytové domy železničního stavebního družstva, opraven bytový dům č. p. 104, 105 a „Parlament“, dokončeny práce na železničním nádraží, zahájena výstavba kravína pro 100 krav, postavena drůbežárna a družstevní prádelna. Majetkem města se stalo 13 bývalých německých domů, na které byla uvalena národní správa [Jindra, Jindrová, 2002, s. 107 – 108].

Sdružený komunální podnik města České Velenice vznikl 1. srpna 1950 a začlenění do něj byli místní živnostníci [Jindra, Jindrová, 2002, s. 107].

Smutnou událostí ve městě bylo dne 15. 2. 1950 zastavení činnosti Pletárny a tkalcovny Gustava Skalického [Městská kronika 1. svazek, s. 237].

Velká pohroma se stala krátce před polednem 11. června 1955 ve vozovně Dílen ČSD, když při opravě vozů vypukl nešťastnou náhodou požár. Celková škoda na majetku byla 6 miliónů korun. Stavba nové vozovky byla dokončena v roce 1964 a stála více jak 14 miliónů korun [Jindra, Jindrová, 2002, s. 112 – 113]. Další pracovní příležitostí ve městě byla v roce 1956 nově otevřená cementárna [Městská kronika 2. svazek, s. 83].

Příslib lepších časů začal v Českých Velenicích dne 1. 6. 1959, kdy město bylo vyjmutu z pohraničního pásma (ke vstupu do města již nebyla nutná propustka) a ve městě začal normální režim [www.velenice.cz].

Nejdůležitější stavební akcí v roce 1959 bylo vybudování městského vodovodního řadu nezávislého na městě Gmünd. Další významnou událostí ve městě bylo 31. 12. 1959 otevření první samoobsluhy a dne 1. 11. 1963 znovuotevření pěšího přechodu do Rakouska [Jindra, Jindrová, 2002, s. 114 – 116].

Stavební bytové družstvo bylo založeno v roce 1963 a mělo zajistit byty pro zaměstnance Dílen ČSD v ulici Nádražní [Jindra, Jindrová, 2002, s. 116].

V roce 1971 byl z dřívější letní restaurace v Háječku vybudován závod píseckého podniku Elektropřístoje, který v roce 1980 ukončil svůj provoz. Nově zde začal dne 1. 4. 1980 Otavan Třeboň šít lékařské, kuchařské a později pánské vycházkové kalhoty [Jindra, Jindrová, 2002, s. 124].

Nejvíce dětí (celkem 65) se v poválečné historii narodilo v Českých Velenicích v roce 1975, v tomto roce také došlo ke změně názvu Dílen ČSD na Železniční opravny a strojírny „ŽOS“. Rozšiřování areálu ŽOS spolu s výhradní specializací v Československu na opravu čtyřnápravových železničních vagónů si vynutilo příliv nových obyvatel a další stavební rozmach ve městě.

V letech 1971 – 1976 bylo postaveno 196 bytů o celkové hodnotě 55 miliónů korun, mateřská školka pro 60 dětí a další samoobsluha. V akci „Z“ byla postavena prodejna ovoce a zeleniny a sportovní hala [Jindra, Jindrová, 2002, s. 122 – 124].

6.5 Služby ve městě po roce 1989

Prvními soukromými provozovny po „sametové revoluci“ ve městě (rok 1990) byly hostinec U Pavlíčků, dále noviny a časopisy „Květy“ v bývalém Domě služeb a provozovna Expreso v bývalé samoobsluze v Třídě Čsl. Legií [Městská kronika 4. svazek, s. 295].

Poprvé privatizace v Českých Velenicích proběhla dne 22. 6. 1991 a byly vydraženy tyto objekty: kiosek PNS v hale vlakového nádraží, restaurace Na nádraží a prodejna potravin na Žižkově předměstí. Další privatizace proběhla dne 20. 7. 1991 a byla vydražena pouze provozovna Expreso a dále dne 10. 8. 1991, kdy byla vydražena prodejna potravin v ulici Revoluční a čerpací stanice pohonných hmot Benzina. Následně dne 14. 9. 1991 byly vydraženy pouze dva nákladní automobily AVIE. Naposledy byla privatizace uskutečněna v Českých Velenicích dne 30. 11. 1991 a byl vydražen Dům služeb a truhlárna [Městská kronika 4 svazek, s. 305, 307].

Nejvíce nových soukromých provozoven vzniklo v roce 1992. Jednalo se například o holičství a kadeřnictví Žecové a Sigmundové v č. p. 329, masáže Škáchy v č. p. 141, prodejnu novin a časopisů Ing. Kamiše v č. p. 208, stavební firmu FEKSTAV Schusslera, trafikou Kvěchové [Městská kronika 4. svazek, s. 321 – 323].

Po revoluci až do současnosti (rok 2015) vznikaly a zanikaly ve městě různé služby. Například opravna obuvi, optik, čistírna a další. Charakteristické služby pro město jsou od roku 1990 do současnosti (rok 2015), služby poskytované převážně vietnamskými podnikateli, zejména potraviny, obchody s drogerií a textilem, masáže, kadeřnictví, manikúra a pedikúra.

Tabulka 4 vystihuje vývoj nezaměstnanosti v Českých Velenicích v letech 2004 – 2014. Od roku 2005 do roku 2009 se nezaměstnanost snižuje, v roce 2009 a 2010 se zvyšuje a v roce 2011 opět snižuje. Období zvyšování nezaměstnanosti v Českých Velenicích převážně souvisí s propouštěním v Magně Cartech, spol. s.r.o., v Hospodářském parku z důvodu celosvětového poklesu prodeje osobních automobilů. Od roku 2012 dochází ke změně ve statistických údajích,

ekonomicky aktivní obyvatelé zanikají a nově je užíván údaj obyvatelé 15 – 64 let. Údaje z přelomových let 2012 a 2013 nejsou dle sdělení Úřadu práce v Jindřichově Hradci zpracovány, a proto v tabulce chybí. Kromě roku 2004, kdy míra nezaměstnanosti byla vyšší než v Jihočeském kraji, je vždy míra nezaměstnanosti v Českých Velenicích nižší než v Jihočeském kraji a České republice. V roce 2014 je poprvé nezaměstnanost v Českých Velenicích vyšší než v Jihočeském kraji a České republice.

Tabulka 4 Nezaměstnanost v Českých Velenicích

Rok	Počet nezaměstnaných	Ekonomicky aktivní obyvatelé	Míra nezaměstnanosti v %		
			České Velenice	Jihočeský kraj	Česká republika
2004	113	1737	6,5	6,1	9,5
2005	109	1890	5,8	6,3	8,9
2006	97	1890	4,9	6,0	7,7
2007	73	1890	3,9	4,8	6,0
2008	53	1890	2,8	4,0	6,0
2009	117	1890	6,2	6,5	9,2
2010	136	1890	7,2	7,4	9,6
2011	129	1890	6,8	7,3	8,6
2012	-	-	-	7,4	7,4
2013	-	-	-	7,1	8,2
2014	197	2582 (obyvatelé 15-64)	7,6	6,2	7,5

Zdroj: Zpracováno na základě dat z Integrovaného portálu MPSV – <http://portal.mpsv.cz> [cit. dne 15. 9. 2015]
Poznámka: nezaměstnanost k 31. 12. daného roku.

6.6 Současnost – podniky ve městě

Téměř všechny podniky ve městě se nachází na severozápadním okraji města u státní hranice, v rozsáhlé ploše průmyslové zóny Hospodářského parku České Velenice – Gmünd. Jedná se o zainvestované území dopravní a technickou infrastrukturou přímo navazující na výrobní plochy na rakouské straně [Územní plán Českých Velenic, s. 27].

Průmyslová zóna má celkovou rozlohu 88 ha (50 ha Česká republika a 33 ha Rakousko) a vznikla na základě bilaterální dohody mezi Rakouskem a Českou republikou ze dne 6. 3. 1990. Provozovatelem na české straně je Hospodářský park České Velenice, a. s., na rakouské straně Access Industrial Park Austria GmbH., a využívá spojení specifických výhod různých hospodářských regionů v jedné lokalitě. Tento projekt má podpořit rozvoj průmyslu a služeb v českém příhraničním regionu (jižní části jižních Čech) a severní části Waldviertelu. Jde o

první průmyslovou zónu v Evropě, která je takto prostorově i organizačně propojena na území dvou států [Kubát a kol., 2014, s. 95].

První stavební práce byly v Hospodářském parku zahájeny dne 3. 4. 1993 v 11,00 hodin na silnici do Litschau za přítomnosti starostů obou příhraničních měst (za Gmünd Adolfa Dracha a za České Velenice Mgr. Miroslava Kotrče) [Městská kronika 4. svazek, s. 323].

V roce 2008 byly bezúplatně převedeny akcie společnosti Hospodářský park České Velenice, a. s., v celkové jmenovité hodnotě 49 050 000,- Kč (ve výši 35 % podílu společnosti), z vlastnictví Centra pro regionální rozvoj České republiky do vlastnictví Města České Velenice. Zbývajících 65 % vlastní rakouská organizace ECO Plus Beteiligungen GmbH. V Hospodářském parku v roce 2008 působilo 24 firem a pracovalo zde 896 pracovníků [Městská kronika 2008, s. 12, 19].

V průmyslové zóně v současné době působí na české straně 21 investorů (GEM Bohemia s.r.o., Kinshofer Greiftechnik, Magna Cartech, spol. s. r. o., CTP Property XXVI, spol. s.r.o., Kulhánek s.r.o., Stavebniny Žiak, Střechy Jokl, Autocentrum RKCB, Viktor Property, Ruhl FVE, Ing. Pavel Beníšek, Euroregion, Havle, Neumüller, Dřevošrot, Bioma Energie, Alltech Bohemia, Norgan Transport, MZ Energie, AEMA, Hermés) a na rakouské straně 12 investorů (Truhlárna Herzog, Lakovna Traxler, Markus Traxler, Mars Greiftechnik, Leoni NBG, Glasfasertechnik, FCT FibreCable technology Fahrsicherheitszentrum Waldviertel, Bioma Energie, Transporte Weichslbaum, International Bodyguard Agency, Österrerrichische Post, Verreg Air). Někteří investoři jsou vlastníky pozemků v průmyslové zóně, jiní jsou zde pouze v nájmu. Z výše uvedených investorů jen někteří postavili na svých nebo pronajatých pozemcích stavby a pouze část těchto staveb jsou budovy, ve kterých je výroba. Při bližším pohledu jsou v Hospodářském parku jen čtyři relevantní zaměstnavatelé, Magna Cartech, spol. s.r.o., GEM Bohemia s.r.o., Kinshofer Greiftechnik a Kulhánek s.r.o. Největším a nejvýznamnějším zaměstnavatelem je MI Developments Cechia spol. s.r.o., nejen pro České Velenice, ale i přilehlé okolí. Ostatní investoři jsou vlastníky převážně fotovoltaických elektráren (Viktor Property, Ruhl FVE) a dále výrobních hal, které převážně pronajímají prvním třem výše uvedeným podnikům. Součástí průmyslové zóny je i Zakladatelské a poradenské centrum Gmünd, které poskytuje právní, překladatelské a tlumočnické služby, poradenství v oblasti financování, personální politice a dalších službách z velké části bezúplatně [www.velenice.cz].

První stavbou na české straně v Hospodářském parku, v roce 1995, byla výrobní hala španělské firmy Linasa, která vyrábí kosmetické přípravky a tekutá mýdla. V roce 2014 se firma

přejmenovala na firmu GEM Bohemia s.r.o. původem z Holandska. Firma zaměstnává 60 lidí [Městská kronika 5. svazek, s. 37 – 38, www.justice.cz].

Druhou stavbou v Hospodářském parku byla v roce 1996 lisovna a svařovna společnosti Magna Cartech, spol. s.r.o., která vyrábí výlisky z ocelových plechů pro automobilové karosérie například vozů Škoda, Opel, Chrysler, Audi. Společnost je součástí evropské divize Magna Automobil Technik AG (MATAT) se sídlem v Kanadě. V roce 1996 tato firma zaměstnávala 110 zaměstnanců. V současné době je vlastníkem Magny Cartech, spol. s.r.o., společnost MI Developments Cechia spol. s.r.o., a má 600 zaměstnanců [Městská kronika 5. svazek, s. 63 – 65, www.justice.cz].

V roce 1998 v Hospodářském parku zahájil provoz strojírenský podnik Mars, komanditní společnost se sídlem v Českých Velenicích, který vyrábí manipulační techniku, hydraulické ruce, motory a kompresory a stojí částečně na české a rakouské straně. V roce 1998 měl podnik Mars 30 zaměstnanců. Tato společnost se v roce 2005 umístila na 2. místě v soutěži „Štíky v českém byznysu“. V roce 2007 podnik Mars koupil Kinshofer Greiftechnik, mezinárodní holding Kinshofer, zaměřený na vývoj, výrobu a odbyt nakládací hydraulické techniky, rozšířil provoz a pracovalo zde 120 lidí. V současné době zde pracuje 122 zaměstnanců [Městská kronika 5. svazek, s. 134, Městská kronika 2005, s. 14, Městská kronika 2007, s. 9, www.justice.cz].

V roce 2002 si firma Kulhánek s.r.o. postavila výrobní halu na dřevěná okna. V současné době zaměstnává 22 lidí [Městská kronika 2002, s. 9, výroční zpráva za rok 2014]. V roce 2006 byly v Hospodářském parku otevřeny Stavebniny Žiak [Městská kronika 2006, s. 23].

Po sametové revoluci ve městě zanikly dvě významné firmy. První byla provozovna Otavanu, které vyráběla vycházkovou konfekci (pánské, dorostové a dětské kalhoty pro volný čas) na export do Sovětského svazu a zaměstnávala převážně ženy. V roce 1989 měla provozovna 89 pracovníků. Vzhledem k tomu, že došlo ke zhroutilí trhu v rámci RVHP a provozovna nenašla jiného odběratele, tento podnik v roce 1992 zkracoval [Českovelenický zpravodaj, ročník XIII, listopad – prosinec, s. 4]. V letech 2002 – 2003 zde společnost Claudi s.r.o., vyráběla pod značkou Huber – Tricot Austria, značkové luxusní prádlo. Od této doby je objekt opuštěný [Městská kronika 2003, s. 15].

Další a pro město velkou ztrátou byl zánik ŽOS (Železniční opravny a strojírný) České Velenice. Bohužel podnik nebyl schopen po změně režimu zajistit dostatek zakázek pro bezproblémový chod podniku. Již v roce 1991 z důvodu úbytku zakázek v podniku došlo ke snížení stavu o 239 zaměstnanců a k 31. 12. 1991 v ŽOS České Velenice pracovalo 775

zaměstnanců. Od 1. 10. 1993 byl podnik ŽOS s. p. transformován na spol. s.r.o. a zároveň v tomto roce oslavil první výročí privatizace. Dalších 40 zaměstnanců společnost ŽOS České Velenice propustila koncem roku 2004 a celkový počet zaměstnanců v podniku byl 330. Novým ředitelem ŽOS České Velenice se v roce 2007 stal Ing. Vladimír Němec, dřívější obchodní náměstek, ale ani to nebyla změna k lepšímu. Podnik postupně propouštěl zaměstnance a měnil svoje obchodní jméno z ŽOS spol. s.r.o., na Lostr a.s., potom Legios, a.s., od 1. 11. 2013 na Industry Plant LG a.s. a od 17. 3. 2014 naposledy na Heavy Machinery Services. Dne 23. 6. 2014 v 17, 00 hodin opustila poslední opravená lokomotiva závod a dne 1. 7. 2014 bývalé ŽOS definitivně ukončily svůj provoz. Oba podniky, areál provozovny Otavanu i ŽOS, jsou od svého uzavření nevyužity [Městská kronika 4. svazek, s. 368, 310, Městská kronika 2004, s. 15, Městská kronika 2007, s. 18, Českovelenický zpravodaj XXXVII. ročník – červenec 2014, s. 9].

Ve veřejném a politickém životě města není moc aktivních podnikatelů. Za sledované období 1990 – 2015 byl v zastupitelstvu Ing. Petr Kulhánek (2002 – 2006, 2010 – 2018), spoluvlastník firmy Kulhánek na výrobu oken v Hospodářském parku, Šárka Zikešová, spolumajitelka obchodního domu „Centrum“ (2002 – 2006, byla v zastupitelstvu i v radě města, od roku 2004 je kronikářkou města České Velenice a toto a předchozí volební období působí v Kulturní komisi města). Dále v zastupitelstvu byli i místní živnostníci Jiří Krňák, projektant (2002 – 2006), Vladimír Bubeník, optik (1994 – 1998) a Stanislav Touš, prodejce elektrospotřebičů (1998 – 2002, 2006 – 2018, v letech 2010 – 2014 byl i radním města).

Tabulky 5 a 6 zachycují základní údaje ze sčítání lidu domů a bytů z let 2001 a 2011. Počet obyvatel ve městě se snižuje (o 89 obyvatel za 10 let), obyvatelé Českých Velenic stárnou, počet ekonomicky aktivních obyvatel klesá, nezaměstnanost a počet obyvatel vyjíždějících do zaměstnání a škol stoupá, výrazně ubyl počet obyvatel české národnosti.

Tabulka 5 Obyvatelé a byty v Českých Velenicích (sčítání lidu 2001)

	České Velenice	České Velenice v (%)	Česká republika v (%)
Celkem obyvatel	3546	-	-
z toho muži	1754	49,4	48,7
z toho ženy	1792	50,5	51,3
obyvatelé do 29 let	1469	41,4	39,6
obyvatelé od 60 let	606	17,0	18,5
Ekonomicky aktivní obyvatelé	1736	48,9	51,4
z nich nezaměstnaní	94	2,7	9,3
Obyvatelé vyjíždějící do zaměstnání a škol*	426	12,0	24,8

	České Velenice	České Velenice v (%)	Česká republika v (%)
Obyvatelé národnosti české	3236	91,2	90,4
Obyvatelé národnosti moravské	8	0,2	3,7
Obyvatelé národnosti německé	8	0,2	0,4
Věřící obyvatelé	924	26,0	32,1
Z nich obyvatelé římskokatolického vyznání	807	87,3	83,4
Byty sloužící k rekreaci	6	0,4	3,9

Poznámka: * Lidé vyjíždějící do zaměstnání v rámci okresu, kraje a do jiného kraje včetně žáků denně vyjíždějících mimo obec.

Zdroj: Zpracováno na základě údajů z ČSÚ (Sčítání lidu, domů a bytů 2001) <http://www.czso.cz/sldb/datové-publikace> [cit. dne 18. 9. 2015].

Tabulka 6 Obyvatelé a byty v Českých Velenicích (sčítání lidu 2011)

	České Velenice	České Velenice v (%)	ČR v (%)
Celkem obyvatel	3460	-	-
z toho muži	1713	49,5	49,0
z toho ženy	1747	50,4	51,0
obyvatelé do 29 let	1233	35,6	33,1
obyvatelé od 60 let	717	20,7	22,9
Ekonomicky aktivní obyvatelé	1686	48,7	48,7
z nich nezaměstnaní	129	6,8	9,8
Obyvatelé vyjíždějící do zaměstnání a škol*	558	16,1	15,0
Obyvatelé národnosti české	2179	62,9	64,3
Obyvatelé národnosti moravské	3	0,1	5,0
Obyvatelé národnosti německé	3	0,1	0,2
Národnost neuvedena	963	27,8	25,3
Věřící obyvatelé	546	15,7	20,8
z nich obyvatelé římskokatolického vyznání	232	42,4	49,9
z nich obyvatelé nehlásící se k žádné církvi	236	43,2	32,5

Poznámka: * Lidé vyjíždějící do zaměstnání do jiné obce okresu, do jiného okresu kraje, do jiného kraje, do zahraničí včetně žáků denně vyjíždějících mimo obec. Zdroj: Tabulka vlastní na základě údajů z ČSÚ (Sčítání lidu, domů a bytů 2011) <http://www.czso.cz/csu/czso/scitani-lidu-domu-a-bytu/2011/> [cit. dne 18. 9. 2015].

Tabulka 7 znázorňuje každoroční pokles obyvatel za sledované období 2004 – 2014 (celkem o 199 obyvatel).

Tabulka 7 Počet obyvatel 2004 – 2014 v Českých Velenicích

Rok	Počet občanů k 31. 12.	z toho ženy	z toho muži
2004	3251	1647	1604
2005	3251	1585	1666
2006	3192	1586	1606
2007	3153	1578	1575
2008	3152	1580	1572
2009	3148	1590	1558
2010	3121	1574	1547
2011	3113	1579	1534
2012	3072	1570	1502
2013	3071	1588	1483
2014	3060	1571	1489

Zdroj: Zpracováno na základě údajů z MVCR (Počet obyvatel) <http://www.mvcr.cz/clanek/statistika/-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx> [cit. Dne 18. 9. 2015]

Dopravní spojení s okolím je v současnosti (rok 2015) zajišťováno především po železnici. Do města jsou zaústěny dvě celostátní tratě, železniční trať číslo 199 České Velenice – České Budějovice a číslo 226 České Velenice – Veselí nad Lužnicí, které jsou obě součástí IV. tranzitního koridoru. Ze severní strany železniční stanice je napojena vlečka do Hospodářského parku a ze západní strany železniční stanice jsou vlečkové koleje do bývalého areálu ŽOS. Město České Velenice je napojeno na silniční síť prostřednictvím komunikace II. a III. třídy. Územím města prochází jedna komunikace II. třídy č. 103 (směr Halámky – Nová Ves – České Velenice) a jedna komunikace III. třídy č. 156 18 (směr Nové Hrady – České Velenice). Dopravní dostupnost Českých Velenic je na relativně dobré úrovni [Územní plán Českých Velenic, s. 58 – 59].

V Českých Velenicích se nachází tato základní občanská vybavenost: dvě mateřské školy, základní škola, pobočka základní umělecké školy, střední škola, pošta, dva praktičtí lékaři, dva zubní lékaři, ženský lékař, domov důchodců, knihovna, kulturní zařízení, sportovní stadion, tělocvična a několik hřišť. Dále se ve městě nachází tyto objekty komerční vybavenosti: několik obchodů například s potravinami, oděvy, obuví, drogerií, peněžní ústav, herny a služby jako restaurace, masáže, pedikúra, manikúra, kadeřnictví, autoopravna, čistírna oděvů, truhlářství a další. Ve městě je tak zajištěno občanské a kulturní zázemí, které využívají nejen obyvatelé Českých Velenic, ale i občané z přilehlé Nové Vsi nad Lužnicí [Územní plán města České Velenice, s. 24 – 25]

Dotazování představitelé místní samosprávy spatřují nedostatky ve městě v neopravené budově radnice a Hanušovy ulice, v nezvoleném vrchním strážníkovy u zdejší městské policie, v kriminalitě ve městě, chybějící stanici Policie České republiky a ve stávajících kvízomatech a videoloterijních terminálech. Naopak dotazovaní zastupitelé uvedli, že se ve městě povedlo několik investičních akcí: rekonstrukce základní školy, dvou mateřských škol, kina, Besedy, průtahu městem, řady místních komunikací a chodníků; nově vybudovaný Hospodářský park, celnice, areál Technických služeb, pěší přechod České Velenice – Wielands. Dále za klad považují snížení prostituce ve městě, zrušení licencí na videoloterijní terminály, spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR, podporu stavby trolejbusu ve městě a zachování bezpečnostní agentury ve městě [rozhovory č. 1 - 11].

6.7 Bezpečnost ve městě

Pohraniční policie, která sídlila v budově č. p. 33 v Českých Velenicích, se od 1. 1. 1993 stala podřízenou složkou Policie České republiky a územně nově spadala pod obvodní oddělení Policie České republiky v Suchdole nad Lužnicí. O bezpečnost obyvatel města se dále od 23. 11. 1993 starala i nově zřízená Městská policie České Velenice, která měla dva strážníky Marcela Švejnara a Jiřího Banašika [Městská kronika 4. svazek, s. 356, 389].

Od 1. 1. 1994 byla zrušena v Českých Velenicích služba železniční policie a její činnost převzalo obvodní oddělení Policie České republiky v Suchdole nad Lužnicí. Od této doby již ve městě nebyla samostatná represivní složka [Městská kronika 4. svazek, s. 368].

Od 1. 1. 2008 bylo ve městě oficiálně zřízeno obvodní oddělení Policie České republiky, do této doby zde bylo pouze pracoviště suchdolského obvodního oddělení. Bohužel ale od 1. 1. 2009 bylo toto obvodní oddělení zrušeno bez náhrady a České Velenice spadají od této doby pod obvodní oddělení Policie České republiky v Suchdole nad Lužnicí [Městská kronika 2008, s. 33, Městská kronika 2009, s. 35].

Od 1. 4. 1997 měla městská policie pouze jednoho strážníka, a to Josefa Kobylku. Místní samospráva rozšířila městskou policii až od 1. 7. 2005 o pozici strážníka Miloše Karafiáta. Od této doby až do roku 2011 měla městské policie pouze dva strážníky, poté došlo k rozšíření sboru o tři nové strážníky a od 1. 7. 2015 k snížení o jednoho strážníka [Městské kronika 5. svazek, s. 103, Zápis z městské rady č. 62 ze dne 29. 6. 2005].

Od 1. 5. 2015 se město České Velenice připojilo ke koordinovanému přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám a schválilo memorandum o spolupráci mezi odborem pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR a Městem České Velenice dle předloženého návrhu, a dále

schválilo „Plán prevence kriminality Města České Velenice na roky 2015 a 2016“ [Zápis z jednání městského zastupitelstva č. 4 ze dne 27. 4. 2015].

V současné době (2015) fungují ve městě tyto bezpečnostní složky: městská policie ve složení strážníci Michal Struska, Jiří Banašik a Miloš Karafiát a poslední strážnice je na mateřské dovolené (městská policie nemá vrchního strážníka), v čele Městské policie České Velenice je starosta Ing. Jaromír Slíva, MBA, bezpečnostní agentura HG Security z Českých Budějovic, kterou zastupuje Petr Remiáš, asistence prevence kriminality Roman Horváth a Milan Kaliáš a terénní pracovnice Tania Procházková Awanová [Českovelenický zpravodaj XXXVII. ročník – červen 2015, s. 2].

Tabulka 8 zachycuje vývoj v počtu přestupků v Českých Velenicích. Od roku 2008 dochází k postupnému zvyšování přestupků ve městě a maximum přestupků bylo ve městě v roce 2012. Od roku 2013 došlo ke snížení počtu přestupků ve městě a v roce 2014 tento stav setrval. Důvodem snížení přestupků ve městě bylo posílení zdejší Městské policie a dalších bezpečnostních opatření.

Tabulka 8 Počet přestupků 2005 – 2014 v Českých Velenicích

Rok	Přestupky proti veřejnému pořádku	Přestupky proti občanskému soužití	Proti majetku	Jiné přestupky	Celkem
2008	2	23	22	12	59
2009	3	26	17	18	64
2010	1	31	15	16	63
2011	2	51	19	19	91
2012	10	39	27	36	112
2013	2	48	18	31	99
2014	7	46	28	18	99

Zdroj: Zpracováno na základě dat z Výkazu Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, z let 2008 – 2014

6.8 Rozpočet města České Velenice

Tabulka 9 zachycuje schválené vyrovnané rozpočty města v letech 1990 – 2003. Od roku 1990 do 2003 místní samospráva pracovala pouze s filosofií vyrovnaných rozpočtů. Od roku 2004, kdy na post starosty nastoupil Ing. Jaromír Slíva, MBA, z ČSSD, začaly být schvalované rozpočty přebytkové a schodkové.

Tabulka 9 Rozpočty města 1990 – 2003

Rok	Vyrovnaný rozpočet města v Kč
1990	3 568 000
1992	5 444 500
1995	39 102 000
1996	55 655 600
1997	29 333 000
1998	50 750 200
1999	38 645 600
2000	36 400 400
2001	34 036 500
2002	38 120 200
2003	49 321 000

Zdroj: Zpracováno na základě dat ze Zápisů z jednání městského zastupitelstva.

6.8.1 Finanční hospodaření města v roce 2004

V roce 2004 město České Velenice hospodařilo se schodkem v rozpočtu ve výši 1 812 360,- Kč. Schodek rozpočtu byl kryt z přebytku hospodaření z minulých let z třídy 8. financování. V tomto roce došlo ke snížení rozpočtových příjmů a zvýšení rozpočtových výdajů oproti minulému roku.

Příjmy byly sice navýšeny větším výběrem daní, ale nedaňové a kapitálové příjmy města poklesly (místní samospráva prodala pouze tři bytové jednotky za 535 891,- Kč a pozemky za 940 795,- Kč). Celková výše neinvestičních dotací byla 18 327 000,- Kč. Město obdrželo například neinvestiční dotaci z programu Evropské unie Phare GIZ – NET na akci „Impulsní centrum České Velenice“ ve výši 288 052,- Kč, ze Státního fondu životního prostředí ve výši 97 000,- Kč na obnovu kaštanové aleje, a dále velkou část neinvestiční dotace tvořila dotace od Jihočeského kraje na mzdy pro základní školu a školní jídelnu ve výši 13 124 000,- Kč. Investiční dotace byla čerpána ve výši 833 000,- Kč na dokončení níže uvedených ulic Družstevní, T. G. Masaryka a Havlíčkovy.

Kapitálovou část rozpočtu navýšily zejména realizované investiční akce, dokončení rekonstrukce ulice Družstevní, T. G. Masaryka, Husova a Havlíčkovy, zateplení sportovní haly, oprava fasády domu č. p. 57, rekonstrukce střechy domu č. p. 115, regulace topení v mateřské škole, knihovně a v základní škole, zateplení a výměna střešní krytiny na domě č. p. 180, plynofikace domu č. p. 262 a č. p. 57, rekonstrukce veřejného osvětlení na sídlišti U Nádraží, oprava chodníků před domy č. p. 188 a 189, výstavba garáže pro vlek a sypače v areálu

technických služeb, které přispěly ke značnému rozvoji města [Hodnotící zpráva za rok 2004 za město České Velenice Jihočeského kraje, Nováčková, ústní sdělení, 24. 8. 2015].

6.8.2 Finanční hospodaření města v roce 2005

Město České Velenice v tomto roce hospodařilo s přebytkem ve výši 9 652 636,- Kč. V tomto roce došlo k poklesu rozpočtových příjmů i výdajů.

Vlastní příjmy města byly téměř totožné jako v předchozím roce (místní samospráva prodala bytové jednotky za 1 291 881,- Kč a pozemky za 296 765,- Kč). Neinvestiční dotace byly v tomto roce výrazně nižší než v předchozím roce, neboť město již neobdrželo od Jihočeského kraje dotaci na mzdy pro základní školu a školní jídelnu. Tuto dotaci výše uvedené subjekty obdržely přímo. I tento rok město získalo neinvestiční dotaci z programu PHARE: Hledání společné historie, na akci Archiv České Velenice Gmünd, ve výši 163 700,- Kč. Bohužel ale město v roce 2005 nezískalo žádnou investiční dotaci.

Výdajovou část rozpočtu nejméně snížila menší stavební aktivita ve městě (rekonstrukce veřejného osvětlení v Besední ulici, provedení povrchu chodníku Vitorazská, odvodnění plochy garáží, výměna oken v č. p. 157, odkanalizování ulice Podlesí, a to z vlastních příjmů města). Celkově také došlo ke snížení běžných výdajů města [Hodnotící zpráva za rok 2005 za město České Velenice Jihočeského kraje, Nováčková, ústní sdělení, 24. 8. 2015].

6.8.3 Finanční hospodaření města v roce 2006

Město České Velenice v tomto roce hospodařilo s přebytkem ve výši 5 328 480,- Kč. V tomto roce došlo ke zvýšení rozpočtových příjmů i výdajů.

Příjmy byly navýšeny větším výběrem daní z příjmu právnických osob, fyzických osob samostatně výdělečně činných a dani z přidané hodnoty. Výrazné byly i vlastní příjmy města zejména poplatky z výherních hracích automatů, prodeje nemovitého majetku města (město prodalo pozemky za 330 147,- Kč a domy a byty za 1 774 366,- Kč), nájmu bytových a nebytových prostor a služeb. Dotace ze státního rozpočtu na investiční akci „Rekonstrukce a modernizace základní školy“ ve výši 15 000 000,- Kč měla velký podíl na zvýšení příjmů města.

Výdajovou část rozpočtu navýšily zejména realizované investiční akce, které přispěly k dalšímu rozvoji města, a to výše uvedená rekonstrukce a modernizace základní školy, stavební úpravy pěšího hraničního přechodu, vybudování kamerového systému v třídě Čsl. Legií a v ulici Komenského, výměna oken v domě č. p. 104 a 279 ve správní budově TJ Lokomotivy České Velenice, výstavba chodníku v aleji, výstavba parkoviště u domu č. p. 193

a 194, veřejné osvětlení v ulici Revoluční, oprava střechy na správní budově na stadionu, úprava ústředního vytápění ve sportovní hale, vybudování informačního systému pro pěší a motoristy v Českých Velenicích, vybavení dětského hřiště na sídlišti U Nádraží a rekonstrukce prostranství v centru města „Michlplac“ [Hodnotící zpráva za rok 2006 za město České Velenice Jihočeského kraje].

6.8.4 Finanční hospodaření města v roce 2007

Město České Velenice v tomto roce hospodařilo s přebytkem ve výši 13 202 240,- Kč. Oproti minulému roku došlo ke snížení rozpočtových příjmů (město prodalo pozemky města za 55 925,- Kč a domy a byty za 3 101 009,- Kč) i výdajů. Výše uvedené snížení vzniklo na straně příjmů z důvodu snížení mimorozpočtových zdrojů, na straně výdajů zejména tím, že nebyly uskutečněny stavební akce ve stejném rozsahu jako v minulém roce. Poplatky z výherních hracích automatů, daně z příjmu právnických osob, fyzických osob samostatně výdělečně činných a daň z přidané hodnoty v rozpočtu města vzrostly.

V roce 2007 byly místní samosprávou realizovány tyto stavební akce: rekonstrukce elektroinstalace v kulturním domu Beseda, výměna oken v domě č. p. 228 a 322, rekonstrukce veřejného osvětlení sídliště Na Sadech, fasáda na správní budově TJ Lokomotivy, výstavba parkoviště na sídlišti U Nádraží, výměna oken na hasičské zbrojnici, oprava části fasády domu č. p. 279 a rekonstrukce střechy márnice. V tomto roce město získalo dotace od Jihočeského kraje na činnost Jednotného systému dobrovolných hasičů obcí Jihočeského kraje, na podporu živé kultury a incomingových cestovních kanceláří a informačních center [Hodnotící zpráva za rok 2007 za město České Velenice Jihočeského kraje].

6.8.5 Finanční hospodaření města v roce 2008

Místní samospráva v tomto roce hospodařila s přebytkem ve výši 8 215 805,- Kč. Příjmová část města oproti minulému roku mírně poklesla, město prodalo pozemky za 124 435,- Kč, domy a byty za 2 160 000,- Kč a v tomto roce místní samospráva nezískala žádnou investiční dotaci.

V porovnání s předchozími dvěma roky došlo především k navýšení výdajové části rozpočtu. Za tímto zvýšením je intenzivní stavební činnost ve městě, kromě přípravy STA na digitální příjem TV v domech města, zateplení panelového domu č. p. 180, výměny oken v domech č. p. 490 a 491, provedení veřejné osvětlení Třídy Čsl. Legií, dále probíhala rekonstrukce a modernizace základní školy, vyměněno bylo sanitární zařízení v Mateřské škole Na Sadech a T. G. Masaryka, vybudováno bylo nové parkoviště v ulici Komenského a U

Stadiónu a provedena rozsáhlá přestavba správní budovy v areálu TJ Lokomotivy. Ke konci kalendářního roku byla zahájena rozsáhlá stavební akce rekonstrukce silnice II/103 – průtah Českými Velenicemi a změna stavby školních dílen na městskou knihovnu [Hodnotící zpráva za rok 2008 za město České Velenice Jihočeského kraje].

6.8.6 Finanční hospodaření města v roce 2009

V roce 2009 město České Velenice hospodařilo se schodkem v rozpočtu ve výši 40 837 082,- Kč. Schodek byl kryt částečně úvěrem ve výši 25 000 000,- Kč a z rezervy zapojením třídy 8. financování ve výši 21 820 000,- Kč.

Daňové příjmy poklesly vlivem menších příjmů ze sdílených daní, které městu posílá finanční úřad, poklesly i kapitálové příjmy (místní samospráva prodala pozemky města za 76 200 Kč,- a jeden byt za 220 600,- Kč), neboť nebyl realizován předpokládaný prodej pozemků a nemovitostí. Město získalo i několik dotací na investiční akce, jednalo se o přeshraniční komunikaci České Velenice – Wielands z Evropské územní spolupráce Rakousko – Česká republika, modernizace Mateřské školy Na Sadech pro zlepšení předškolní péče z FM EHP Norska, odstranění nevyhovujícího stavu kulturního domu Beseda z ROP Jihozápad a dětské dopravní hřiště u základní školy z nadace ČEZ. Převážná část těchto finančních prostředků byla postupně uvolňována v dalším roce.

Nejvýznamnější investicí a zároveň největším výdajem byla „Rekonstrukce silnice II/103 – průtah Českými Velenicemi“ a s ní spojená akce rekonstrukce místní komunikace Boženy Němcové včetně veřejného osvětlení. V tomto roce dále byla provedena výměna oken a vchodových dveří v domech č. p. 492 a 493, dětské dopravní hřiště, odvětrána požární zbrojnice, provedena výstavba části vodovodu v Třídě Čsl. Legií, vybudována skládka stavebního materiálu v bývalé pískovně „U Olšin“, zahájena modernizace Mateřské školy Na Sadech pro zlepšení předškolní péče a dokončena městská knihovna. [Hodnotící zpráva za rok 2009 za město České Velenice Jihočeského kraje].

Základní údaje o struktuře rozpočtu města České Velenice za období 2004 – 2009 zachycuje Tabulka 10.

Tabulka 10 Rozpočet města České Velenice 2004 – 2009, závěrečné účty (v tis. Kč)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Příjmy celkem	61 093	47 026	64 455	54 650	54 478	51 969
-z toho daňové příjmy	25 173	28 502	27 418	31 973	32 635	30 345
- z toho kapitálové příjmy	1 404	1467	2274	1232	22 77	278
- z toho nedaňové příjmy	16 322	12 913	14 246	15 721	16 464	17 611

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
- z toho přijaté transfery (zejména dotace)	833	0	15 690	2 600	0	200
-z toho neinvestiční přijaté transfery	18 327	4144	4827	3124	3102	3535
Výdaje celkem	62 905	37 373	59 123	41 448	46 262	92 806
- z toho běžné výdaje	43 242	28 309	45 787	34 964	34 541	48 322
-z toho kapitálové výdaje	19 792	9208	26 732	6 666	11 903	57 487
Schodek/přebytek hospodaření	-1 812	+ 9653	+ 5328	+13 202	+ 82 16	- 40 837

Zdroj: Zpracováno na základě dat <http://monitor.statnipokladna.cz> [cit. 14. 9. 2015].

6.8.7 Finanční hospodaření města v roce 2010

Město České Velenice v tomto roce hospodařilo s přebytkem ve výši 4 139 983,- Kč. V roce 2010 v porovnání s předchozím rokem došlo ke zvýšení příjmů a snížení výdajů.

Příjmy města zvýšily proplacené dotace z předchozího roku na akce přeshraniční komunikace České Velenice – Wielands, modernizace Mateřské školy Na Sadech a odstranění nevyhovujícího stavu kulturního domu Beseda, a dále prodej bytových jednotek, které vlastnilo město. Dotaci město získalo z rozpočtu Jihočeského kraje z Akčního plánu rozvoje kraje na rok 2010, na rozšíření kapacity Mateřské školy Na Sadech a odstranění havarijního stavu podlahy tělocvičny v základní škole.

V roce 2010 mimo běžných oprav bytového fondu bylo provedeno zateplení a výměna oken v č. p. 63, zateplení stropu a rekonstrukce topného systému ve sportovní hale, rekonstrukce podlahy v základní škole, nejdůležitější stavbou tohoto roku byla rekonstrukce místní komunikace sídliště Na Sadech včetně vodovodu a kanalizace. Celkově byl rok 2010 chudší na investiční akce, což se projevilo snížením výdajové stránky rozpočtu. [Hodnotící zpráva za rok 2010 za město České Velenice Jihočeského kraje].

6.8.8 Finanční hospodaření města v roce 2011

V tomto roce místní samospráva hospodařila se schodkem ve výši 1 830 630,- Kč. Důvodem schodku bylo neproplacení schváleného transferu z Evropské unie na předfinancovanou stavební akci „Rekonstrukce komunikace České Velenice – Wielands“.

Oproti předchozímu roku došlo k výraznému snížení příjmů i výdajů. Obecně snížení příjmů bylo ovlivněno neuskutečněnými prodeji bytů a pozemků, a dále ve větší míře menším objemem transferů zejména dotací. Město České Velenice získalo dotaci z rozpočtu

Jihočeského kraje na úpravu hasičského vozidla Tatra a dětské hřiště v Mateřské škole Na Sadech.

Výdaje město muselo přizpůsobit příjmové části rozpočtu. Z investičních akcí byla realizována rekonstrukce Riegrovy ulice, I. etapa ZTV Pastviny, která spočívala v zasíťování pozemků pro stavbu rodinných domů, úprava veřejného prostranství na sídlišti Na Sadech a nového chodníku v Mateřské škole Na Sadech a na hřbitově, výměna oken a dveří v úpravě vody a výměna oken a topení v kuželně TJ Lokomotivy [Hodnotící zpráva za rok 2011 za město České Velenice Jihočeského kraje].

6.8.9 Finanční hospodaření města v roce 2012

Město České Velenice v tomto roce hospodařilo s přebytkem ve výši 11 075 856,- Kč. Oproti roku 2011 došlo ke vzrůstu příjmů i výdajů. Výše těchto příjmů byla zejména ovlivněna proplacením transferů větších investičních akcí (rekonstrukce komunikace České Velenice – Wielands z roku 2011 z Ministerstva financí – FM EPM Norsko, zateplení bytových domů č. p. 104 – 105 a č. p. 490 – 493 ze Státního fondu životního prostředí – Zelená úsporám, vybudování kompostárny z Operačního programu životního prostředí, oprava márnice z grantového programu – Úcta k předkům) a vyššími daňovými příjmy, zejména výnosy odvodů z loterií.

Běžné výdaje byly téměř shodné s předchozím rokem, ale kapitálové výdaje byly vyšší z důvodů financování většího počtu investičních akcí: rekonstrukce místní komunikace a veřejného osvětlení v ulici Komenského, zateplení bytových domů č. p. 104 – 105 a č. p. 490 – 493, vybudování komunitní kompostárny, pískového chodníku na veřejném prostranství v centru sídliště Na Sadech a zahájení oprav havarijního stavu sociálního zázemí tělocvičny tělovýchovné jednoty [Hodnotící zpráva za rok 2012 za město České Velenice Jihočeského kraje].

6.8.10 Finanční hospodaření města v roce 2013

Místní samospráva v tomto roce hospodařila s přebytkem ve výši 7 395 769, 15 Kč. Oproti roku 2012 došlo k poklesu příjmů z důvodů minimálních dotací na investiční akce města a snížení vlastních kapitálových příjmů z prodeje nemovitého majetku města. Přesto ale došlo ke zvýšení vlastních daňových a nedaňových příjmů.

Z důvodu menších dotací na investiční akce mělo město v tomto roce větší výdaje než v předchozím roce, neboť téměř všechny stavební akce financovalo převážně z vlastních prostředků. Nejdražší investiční akcí byla rekonstrukce místní komunikace Na Sadech

včetně opravy vodovodu a kanalizace, dále byla provedena oprava kapličky na Žižkově předměstí, bylo zrekonstruováno víceúčelové hřiště u základní školy včetně zázemí sportoviště, dokončeno sociální zázemí tělocvičny v hale, vyměněny okna v domech č. p. 283, 284 a 45, zrekonstruována střecha domu č. p. 479, provedena rekonstrukce kotelny v č. p. 378 – 379, prodloužena kanalizace v ulici Podlesí – Jungmannova a vybudováno dětské hřiště v centru sídliště Na Sadech. Město České Velenice získalo dotaci z rozpočtu z Grantového programu Jihočeského kraje na rekonstrukci zázemí sportovišť [Hodnotící zpráva za rok 2013 za město České Velenice Jihočeského kraje].

6.8.11 Finanční hospodaření města v roce 2014

V roce 2014 město České Velenice hospodařilo se schodkem v rozpočtu ve výši 15 279 100,- Kč, schodek byl kryt z přebytků minulých let. V porovnání s předchozím rokem se rozpočtové příjmy i výdaje zvýšily.

Daňové příjmy oproti roku 2013 poklesly, ale naopak nedaňové a kapitálové příjmy mírně vzrostly. Běžné výdaje vzrostly (zvýšily se výdaje na mzdy po přijetí nových pracovníků v tomto roce) a kapitálové poklesly ve srovnání s předchozím rokem (město neprodalo téměř žádný nemovitý majetek). Dotace město získalo z Grantového programu Jihočeského kraje, programu Podpory jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí Jihočeského kraje, na výměnu radiostanic a z Operačního programu životního prostředí na varovný a vyznamovací systém a z Operačního programu Evropské územní spolupráce, Rakousko – Česká republika 2007 – 2013, z Fondu malých projektů, Jižní Čechy – Horní Rakousko – Dolní Rakousko, na stavbu kapličky vybudované v roce 2013.

V tomto roce byly provedeny tyto stavební investice: výměna oken a dveří domu č. p. 281 a 282, II. etapa – ZTV Pastviny, obnova přírodního řádu do vodojemu Andělský vrch, stavební úpravy dvora základní školy, oprava střechy domu č. p. 45, oprava hřbitovní zdi, stavební úpravy stomatologické ordinace pro nového stomatologa MUDr. Jindřicha Čítka. Dále byly zahájeny finančně náročné stavební úpravy budovy kina a stavební úpravy a zateplení mateřské školy v ulici T. G. Masaryka. Na stavbu kina si město vzalo úvěr 10 000 000,- Kč a muselo stavbu předfinancovat z vlastních zdrojů [Hodnotící zpráva za rok 2014 za město České Velenice Jihočeského kraje, Nováčková, ústní sdělení, 24. 8. 2015]. Základní údaje o struktuře rozpočtu města České Velenice za období 2010 – 2014 zachycuje Tabulka 11.

Tabulka 11 Rozpočet města České Velenice 2010 – 2014, závěrečné účty (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Příjmy celkem	75 552	56 867	80 959	70 537	71 266
-z toho daňové příjmy	30 527	29 695	38 404	48 882	46 473
- z toho kapitálové příjmy	3450	2306	2601	323	430
- z toho nedaňové příjmy	18 275	18 377	17 088	17 972	19 160
- z toho přijaté transfery (zejména dotace)	18 854	729	12 111	93	2364
-z toho neinvestiční přijaté transfery	4450	4969	3364	3267	2839
Výdaje celkem	71 417	57 867	62 492	63 141	71 417
- z toho běžné výdaje	46 626	47 688	47 167	42 082	47 929
-z toho kapitálové výdaje	35 994	16 102	22 716	22 322	26 809
Schodek/přebytek hospodaření	+ 4140	+ 1831	+11 076	+ 7396	-151

Zdroj: Zpracováno na základě dat <http://monitor.statnipokladna.cz> [cit. 14. 9. 2015].

6.8.12 Zhodnocení finanční hospodaření města za období 1990 – 2014

Finanční objem prostředků města České Velenice se pohybuje v řádu desítek miliónů korun českých. Výše rozpočtu v každém kalendářním roce na straně příjmů je nejvíce ovlivněna výši přijatých transferů a velikostí kapitálových příjmů.

Výdajovou stránku rozpočtu nejvíce ovlivňuje výše investic. Ve sledovaném období za roky 1990 – 2003 měla místní samospráva vyrovnané rozpočty a od roku 2004 byly čtyři roky schodkovými (2004, 2009, 2011 a 2014) a ostatní přebytkovými. Pro doplnění uvádíme, že rok 2015 je také rokem schodkovým ve výši 13 559 100,- Kč (příjmy celkem 75 885 000,- Kč a výdaje celkem 89 444 100,- Kč). Příčinou schodku a značných výdajů města byly rozsáhlé investiční stavby realizované městem. V roce 2004 se jednalo o rozsáhlé rekonstrukce ulic Družstevní, T. G. Masaryka, Havlíčkovy a U Nádraží. V roce 2009, mimo jiných stavebních akcí ve městě, byla zahájena jednoznačně nejvýznamnější stavba za sledované období „Rekonstrukce silnice II/103 – průtah Českými Velenicemi“, na kterou se město dlouho připravovalo společně s Jihočeským krajem, který rekonstruoval ulici Revoluční a Třidu Čsl. Legií ze získané dotace. Město České Velenice nezískalo žádnou dotaci na opravu vodovodu, kanalizace, veřejného osvětlení a chodníků v ulici Revoluční a Třidě Čsl. Legií. Místní samospráva se na tuto zamýšlenou akci již několik let dopředu připravovala, když hospodařila od roku 2005 do roku 2008 s přebytkem + 36 399 161,- Kč. V roce 2008 mělo město přebytek + 8 216 000,- Kč, ale tento přebytek nebyl dostačující na takto rozsáhlou stavbu téměř za 40 miliónů korun, a proto si město vzalo na zbytek stavby úvěr ve výši 25 000 000,- Kč, který bude splácet do roku 2016. V roce 2011 vznikl schodek neproplacením transferů za stavbu

„Rekonstrukce komunikace České Velenice – Wielands“. Také rok 2014 byl stavebně i finančně náročný, neboť byla téměř dokončena stavba kina za 22 891 000,- Kč a stavba mateřské školy T. G. Masaryka za 10 000 000,- Kč. Za stavbu kina nebyly v tomto roce proplaceny žádné transfery a stavba mateřské školy byla financována zcela z prostředků města.

Celkový majetek města k 31. 12. 2014 dosahoval za budovy a stavby 345 782 975,- Kč (budova městského úřadu, kina, základní školy, dvou mateřských škol, místní komunikace, vodovod a kanalizace), za pozemky 10 436 952,- Kč. Na běžném účtu bylo 10 236 551,- Kč a na termínovaném vkladu 30 945 927,- Kč.

Největší stavební akce ve městě byly realizovány v období, kdy na radnici nastoupilo po volbách v roce 2002 nové vedení v čele se starostou Ing. Jaromírem Slívou, MBA., které změnilo strategický plán města, jenž spočíval převážně v obnově místní infrastruktury a rozvoji města, a také to bylo období převážně přebytkových rozpočtů. Předchozí vedení města pracovalo s filosofií vyrovnaných rozpočtů.

Závěrem lze říci, že občané města jsou pravděpodobně s hospodařením města spokojeni, neboť starosta města Ing. Jaromír Slíva, MBA., ale i strana za kterou je zvolen od roku 2002 (Česká strana sociálně demokratická) získali ve volbách do obecního zastupitelstva zatím nejvíce hlasů, a tato strana i starosta jsou stále ve vedení města [Zápisy z jednání městského zastupitelstva, <http://monitor.statnipokladna.cz>, Hodnotící zprávy za rok 2004 – 2014 za město České Velenice Jihočeského kraje, www.rozpocetobce.cz, Nováčková, ústní sdělení, 24. 8. 2015].

6.9 Místní občanská sdružení

6.9.1 Historický kontext místních občanských sdružení

Češi a Němci žili vždy v Gmündu společně a dvojjazyčnost byla součástí jejich každodenního života a nezpůsobovala žádné problémy. Gmündští Češi zakládali české vlastenecké spolky jako Tělocvičnou jednotu Sokol, Čtenářsko-zábavní Besedu, Spolek paní a dívek, Jednotu českých turistů, pěvecký spolek Čechie. Vedle českých spolků existovaly i spolky německé [Jindra, Jindrová, 2002, s. 35, 52].

V hostinci pana Krenna bylo dne 12. 3. 1873 založeno občanské sdružení Čtenářsko-zábavní Beseda, jednalo se o vlastenecký spolek na podporu českého jazyka. Spolek měl funkci sociální i charitativní a zřídil si i vlastní knihovnu. Prvním předsedou se stal Josef Nocar. Naprosto normální bylo, že německý starosta Gmündu Leopold Apfelthaler byl čestným

členem české Besedy. V roce 1875 pod hlavičkou tohoto spolku zahájili činnost místní ochotníci. Čtenářsko-zábavní Beseda se přestěhovala z hostince pana Krenna v roce 1891 do současného Kulturního domu Beseda, který měla v pronájmu od Aloise Dienstla až do roku 1921, kdy ho od něj koupila. Další aktivitou v Besedě byla od roku 1893 činnost loutkového divadla. Soukromá večerní škola byla pod záštitou Čtenářsko-zábavní Besedy otevřena v roce 1896 a vznikla z iniciativy a za finanční podpory českých vedoucích v místních železničních dílnách. Pod hlavičkou Besedy v roce 1909 vznikl také spolek Komenský na podporu českého školství. V roce 1917 se k Besedě přidružil dámský spolek „Libuše“. Během 2. světové války byla činnost tohoto sdružení přerušena a po válce opět obnovena. Pěvecko-hudební oddíl Besedy byl zřízen v roce 1946. Činnost Čtenářsko-zábavní Besedy byla oficiálně ukončena dne 18. prosince 1951. Závodní klub ROH železničářů převzal majetek Čtenářsko-zábavní Besedy začátkem roku 1952 do svého vlastnictví. V únoru 1958 byly v Besedě zahájeny tradiční taneční čaje. Od roku 2000 je budova městským majetkem a společenské a kulturní akce se zde pořádají dodnes [Oesterreicher, Kotrbová, Winkler, 2005, s. 38 – 40].

Český hasičský sbor vznikl v roce 1878 v České Cejli (velitelem byl Jan Dvořák). Souběžně vznikl i hasičský sbor v železničních dílnách. V roce 1881 vznikl ve městě také Německý hasičský sbor, který vedl Antonín Schwarz. V roce 1935 proběhlo jednání o sloučení těchto tři sborů, ale ke sloučení nakonec nedošlo kvůli nesouhlasu Německého hasičského sboru. Důvodem byla jazyková bariéra. V Německém hasičském sboru byli převážně starší členové, kteří neuměli česky. Ve výše uvedeném roce došlo pouze ke spojení českého a železničního hasičského sboru. Německý hasičský sbor zanikl dne 20. 6. 1936 a část bývalých členů přešla k Českému hasičskému sboru. Český hasičský sbor byl ve městě obnoven v lednu 1946. Později bylo toto občanské sdružení přejmenováno na Sbor dobrovolných hasičů a takto se jmenuje ve městě dodnes. V roce 2014 se zdejší Sbor dobrovolných hasičů stal poloprofesionálním občanským sdružením, které participuje na ochraně města [Kubát a kol. 2014, s. 82, Městská kronika 1. svazek, st. 144, 152 – 153].

Železniční zaměstnanci v roce 1888 založili dechovou kapelu pod vedením kapelníka Jana Harudy, toto hudební těleso bylo často srovnáváno s Kmochovou kapelou. Bohužel tato kapela v současnosti již neexistuje [Oesterreicher, Kotrbová, Winkler, 2005, s. 38 – 40, 43].

Občanské sdružení Tělocvičná jednota Sokol (TJ) byla založena roku 1897 v Dolních Velenicích a zajišťovala nepřetržitě sportovní vyžití místních obyvatel až do vypuknutí 2. světové války. V roce 1933 začala TJ Sokol pořádat tradiční Šibřinky (maškarní ples), které trvají dodnes. Po válce na činnost Tělocvičné jednoty Sokol navázala TJ (Tělovýchovná jednota) Sokol, která vznikla dne 24. února 1946. Starostou byl zvolen Antonín Bodský

a místopředsedou Jan Eliáš. TJ Lokomotiva je v současnosti pokračovatelem tohoto občanského sdružení [Městská kronika 1. svazek, s. 60, 71, 192].

Obec Baráčníků Vitoraz České Velenice vznikla 12. prosince 1920 v České Cejli, rychtářem byl zvolen Antonín Hanuš a místorychtářem Antonín Nápravník. Také činnost baráčníků probíhala bez problémů až do zahájení 2. světové války. Svoji činnost baráčníci poté obnovili v červenci 1946. Rychta patří do osmé župy a nese jméno Tomáše Štítného. Typickým oblečením tohoto občanského sdružení je tzv. svéráz, kroj skládající se z černé sukně, u mužů černých kalhot a vyšívané blůzy nebo košile. Baráčníci se scházejí pravidelně na místní rychtě a pořádají každoročně v Besedě svůj ples, udržují tradice lidových krojů a tanců, pořádají zájezdy [Městská kronika 1. svazek, s. 93, 199, Městská kronika 2007, s. 27].

V roce 1921 existoval také Okrašlovací spolek a Místní spolek invalidů [Jindra, Jindrová, 2002, s. 52]. Místní organizace rybářů vznikla dne 9. 9. 1925. Zakládajícími členy byli Julius Svoboda, František Šikl, Josef Černý. Revír rybářů tvořila řeka Lužnice, Malé a Velké Hliniště, Lesní rybník a Malá Rybná. S přestávkou (období 2. světové války) toto místní sdružení existuje dodnes [Městská kronika 4. svazek, s. 50 – 51].

Základní organizace českého zahrádkářského svazu vznikla 11. května 1936 a původně se jmenovala Společnost přátel zahrady se sídlem v Praze, odbor České Velenice. I toto občanské sdružení po 2. světové válce obnovilo svoji činnost a pokračuje v ní dodnes [Městská kronika 4. svazek, s. 81].

Svaz české mládeže (SČM) vznikl dne 1. 8. 1945 a do konce tohoto roku měl 100 členů. Předsedou se stal Karel From, prvním a druhým místopředsedou Věra Hnátová a Miloslav Pokorný. V roce 1949 měl Svaz české mládeže již 175 členů a i svou dechovou kapelu. Při SČM vznikl dne 15. 5. 1952 branný kroužek Svazu pro spolupráci s armádou (Svazarm). V důsledku politických změn ve společnosti Svaz české mládeže i Svazarm zanikl v Českých Velenicích po sametové revoluci [Městská kronika 1. svazek, s. 184, 225, 271].

V Českých Velenicích vznikl od 1. 1. 1946 Holubářský spolek, předsedou byl Petr Kučera a jednatelem Jan Prokeš (spolek zanikl dne 5. února 1952), posléze byl obnoven a dodnes existuje jako Český svaz chovatelů poštovních holubů.

Dále bylo v dubnu 1946 ustanoveno Sdružení vitorazských železničářů a Junák, který ukončil činnost v roce 1949 a nakrátko ji obnovil v letech 1969 – 1970. V roce 1949 byl založen Svaz brannosti, předsedou byl Josef Beneš, místopředsedou František Cikrle a velitelem kapitán Dvořák. Pionýrská organizace ve městě byla založena 27. 9. 1950 a přihlásilo se do ní 123 žáků a existuje ve městě dodnes. Svaz brannosti a Sdružení Vitorazských železničářů ve městě již neexistuje [Městská kronika 1. svazek, s. 195, 197, 202, 252, 269].

V roce 1974 jako čtvrtý v jižních Čechách začal pracovat Filmový klub, registrovaný Československou federací filmových klubů při filmovém ústavu Československého filmu, který měl ihned po svém ustanovení 280 členů. Bohužel ani tento klub nemá v současnosti své následovníky [Jindra, Jindrová, 2002, s. 133 – 135]. Pro malou návštěvnost bylo kino v roce 2009 uzavřeno. V současné době (rok 2015) je stále vlastníkem kina město České Velenice a proběhla zde od září 2014 do ledna 2015 rozsáhlá rekonstrukce. Od února 2015 je zde česko-rakouské komunitní centrum „Fénix“.

V prosinci 1982 vznikl v Českých Velenicích Klub mladých čtenářů, který měl 12 členů. V roce 1983 byly ve městě tyto nové kluby: filatelistů, mezinárodního přátelství a klub přátel sovětského filmu. Kinoklub mládeže vznikl v lednu 1984 a v září stejného roku kroužek přátel přírody [Městská kronika 3. svazek, s. 36, 49, 78, 83].

Pro ilustraci uvádíme, že v roce 1986 se ve městě nacházela tato občanská sdružení: Český svaz rybářů, TJ Lokomotiva, Obec Baráčníků Vitoraz České Velenice, Český svaz žen, Svaz československo-sovětského přátelství, Pionýrské organizace, Socialistický svaz mládeže, Svaz invalidů, Svaz včelařů, Klub důchodců, Pomocná stráž Veřejné bezpečnosti, Kroužek mladých požárníků a Svaz myslivců [Městská kronika 4. svazek, s. 209].

Po sametové revoluci byl dne 28. 4. 1990 obnoven Junák, který navazoval na dřívější činnost Klubu českých turistů a vedoucím byl Miroslav Vondrášek [Městská kronika 3. svazek, s. 229].

6.9.2 Současná místní občanská sdružení a zájmové skupiny

V současné době (rok 2015) se ve městě nalézají tato občanská sdružení: Sbor dobrovolných hasičů České Velenice (starostou je Martin Janda), Dámský klub a taneční skupina Country Ladies (vedoucí Helena Jabůrková), Mateřský klub Piškůtek (vedoucí Veronika Jandová), Obec Baráčníků Vitoraz České Velenice (rychtář Pavel Hofhanel, syndička Jana Plasová), Senior klub České Velenice (vedoucí Pavla Příbylová a Věra Krňáková), GaMu o.s. (Galerie a muzeum) – předseda Mgr. Jiří Kovář, Místní organizace Českého svazu včelařů (předseda Ing. Vlastimil Macho), Místní organizace rybářského svazu (předseda Jaroslav Kropík), Myslivecké sdružení Háječek (předseda Josef Hrošek), Místní organizace Českého zahrádkářského svazu (předsedkyně Ing. Lenka Kotrčová), TJ Lokomotiva (předseda Josef Kubát) má tyto oddíly: kopanou (vedoucí Karel Macho), kuželky (vedoucí Miloš Navrkal), odbíjenou (vedoucí Josef Kubát), tenis (vedoucí Vlastimila Tichá), stolní tenis (vedoucí Luděk Schándl), atletiku (vedoucí Mgr. Oldřich Stellner), sport pro všechny (vedoucí Mgr. Jana Zemáková), box klub (vedoucí Zdeněk Tomáš) a aikido (vedoucí Jaroslav Opelka),

Cykloklub Vitoraz (předseda Antonín Lužický), Místní organizace Českého svazu žen (předsedkyně Anna Pražáková), FARIDA – skupina orientálních tanečnic z Českých Velenic a Suchdola nad Lužnicí (vedoucí Hana Morawetzová), Junák České Velenice (vedoucí Ivana Horváthová), Dračí lodě České Velenice (vedoucí Jan Češka) a Český svaz chovatelů poštovních holubů (vedoucí Pavel Novák) [Šubrtová, ústní sdělení, 7. 8. 2015].

Ve městě jsou i další zájmové skupiny, kterým místní samospráva pravidelně pomáhá. Je to příspěvková organizace města Základní a Mateřská škola České Velenice, Střední škola České Velenice, Římskokatolická farnost České Velenice (farář David Henzl, pastorační asistentka Iva Hojková – členka kulturní komise) a v neposlední řadě i jednotliví občané města. Pro doplnění je nutné uvést, že kromě místních občanských sdružení a zájmových skupin ve městě svoje zájmy a vliv uplatňují na místní samosprávu občanská sdružení a zájmové skupiny sídlící mimo obec, zejména okresního a krajského charakteru. Je to například Hospic sv. Jana Neumanna v Prachaticích, Sdružení Meta o. s. v Jindřichově Hradci, Centrum sociálních služeb Jindřichův Hradec, Svaz měst a obcí Vitorazsko, Domov pro osoby se zdravotním postižením v Pístině, Středisko rané péče České Budějovice.

V Českých Velenicích žádné z občanských sdružení jako celek nekandiduje do zastupitelstva (místní sdružení nezávislých kandidátů). V místních občanských sdruženích působí ve volebním období 2014 – 2018 tyto zastupitelé: Ing. Pavel Vondrys (člen rady města) je členem TJ Lokomotivy, v oddílu tenisu a stolního tenisu, kde je i členem výboru stolního tenisu. Dále je členem Místní organizace rybářského svazu a členem sportovní komise Města České Velenice. Jaroslav Fiala (člen rady města) je členem TJ Lokomotivy, v oddílu kopaná, tenisu a stolní tenisu. Pavel Chabiniok (místostarosta) je členem Dračích lodí České Velenice. Václav Musil je členem TJ Lokomotivy, v oddílu kopané. Mgr. Jana Zemánková je členka hlavního výboru TJ Lokomotivy, hospodářka a cvičitelka v oddílu sport pro všechny. Mgr. Petr Večeř (člen rady města) není členem žádného občanského sdružení, ale je členem školské rady Základní a Mateřské školy v Českých Velenicích a předsedou školské rady Střední školy v Českých Velenicích.

Oslovení zastupitelé uvádějí, že město se snaží podpořit dobré projekty. Podpora místních občanských sdružení je od města dostatečná, a to zejména finanční (prostřednictvím sportovní a kulturní komise dostávají sdružení peníze), ale město poskytuje i bezplatné zapůjčení sálu, výstavbu kulturního centra, zapůjčení technického vybavení a v neposlední řadě součinnost při různých akcích. Jeden z oslovených zastupitelů také uvedl: „*Mám pocit, že některé spolky jsou protěžovány na úkor druhých, ač to nemusí být přímo záměrem města.*“

Dále zastupitelé uvádějí, že místní občanská sdružení propagují dobré jméno města, snaží se o občanskou participaci mládeže a důchodců ve městě, zajištění kulturního vyžití na území města, vyplňují smysluplně volný čas a realizují zájmy občanů, udržují společenský život ve městě a vychází z nich spousta podnětů pro vedení města. Konkrétně jeden zastupitel uvedl: *„Některá občanská sdružení aktivně pomáhají místní samosprávě, například Sbor dobrovolných hasičů chrání majetek a zdraví občanů, rybáři zajišťují pořádek v okolí rybníků a tím přispívají ke kulturnímu vzhledu města.“* [rozhovory č. 1 – 11].

6.9.3 Zhodnocení místních občanských sdružení

V Českých Velenicích působilo a působí široké spektrum občanských sdružení a zájmových skupin.

Před vznikem první československé republiky se převážně jednalo o vlastenecké spolky na podporu českého jazyka, kultury a sportu (jde o Tělocvičnou jednotu Sokol, Čtenářsko-zábavní Besedu, Spolek paní a dívek, Jednotu českých turistů, pěvecký spolek Čechie), vedle těchto spolků existovaly i spolky německé.

Za první československé republiky České Velenice zažily největší kulturní a hospodářský rozmach, kromě již zavedených místních sdružení (například Čtenářsko-zábavní Besedy, Hasičského sboru, Tělocvičné jednoty Sokol) vznikaly další místní sdružení jako Obec Baráčníků Vitoraz České Velenice, Místní organizace rybářů, Okrašlovací spolek a další.

Po dobu nacistické říše česká místní sdružení zcela zanikla. Po druhé světové válce došlo částečně k obnovení původních místních sdružení (Čtenářsko-zábavní Besedy, Hasičského sboru) a dále vznikala nová občanská sdružení poplatná době (Svazarm, Svaz brannosti). Německé spolky z pochopitelných důvodů (odsun Němců z území) po válce již obnoveny nebyly.

Po sametové revoluci byl ve městě obnoven Junák a vznikla celá řada nových občanských sdružení a naopak sdružení poplatná předešlé době zanikla. V současné době je ve městě 16 občanských sdružení (z toho TJ Lokomotiva má devět sportovních oddílů) různorodých zájmů pro všechny věkové skupiny. Některá občanská sdružení, s výjimkou 2. světové války, vykazují kontinuitu až do současné doby (rok 2015), např. Obec Baráčníků Vitoraz České Velenice, Sbor dobrovolných hasičů, TJ Lokomotiva. Ve městě i mimo území města se nacházejí různé zájmové skupiny. Místní samospráva je štedrá k občanským sdružením a zájmovým skupinám.

Finanční příspěvky pro občanská sdružení a zájmové skupiny se pohybují v řádu desetitisíců i statisíců za rok. Nejvíce preferovaná je TJ Lokomotiva a její oddíly, Obec

Baráčníků Vitoraz, Sbor dobrovolných hasičů České Velenice a do roku 2013 byla i Základní škola a Mateřská škola České Velenice. Místní samospráva se finanční podporou občanských sdružení a zájmových skupin snaží podporovat všechny věkové skupiny v jejich zájmech, a zároveň jim umožňuje jejich občanskou participaci ve městě. Jedná se o jeden z prostředků boje proti zvyšující se kriminalitě ve městě, a to jak ze strany místních občanských sdružení, tak i města. Snahou místních občanských sdružení je získat co nejvíce peněz od města prostřednictvím žádostí u sportovní a kulturní komise. Finanční příspěvky schvaluje rada města na návrh sportovní a kulturní komise. Výši navržených příspěvků komisí může rada města schválit, zvýšit, ale i snížit. Zastupitelstvo města schvaluje v návrhu rozpočtu finanční částku v paragrafu ostatní tělovýchovná činnost pro sportovní komisi a v paragrafu záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků pro kulturní komisi. V paragrafu ostatní místní činnost je také počítáno s finančními prostředky pro občanská sdružení a zájmové skupiny. Finanční příspěvek nad 50 000,- Kč schvaluje zastupitelstvo města. V současné době (rok 2015) nejsou dána žádná pravidla pro rozdělování příspěvků a příspěvky limitují pouze výše uvedené paragrafy v rozpočtu. V tomto případě by bylo vhodné, kdyby místní samospráva stanovila pravidla pro rozdělování peněz výše uvedeným subjektům, aby příspěvky byly transparentní, spravedlivé a efektivní.

6.10 Zastupitelstvo, rada města České Velenice a jejich složky, obecní úřad

Zastupitelstvo města České Velenice mělo a má 15 členů a rada města 5 členů. Rada má v současné době tyto poradní a podřízené složky: Sportovní komise má pět členů, předsedou je Bc. Petr Škerlec a členy komise jsou dále Ing. Pavel Vondrys, Luděk Schandl, Josef Kubát a Jana Kulhánková. Komise předkládá návrh na rozpočet města v kapitole sport, navrhuje čerpání finančních prostředků z této kapitoly a zpracovává sportovní kalendář města.

Kulturní komise má deset členů, její předsedkyní je Jana Šubtrová, Dis., a dále má tyto členy: Helenu Jabůrkovou, Ivu Hojkovou, Věru Krňákovou, Martinu Kubatovou, Pavlu Příbylovou, Jaroslavu Slívovovou, Mgr. Janu Zemánkovou, Šárku Zikešovou a Mgr. Kateřinu Žajdlíkovou. Komise navrhuje čerpání finančních prostředků z rozpočtu města z kapitoly kultura a ve spolupráci s kulturním střediskem Beseda zpracovává kulturní kalendář města.

Zastupitelstvo má tyto poradní a podřízené složky: Finanční výbor má tři členy, jeho předsedou je Mgr. Miroslav Kotrč, a dále má tyto členy: Otýlii Binderovou a Ludvíka Trska. Kontrolní výbor má tři členy, jeho předsedou je Mgr. David Lužický, a dále má tyto členy: Mgr. Pavla Ceháka a Rostislava Škardu.

V čele obecního úřadu, který má sedmnáct zaměstnanců včetně pracovnice v městské knihovně, je tajemnice Hana Dvořáková.

Obecní úřad je členěn na tyto odbory: Hospodářsko-správní odbor (součástí je i matriční úřad), jehož vedoucí je Jaroslava Nováčková, Majetkový odbor, jehož vedoucí je Bc. Karel Vopelka a Stavební odbor, jehož vedoucí je Bc. Lenka Kučerová [Zápis z jednání městského zastupitelstva č. 2 ze dne 15. 12. 2014, www.velenice.cz].

6.11 Zhodnocení socioekonomických ukazatelů

Vesnice v okolí Gmündu, tedy Česká Cejle, Josefsko a Dolní Velenice, byly do vzniku Československé republiky převážně německými obcemi (České Velenice vznikly z těchto obcí až 1. 12. 1920). Do zahájení stavby železnice v roce 1866 bylo toto území zemědělskou oblastí. Rozvoj průmyslu přinesl budoucím Českým Velenicím a přilehlému okolí značný rozvoj. Město se postupně stalo místním centrem. Největší rozkvět město zažilo za první republiky. Přestože po roce 1989 došlo k útlumu a zániku symbolu města, totiž dřívějších Železničních opraven a strojíren, město nepostihla výrazná nezaměstnanost, neboť se současně vyvíjela průmyslová zóna v Hospodářském parku, která zajistila lidem zaměstnání. Na založení a rozvoji tohoto parku má značný vliv i místní samospráva. Problémem Českých Velenic je postupné snižování počtu obyvatel ve městě, což je způsobeno zhoršenou bezpečností a negativními vlivy ve městě (drogy, prostituce). Město se snaží tuto situaci v posledních letech intenzivně řešit posílením městské policie, zavedením bezpečností agentury ve městě, asistenty prevence kriminality, terénním pracovníkem, vydáváním obecně závazných vyhlášek, vypracováním Plánu prevence kriminality a zapojením se do různých preventivních programů. Tato opatření stojí místní samosprávu nemalé peníze, a proto dochází k úsporným opatřením na úkor dalšího rozvoje obce. Musíme ale dodat, že tato výše uvedená opatření přináší první ovoce.

Hospodaření města vykazuje spíše přebytky a vytváří velký prostor pro rozvoj města a realizaci investičních akcí.

Občanská sdružení ve městě dostávají od místní samosprávy ročně nemalé peníze na svoji činnost a rozvoj. Nutno ale podotknout, že místní občanská sdružení umožňují občanskou participaci na rozvoji města a zároveň jsou jednou z formy boje proti kriminalitě ve městě.

7 Lokální politický systém

7.1 Historický kontext místní samosprávy v Českých Velenicích

7.1.1 První československá republika

V „Nádraží Cmunt“ vznikl v ilegality, dne 4. 11. 1918, Český národní výbor v čele s Antonínem Hanušem a Josefem Dubským, který hájil zájmy českých obyvatel a souběžně vznikl i Menšinový výbor župy Vitorazské, který hájil zájmy německých obyvatel. Český národní výbor bojoval za připojení Českého Vitorazska k nově vznikající Československé republice a Menšinový výbor župy Vitorazské byl zásadně proti připojení této oblasti [Jindra, Jindrová, 2002, s. 41].

Dne 16. 6. 1919 proběhly obecní volby ještě ne v Českých Velenicích, ale v „Nádraží Cmunt“, které bylo součástí města Gmünd. Starostou se stal německý sociální demokrat Schölm. Dolní Velenice získaly v zastupitelstvu pět a Česká Cejle dva zástupce. Dolní Velenice získaly navíc ještě jeden post radního [Městská kronika 1. svazek, s. 85]. Vítězem voleb byla Německá sociální demokracie (Deutsche sozialdemokratische Arbeiterpartei) a Němci měli v zastupitelstvu i radě převahu.

V závěru roku 1923 se poprvé v Českých Velenicích uskutečnily volby do obecního zastupitelstva. Zapsáno bylo ve volebním seznamu celkem 2968 českých a 99 německých voličů. Češi odevzdali 2820 hlasů a Němci 90 hlasů. Počet zastupitelů se různí. V ročence Národní jednoty pošumavské je uvedeno 27 zastupitelů (22 Čechů, 4 Němci a 1 komunista) v městské kronice je uvedeno 30 zastupitelů (29 Čechů a 1 Němec). Starostou se stal poštovník a legionář Bohumil Augustin Ticháček, který byl starostou do 27. listopadu 1924. Poté se starostou stal zdejší učitel Josef Keš z Československé strany národně socialistické [Jindra, Jindrová, 2002, s. 55]. Městská rada měla 10 členů a zastupitelstvo města mělo 30 členů [Vladimír Hokr a kol., 2003, s. 29]. V těchto volbách již s převahou zvítězili Češi.

Ve volbách, které proběhly do obecního zastupitelstva, dne 8. 5. 1927 získala nejvíce hlasů z místních politických subjektů Československá strana národně socialistická se 736 hlasy a 9 mandáty v zastupitelstvu, druhá byla Československá sociální demokracie s 470 hlasy a 6 mandáty v zastupitelstvu, třetí byla Komunistická strana Československa, která získala 389 hlasů a 5 mandátů v zastupitelstvu [Jindra, Jindrová, 2002, s. 59]. Dále Strana národně demokratická získala 213 hlasů a 2 mandáty, strana Československých majitelů domů Domov získala 194 hlasů a 2 mandáty, Československá živnostenská a obchodní středostavovská strana získala 163 voličů a 2 mandáty, Strana politicky neorganizovaných získala 150 hlasů a 2

mandáty a Strana lidová získala 143 hlasů a 2 mandáty [Městská kronika 1. svazek, s. 110]. V 30 členném zastupitelstvu byl i jeden Němec. Starostou byl opět zvolen Josef Keš z Československé strany národně socialistické. Rada měla v této době deset členů [Jindra, Jindrová, 2002, s. 59].

Pro zajímavost lze uvést, že ve volbách do okresního a zemského zastupitelstva, které se konaly dne 2. prosince 1928, se v Českých Velenicích shodně na prvních třech místech umístily tyto politické subjekty: Československá národně socialistická strana, Československá sociální demokracie a Československá národní demokratická strana. Stejně pořadí politických stran bylo v Českých Velenicích i ve volbách do Národního shromáždění ze dne 27. října 1929. Německé politické strany se umístily ve všech případech až za všemi českými stranami [Městská kronika 1. svazek, s. 128 – 129, 131 – 132].

Další volby do obecního zastupitelstva se měly konat 13. listopadu 1937, ale vzhledem k napjaté politické situaci v zemi byly odloženy o rok. Opožděné volby se konaly 22. května 1938. V těchto volbách byly pouze dva místní politické subjekty. Kandidátní listina českých stran a Sudetoněmecká strana Konráda Henleina. K obecním volbám přišlo 2 447 voličů, z toho bylo 2442 platných hlasů (2280 hlasů získala česká kandidátka a 168 německá kandidátka). Z 30 mandátů v obecním zastupitelstvu 28 mandátů získala Česká kandidátka a 2 mandáty SdP (František Müllner a Karel Rammel). V desetičlenné radě byla převaha českých stran. Starostou se stal František Sivera z Československé strany národně socialistické [Jindra, Jindrová, 2002, s. 63 – 64]. V těchto volbách drtivou převahou zvítězila Kandidátní listina českých stran, což byl velký úspěch, neboť ve společnosti postupně narůstaly sympatie k Sudetoněmecké straně Konráda Henleina. Zastupitelstvo města Českých Velenic se naposledy sešlo před vypuknutím 2. světové války dne 8. 10. 1938 [Jindra, Jindrová, 2002, s. 66].

7.1.2 Období 1945 – 1989

Po osvobození města 8. 5. 1945 byl utvořen sedmičlenný prozatímní Národní výbor v čele s Janem Brabtzem, který spravoval město do 23. května 1945, kdy byl předsedou MěstNV v Českých Velenicích zvolen František Sivera z Československé strany národně socialistické. Prvním místopředsedou se stal František Princ a druhým místopředsedou Alois Pavlis [Jindra, Jindrová, 2002, s. 89-90].

Další volby do obecního zastupitelstva, které rekonstruovaly MěstNV, se konaly dne 1. srpna 1945 a nové složení Národního výboru obsahovalo 21 zastupitelů, z toho 7 sociálních demokratů a stejný počet národních socialistů a komunistů. Předsedou se stal komunist a Josef Kondelík, místopředsedy národní socialista František Nachtmann a sociální demokrat František

Cikrle [Jindra, Jindrová, 2002, s. 94]. Síly všech třech stran v zastupitelstvu byly vyrovnané. V duchu nové doby se předsedou MěstNV stal zástupce komunistů.

Do Ústavodárného Národního shromáždění se volby konaly dne 26. května 1946. Vítězem v Českých Velenicích se stala Komunistická strana Československa s 596 hlasy, druhá se umístila Československá strana národně socialistická s 372 hlasy, třetí místo získala Československá strana sociálně demokratická s 208 hlasy a poslední byla Československá strana lidová s 98 hlasy. Komunisté zvítězili přesvědčivě nejen v Českých Velenicích, ale i v celé republice (KSČM získala v Československu 40,17 % hlasů) [Městská kronika 1. svazek, s. 196].

Na základě Vládního nařízení ze dne 27. 5. 1946 č. 120/1946 Sb., o obnově národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění, které nabylo účinnosti dne 6. 6. 1946 a podle směrnice Ministerstva vnitra, došlo v Českých Velenicích k personálním změnám na postu předsedy MěstNV. Dne 25. června 1946 se stal předsedou MěstNV komunist Jaroslav Pechman, místopředsedy sociální demokrat František Cikrle a národní socialista Bohuslav Čurda. Zastupitelstvo mělo 30 členů a rada města 10 členů, z toho pět komunistů, dva národní socialisty a dále předsedu a místopředsedy MěstNV [Jindra, Jindrová, 2002, s. 101].

V důsledku únorových událostí v roce 1948 byl odvolán stávající předseda MěstNV Jaroslav Pechman. Dne 20. února 1949 byl jmenován jeho nástupcem František Albrech, člen Komunistické strany Československa (kovář Dílen ČSD). Prvním místopředsedou se stal Vilém Kosař a druhým Bohumil Příbyl. Dalšími novými tvářemi na radnici se stali Josef Lochman (úředník Dílen ČSD), Jan Kubele (předseda místních komunistů a sedlák v Dílnách ČSD) a František Cikrle (přednosta zásobárny Dílen ČSD a bývalý místopředseda MěstNV zvolený v roce 1946 za sociální demokraty) [Jindra, Jindrová 2002, s. 103]. Zastupitelstvo mělo 30 členů a rada města 10 členů [Městská kronika 1. svazek, s. 225].

Ze zdravotních důvodů se dne 30. 1952 vzdal své funkce František Albrech a předsedou MěstNV se stal Cyril Frček (dělník Dílen ČSD) [Městská kronika 2. svazek, s. 8].

Další komunální volby se konaly 16. května 1954, předsedou MěstNV se stal opět Cyril Frček, náměstkem předsedy Bohumil Šíma. Celkem bylo zvoleno 27 poslanců na MěstNV (1 poslanec byl zvolen na 100 obyvatel ve městě) a rada měla 5 členů. Volební účast byla 99,8 %. Doplňovací volby za Josefa Kašpara se konaly dne 24. 10. 1954 a byl za něj zvolen Adolf Koranda (zaměstnanec Dílen ČSD) [Městská kronika 2. svazek, s. 30].

V komunálních volbách konaných dne 19. května 1957 byl zvolen předsedou MěstNV František Strouha a jeho náměstkem Cyril Frček [Jindra, Jindrová, 2002, s. 99].

Následovaly obecní volby dne 15. 6. 1960, v nichž se předsedou MěstNV stal František Strouha, místopředsedou Jindřich Aichl a tajemníkem Jan Waldauf [Městská kronika 4. svazek, s. 90]. Od června 1964 se předsedou MěstNV stal Jindřich Michl [Jindra, Jindrová, 2002, s. 117].

Další volby do obecního zastupitelstva se konaly ve dnech 26. – 27. listopadu 1971. K obecním volbám přišlo 2 143 voličů, z toho bylo 2140 platných hlasů. Do pléna bylo voleno 35 poslanců. Předsedou se stal opět Jindřich Michl, místopředsedou MěstNV František Maroušek a tajemníkem Jan Waldauf [Městská kronika 4. svazek, s. 240 – 241].

V říjnových volbách do obecního zastupitelstva 1976 bylo zvoleno 37 členů do MěstNV, z toho 14 do věku 35 let a celkem 19 dělníků. Předsedou se stal (od 15. 11. 1976) komunist Jan Hofbauer, kterého navrhlo Revoluční odborové hnutí a byl na radnici do 6. 12. 1990 [Jindra, Jindrová, 2002, s. 122].

7.1.3 Závěr

V roce 1919 volby do obecního zastupitelstva vyhrála Německá sociální demokracie. Od roku 1923 v Českých Velenicích vždy všechny volby (obecní, okresní, zemské a národního shromáždění) vyhrála Československá strana národně socialistická a druhá byla Československá sociální demokracie. V roce 1937 s převahou zvítězila Kandidátní listina českých stran. Po válce byl předsedou MěstNV ještě člen Československé strany národně socialistické. V obecních volbách v roce 1945 plénum mělo stejný počet národních socialistů, sociálních demokratů i komunistů. Od této doby byl vždy předsedou MěstNV člen Komunistické strany Československa po dlouhých čtyřicet let, vítězem pak byla Komunistická strana Československa, a to až do prvních svobodných voleb v roce 1990.

Závěrem lze říci, že v Českých Velenicích vyhrávala ve volbách do obecního zastupitelstva do roku 1937 Československá strana národně socialistická a Československá sociální demokracie. Tyto místní politické subjekty byly vítězové voleb z důvodu velké koncentrace dělníků ve městě, zejména v Dílnách ŽOS, kteří měli vlastenecké a levicové smýšlení.

7.2 Období před volbami v roce 1990

V Českých Velenicích je jeden volební odvod, který je tvořen třemi volebními okrsky. Zastupitelstvo města České Velenice mělo a má 15 členů a rada města 5 členů [www.volby.cz].

Dne 8. ledna 1990 se konalo mimořádné zasedání pléna Městského národního výboru (MěstNV) s programem projednat usnesení rady města ze dne 27. 12. 1989, které se týkalo organizačních a personálních změn na radnici. Na tomto zasedání z pléna odstoupili poslanci za KSČ František Bicek a František Maroušek, kteří byli také radní. Byli nahrazeni Václavem Čermákem a Rudolfem Podroužkem, kteří byli bez politické příslušnosti. Dále Ústavní zákon č. 14/1990 Sb., o odvolání poslanců zastupitelských sborů a volbě nových poslanců národních výborů, schválený dne 23. ledna 1990 Federálním shromážděním ČSSR, jako výsledek politických změn na celostátní úrovni umožnil personální změny ve složení MěstNV v Českých Velenicích. Dne 19. 3. 1990 se uskutečnilo 22. plenární zasedání MěstNV, jehož cílem byla rekonstrukce pléna, rady a komisí na základě výše uvedeného zákona. Na tomto zasedání rezignovali na své funkce na základě dohody u kulatého stolu místních politických stran, koordinačního výboru Občanského fóra České Velenice a Národní fronty tyto poslanci: Zdena Mrázová, Květa Opelková, Dana Svobodová, všichni také radní, Bruno Binder, Božena Gruberová, Ing. Jan Hronek, František Makovička, Adolf Wegenkittl, Jiří Řežáb, Jiří Šachl, Zdeněk Šubr, Antonín Šperka, a Jiří Macháček. Volbou byli za tyto poslance zvoleni tyto noví poslanci MěstNV: Jaroslav Jabůrek, Petr Boukal, Ladislav Macho, Jaroslav Krakowitz, Stanislav Šafránek, Jiří Polák, Zdeněk Pola, Bohumír Sazma, Jaromír Švec, Marie Baštová, Miroslav Šimek, Vladimír Pánek a Ladislav Kaminský.

Celkově bylo zvoleno (kooptováno) pět nových členů rady. Předseda Městského národního výboru Jan Hofbauer, místopředseda František Kovář, a tajemník Jiří Vicany zůstali ve svých funkcích. V jedenáctičlenné radě MěstNV dále pracovalo šest původních radních (Josef Dlabík, Jana Řepová, Vlastimil Tichava, Adolf Brousek, Jan Hofbauer a František Kovář) [Městská kronika 3. svazek, s. 285].

7.3 Volební období 1990 – 1994

Vlastní volby do obecního zastupitelstva města České Velenice proběhly dne 24. 11. 1990. Těchto voleb se zúčastnily čtyři místní politické subjekty. Byly to Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM), Koalice Občanského fóra (OF), Československé strany lidové (ČSSL) a Republikánské unie – Svobodný blok (RU) a Československá strana socialistická (ČSS). Ze čtyřiceti devíti kandidátů měla Koalice OF, ČSSL, RU patnáct kandidátů, KSČM měla jedenáct kandidátů, ČSSD devět a ČSS čtrnáct kandidátů [Hlasovací lístek pro volby do obecního zastupitelstva pro rok 1990]. Všechny strany měly kandidáty s politickou příslušností. Volební účast v těchto volbách byla v Českých Velenicích 74,36 %.

Vítězem voleb se s velkým náskokem stala Koalice OF, ČSSL, RU, druhá byla ČSSD, třetí se umístila ČSS a poslední byla KSČM [Českovelenický zpravodaj, ročník XIV, prosinec 1990, s. 1]. Starostou města Českých Velenic byl zvolen Mgr. Miroslav Kotrč (ČSSD) a místostarostkou Ing. Vladěna Kordíková za Koalici OF, ČSSL, RU, kandidátka OF. Oba byli také uvolněnými členy zastupitelstva. Rada města měla toto složení: Mgr. Miroslav Kotrč (ČSSD), Ing. Vladěna Kordíková (Koalice OF, ČSSL, RU, kandidátka OF), Zdeněk Marek (Koalice OF, ČSSL, RU, kandidát RU), Pavel Boček (Koalice OF, ČSSL, RU, kandidát ČSSL), Ing. Jiří Polák, CSc., kandidát ČSS. Na radnici byla povolební koalice stran ČSSD + Koalice OF, ČSSL, RU + ČSS a v opozici byla KSČM. V prvních volbách po sametové revoluci voliči měli konečně možnost vybírat z více místních politických subjektů. Výsledky voleb v Českých Velenicích odpovídaly celorepublikovým výsledkům. Vítězem se stalo téměř všude OF a to samotné nebo v koalici a poslední byla KSČM [Zápis z 1. ustanovujícího zastupitelstva města, ze dne 6. 12. 1990]. Podrobné výsledky voleb v roce 1990 zachycuje Tabulka 12.

Tabulka 12 Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice v roce 1990

Název strany	Počet hlasů absolutně	Počet hlasů v %	Počet mandátů
Koalice OF, ČSSL, RU	8030	41,30	6
ČSSD	5037	25,90	4
ČSS	4364	22,50	3
KSČM	1993	10,30	2
Celkem	19424	100	15
Volební účast v % České Velenice. Zapsáno 2489 voličů, vydaných obálek 1851, tj. 74,36.			

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

7.4 Volební období 1994 – 1998

Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice proběhly ve dnech 18. – 19. 11. 1994. Těchto voleb se zúčastnilo sedm místních politických subjektů. Z toho čtyři politické strany (Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), Liberální strana národně sociální (LSNS), Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM) a Koalice Občanské demokratické strany (ODS), Občanské demokratické aliance (ODA) a Demokratické unie (DEU)), a dále tři samostatní nezávislí kandidáti. Z padesáti osmi kandidátů měly ČSSD a Koalice ODS, ODA, DEU po patnácti kandidátech, KSČM měla čtrnáct kandidátů, LSNS dvanáct kandidátů a dále zde byli tři samostatní nezávislí kandidáti. ČSSD měla šest kandidátů bez politické příslušnosti a devět s politickou příslušností, KSČM měla jednoho kandidáta bez politické příslušnosti a třináct s politickou příslušností, LSNS měla čtyři kandidáty bez politické příslušnosti a osm

s politickou příslušností, Koalice ODS, ODA, DEU měla jedenáct kandidátů bez politické příslušnosti a čtyři s politickou příslušností, z toho dva ODS a po jednom ODA a DEU. Všichni tři nezávislí kandidáti byli bez politické příslušnosti. Nezávislý kandidát Roman Zikeš před volbami odstoupil z kandidátní listiny. Celkem bylo na kandidátní listině dvacet čtyři kandidátů bez politické příslušnosti a třicet čtyři kandidátů s politickou příslušností. Převládali zde kandidáti s politickou příslušností. Volební účast v těchto volbách byla v Českých Velenicích 65,77 % a byla pod okresním a krajským průměrem.

Vítězem voleb se s velkým náskokem stala Koalice ODS, ODA, DEU, druhá byla ČSSD, třetí byla KSČM, čtvrtá byla LSNS a poslední byli nezávislí kandidáti [www.volby.cz]. Starostou města Českých Velenic byl zvolen Zdeněk Marek a místostarostou Milan Císař, oba za Koalici ODS, ODA, DEU, přičemž Zdeněk Marek byl za ODA a Milan Císař za ODS. Oba byli také uvolněnými členy zastupitelstva. Rada města měla toto složení: Zdeněk Marek (Koalice ODS, ODA, DEU), Milan Císař (Koalice ODS, ODA, DEU), Mgr. Radek Baloun (Koalice ODS, ODA, DEU), Vladimír Bubeník (LSNS) a MUDr. Jan Jabůrek (NK). Na radnici byla povolební koalice stran Koalice ODS, ODA, DEU + LSNS + nezávislý kandidát. Druhá ČSSD a třetí KSČM byly v opozici. V těchto volbách bylo nejvíce místních politických subjektů a ne všechny se dostaly do zastupitelstva. Výsledky voleb byly podobné jako v předchozím volebním období. Vítězem byla Koalice ODS, ODA, DEU, kde ODS, ODA byly nástupnickými stranami po rozpadu OF. Nově přechází do opozice ČSSD a KSČM posiluje svoji pozici [Zápis z 1. ustanovující zastupitelstva města, ze dne 25. 11. 1994]. Podrobné výsledky voleb v roce 1994 zachycuje Tabulka 13.

Tabulka 13 Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice v roce 1994

Název strany	Počet hlasů absolutně	Počet hlasů v %	Počet mandátů
ČSSD	5220	24,99	4
Koalice ODS, ODA, DEU	6738	32,25	5
LSNS	3322	15,90	2
KSČM	4352	20,83	3
Nezávislý kandidát	718	3,44	1
Celkem	20350	97,41	15
Volební účast v %			
České Velenice	Okres Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	Česká republika
Zapsáno 2553 voličů, vydaných obálek 1679, tj. 65,77	70,41	67,14	62,26

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

7.5 Volební období 1998 – 2002

Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice proběhly ve dnech 13. – 14. 11. 1998. Těchto voleb se zúčastnilo pět místních politických subjektů. Z toho byly čtyři politické subjekty (Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM), Sdružení Občanské demokratické strany (ODS) a nezávislých kandidátů (NK)) a jeden samostatný nezávislý kandidát. Ze šedesáti jedna kandidátů měla každá strana po patnácti kandidátech, k tomu přibyl jeden samostatný nezávislý kandidát. ČSSD měla dva kandidáty bez politické příslušnosti a třináct s politickou příslušností, KDU-ČSL měla jedenáct kandidátů bez politické příslušnosti a čtyři s politickou příslušností, Sdružení ODS a NK mělo dvanáct kandidátů bez politické příslušnosti a tři s politickou příslušností ODS, KSČM mělo dva kandidáty bez politické příslušnosti a třináct s politickou příslušností a samostatný nezávislý kandidát byl bez politické příslušnosti. Celkem bylo na kandidátní listině dvacet osm kandidátů bez politické příslušnosti a třicet tři kandidátů s politickou příslušností. Převládali zde kandidáti s politickou příslušností. Volební účast v těchto volbách byla v Českých Velenicích 47,55 % a byla pod okresním a krajským průměrem.

Vítězem voleb se s velkým náskokem stalo Sdružení ODS a NK, druhá byla ČSSD, třetí byla KSČM a poslední byla KDU-ČSL [www.volby.cz]. Starostou Města Českých Velenic byl zvolen opět Zdeněk Marek a místostarostou byl nově zvolen Mgr. Stanislav Šafránek, oba za Sdružení Občanské demokratické strany (ODS) a nezávislých kandidátů (NK); Zdeněk Marek za NK a Mgr. Stanislav Šafránek za ODS. Oba byli také uvolněnými členy zastupitelstva. Rada města měla toto složení: Zdeněk Marek (Sdružení Občanské demokratické strany (ODS) a nezávislých kandidátů (NK)), Mgr. Stanislav Šafránek (Sdružení Občanské demokratické strany (ODS) a Nezávislých kandidátů (NK)), MUDr. Jan Jabůrek (Sdružení Občanské demokratické strany (ODS) a nezávislých kandidátů (NK)), Antonín Vrábek (KDU-ČSL), Rudolf Macho (KDU-ČSL). Na radnici byla povolební koalice stran Sdružení Občanské demokratické strany (ODS) a nezávislých kandidátů (NK) + KDU-ČSL. I v tomto volebním období byla v opozici ČSSD a KSČM. V těchto volbách stále nejvíce hlasů jako v přechozím volebním období získává ne již koalice, ale Sdružení ODS, NK. Nově na místní politickou scénu vstoupila KDU-ČSL, která ubrala hlasy KSČM i ČSSD. Opozice zůstává stejná jako v předchozím volebním období [Zápis z 1. ustanovujícího zastupitelstva města, ze dne 23. 11. 1998]. Podrobné výsledky voleb v roce 1998 zachycuje Tabulka 14.

Tabulka 14 Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice v roce 1998

Název strany	Počet hlasů absolutně	Počet hlasů v %	Počet mandátů
ČSSD	3787	23,60	4
Sdružení ODS, NK	6223	39,40	6
KDU-ČSL	2330	14,52	2
KSČM	3518	21,92	3
Celkem	15858	99,44	15
Volební účast v %			
České Velenice	Okres Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	Česká republika
Zapsáno 2637 voličů, vydaných obálek 1254, tj. 47,55	52,82	49,83	45,02

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

7.6 Volební období 2002 – 2006

Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice proběhly ve dnech 1. – 2. 11. 2002. Těchto voleb se zúčastnilo šest místních politických subjektů. Tři politické strany (Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM) a Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová (KDU-ČSL) a tři místní sdružení: Sdružení Nezávislých kandidátů (NK) a Unie svobody – Demokratické unie (US-DEU), Sdružení Občanské demokratické strany (ODS) a Nezávislých kandidátů (NK) a Sdružení nezávislých. Z devadesáti kandidátů (každá strana měla po patnácti kandidátech) měla ČSSD pět kandidátů bez politické příslušnosti a deset s politickou příslušností, KSČM měla dva kandidáty bez politické příslušnosti a třináct s politickou příslušností, KDU-ČSL měla dva kandidáty bez politické příslušnosti a třináct s politickou příslušností, Sdružení ODS a NK mělo třináct kandidátů bez politické příslušnosti a dva s politickou příslušností ODS a Sdružení NK a US-DEU a Sdružení nezávislých měla obě všechny členy bez politické příslušnosti a žádného s politickou příslušností. Celkem bylo na kandidátní listině padesát dva kandidátů bez politické příslušnosti a dvacet osm kandidátů s politickou příslušností. Převládali zde kandidáti bez politické příslušnosti. Volební účast v těchto volbách byla v Českých Velenicích 45,94 % a byla pod okresním a krajským průměrem.

Vítězem voleb se o téměř čtyři procenta stala ČSSD, druhé bylo Sdružení NK a ODS, třetí byla KSČM, čtvrté bylo Sdružení NK a US-DEU, pátá byla KDU-ČSL a poslední bylo Sdružení nezávislých [www.volby.cz]. Starostou Města Českých Velenic byl zvolen Ing. Jaromír Slíva a místostarostou byl zvolen Mgr. Miroslav Kotrč, oba za ČSSD. Starosta byl

uvolněným členem zastupitelstva a místostarosta neuvolněným členem zastupitelstva. Rada města měla toto složení: Ing. Jaromír Slíva (ČSSD), Mgr. Miroslav Kotrč (ČSSD), Václav Musil (ČSSD), Imrich Žec (KSČM), Šárka Zikešová (Sdružení nezávislých). Na radnici byla povolební koalice stran ČSSD + KSČM + Sdružení nezávislých. V opozici byla KDU-ČSL, Sdružení NK a US-DEU a Sdružení NK a ODS. KSČM byla od sametové revoluce poprvé v koalici. V těchto volbách došlo k velkému propadu Sdružení NK a ODS oproti minulému volebnímu období z důvodu rozdrobení hlasů voličů mezi Sdružení NK a ODS a Sdružení NK a US-DEU. Poprvé se vítězem voleb stává ČSSD, i když s malou převahou, a také poprvé je ČSSD a KSČM od roku 1990 v koalici. Od roku 2002 do roku 2014 bylo nastoleno v Českých Velenicích nepsané pravidlo, kdy vítěz voleb má většinu v radě a funkci starosty a místostarosty, kromě roku 2014 (místostarosta byl zvolen z druhé vítězně strany) [Zápis z 1. ustanovujícího zastupitelstva města, ze dne 11. 11. 2002]. Podrobné výsledky voleb v roce 2002 zachycuje Tabulka 15.

Tabulka 15 Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice v roce 2002

Název strany	Počet hlasů absolutně	Počet hlasů v %	Počet mandátů
ČSSD	3921	24,65	4
Sdružení NK a ODS	3305	20,77	3
KDU-ČSL	1578	9,92	1
Sdružení NK a US-DEU	2771	17,42	3
KSČM	2851	17,92	3
Sdružení nezávislých	1480	9,30	1
Celkem	15906	99,98	15
Volební účast v %			
České Velenice	Okres Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	Česká republika
Zapsáno 2634 voličů, vydaných obálek 1210, tj. 45,94	51,80	49,97	45,51

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

7.7 Volební období 2006 – 2010

Volby do zastupitelstva města České Velenice proběhly ve dnech 20. – 21. 10. 2006. Těchto voleb se zúčastnily čtyři místní politické subjekty. Tři politické subjekty (Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM)) a jedno místní Sdružení Občanské demokratické strany (ODS) a nezávislých kandidátů (NK). Z šedesáti kandidátů

(každá strana měla po patnácti kandidátech) ČSSD měla tři kandidáty bez politické příslušnosti a dvanáct s politickou příslušností, stejně na tom byla i KSČM. KDU-ČSL měla dvanáct kandidátů bez politické příslušnosti a tři s politickou příslušností a Sdružení ODS a nezávislých kandidátů mělo jedenáct kandidátů bez politické příslušnosti a čtyři s politickou příslušností ODS. Celkem bylo na kandidátní listině dvacet devět kandidátů bez politické příslušnosti a třicet jedna kandidátů s politickou příslušností. Převládali zde kandidáti s politickou příslušností. Volební účast v těchto volbách byla v Českých Velenicích s 45,89 % pod okresním, krajským a republikovým průměrem.

Vítězem voleb se s jasnou převahou stala ČSSD, druhé bylo Sdružení ODS, NK se ztrátou téměř dvaceti procent, třetí byla KSČM a poslední byli lidovci [www.volby.cz]. Starostou Města Českých Velenic byl opět zvolen Ing. Jaromír Slíva, který byl uvolněným členem zastupitelstva, místostarostou byl Mgr. Miroslav Kotrč, který byl neuvolněným členem zastupitelstva, oba za Českou stranu sociálně demokratickou. Rada města měla toto složení: Ing. Jaromír Slíva (ČSSD), Mgr. Miroslav Kotrč (ČSSD), Václav Musil (ČSSD), Imrich Žec (KSČM), Viktorová Marie (KDU-ČSL). Na radnici byla povolební koalice stran ČSSD + KSČM + KDU-ČSL. V opozici bylo Sdružení ODS, NK, které se celkově umístilo druhé. ČSSD získalo ve své historii nejvíce hlasů i mandátů V těchto volbách oproti předchozímu roku kandidovalo jen jedno sdružení (Sdružení ODS, NK) a to se umístilo na druhém místě. KSČM byla podruhé v koalici a také naposled. Nově byla v koalici KDU-ČSL [Zápis z 1. ustavujícího zastupitelstva města, ze dne 1. 11. 2006]. Podrobné výsledky voleb v roce 2006 zachycuje Tabulka 16.

Tabulka 16 Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice v roce 2006

Název strany	Počet hlasů absolutně	Počet hlasů v %	Počet mandátů
ČSSD	7544	48,06	8
Sdružení ODS, NK	4537	28,90	4
KDU-ČSL	1577	10,04	1
KSČM	2038	12,98	2
Celkem	15696	99,98	15
Volební účast v %			
České Velenice	Okres Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	Česká republika
Zapsáno 2528 voličů, vydaných obálek 1160, tj. 45,89	52,04	49,15	46,38

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

7.8 Volební období 2010 – 2014

Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice proběhly ve dnech 15. – 16. 10. 2010. Těchto voleb se zúčastnilo pět místních politických subjektů a všechny byly politické (Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM), TOP 09 a Občanská demokratická strana (ODS)). Ze sedmdesáti pěti kandidátů (každá strana měla opět po patnácti kandidátech) ČSSD měla šest kandidátů bez politické příslušnosti a devět s politickou příslušností, KSČM měla jednoho kandidáta bez politické příslušnosti a čtrnáct s politickou příslušností, KDU-ČSL měla devět kandidátů bez politické příslušnosti a šest s politickou příslušností, ODS měla jedenáct kandidátů bez politické příslušnosti a čtyři s politickou příslušností a TOP 09 měla všechny kandidáty bez politické příslušnosti. Celkem bylo na kandidátní listině čtyřicet dva kandidátů bez politické příslušnosti a třicet tři kandidátů s politickou příslušností. Převládali zde kandidáti bez politické příslušnosti. Volební účast v těchto volbách byla v Českých Velenicích s 42,59 % pod okresním, krajským a republikovým průměrem.

Vítězem voleb se s jasnou převahou stala ČSSD, druhé místo získala TOP 09 se ztrátou téměř dvaceti procent, třetí byla ODS, čtvrtá byla KDU-ČSL a poslední KSČM [www.volby.cz]. Starostou Města Českých Velenic byl po třetí zvolen Ing. Jaromír Slíva, který byl uvolněným členem zastupitelstva, místostarostou byl Mgr. Miroslav Kotrč, který byl neuvolněným členem zastupitelstva, oba za Českou stranu sociálně demokratickou. Radu města tvořili Ing. Jaromír Slíva (ČSSD), Mgr. Miroslav Kotrč (ČSSD), Václav Musil (ČSSD), Stanislav Touš (TOP 09), Ing. Petr Kulháněk (TOP 09). Na radnici byla povolební koalice stran ČSSD + TOP 09. V opozici na radnici byla ODS, KDU-ČSL a KSČM. V tomto volebním období v porovnání s předchozími volebními obdobími již nekandiduje žádná koalice ani sdružení stran. ČSSD je stále první, ale už ne s tak velkým počtem hlasů i mandátů. Voličský propad KSČM znamenal i konec koalice s ČSSD. Nejpříjemnější variantou pro vytvoření koalice s ČSSD bylo spojení s TOP 09, neboť za tuto stranu kandidovali všichni kandidáti bez politické příslušnosti a to v této době bylo pro ČSSD rozhodující [Zápis z 1. ustanovujícího zastupitelstva města, ze dne 8. 11. 2010].

Podrobné výsledky voleb v roce 2010 zachycuje Tabulka 17.

Tabulka 17 Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice v roce 2010

Název strany	Počet hlasů absolutně	Počet hlasů v %	Počet mandátů
ČSSD	6879	45,03	7
ODS	2769	18,12	3
KDU-ČSL	978	6,40	1
TOP 09	3408	22,31	3
KSČM	1241	8,12	1
Celkem	15275	100	15
Volební účast v %			
České Velenice	Okres Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	Česká republika
Zapsáno voličů 2558 počet vydaných obálek 1108 tj. 42,95	52,83	51,43	48,50

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

7.9 Volební období 2014 – 2018

Před zhodnocením těchto voleb se podíváme na důvody kandidatury budoucích zastupitelů. Z jedenácti oslovených zastupitelů pouze dva nepracovali v minulých volebních obdobích v místní samosprávě. Oslovení zastupitelé na otázku kandidatury do zastupitelstva odpověděli: „*Chtěl jsem využít svých zkušeností z dřívější činnosti v zastupitelstvu. Rád bych vyřešil dlouhodobě přetrvávající problémy tohoto města (prostituci, hrací automaty, vysokou kriminalitu). Kandidoval jsem podruhé, funkce mě bavila, chci se dále podílet na dění ve městě, podporovat věci, které by se měly uskutečnit a připomínkovat záležitosti, které se mi nelíbí. Kandidoval jsem proto, že si myslím, že je správné starat se nejen o své věci, ale i o věci veřejné. Chci se podílet na chodu města. Rád pracuji s lidmi a snažím se jim ochotně pomáhat, a dále se chci podílet na rozvoji města. Chtěla jsem se aktivně zapojit do dění tohoto města, pomáhat při jeho rozvoji a přispět svými nápady k příjemnějšímu životu obyvatel ve městě. Nechtěla jsem jen doma říkat, že někdo něco dělá špatně“.*

Na otázku, jak se zastupitelé dostali na kandidátní listinu dané strany, shodně všichni odpověděli, že byli osloveni předsedou nebo členy strany nebo dalšími konkrétními lidmi. Očekávání spojená s funkcí zastupitele byla různá. „*Možnost spolupracovat na chodu města, ač vím, že jsou to očekávání značně limitována. Chci pomoci při řízení města, neboť jako bývalý zastupitel vím, že některé věci mohu ovlivnit. Očekávám, že budu mít podíl na určení směru, rozvoje a prospěchu města. Od funkce si slibuji snížení kriminality ve městě. Jelikož jsem ve funkci již třetí období, jsem velice strážlivý při řešení závažných témat“.* Převážná část

respondentů odpověděla, že se jejich očekávání naplňují. Dále převážná část dotazovaných uvedla, že nebylo obtížné zajistit 15 lidí na kandidátní listinu. Tématem těchto voleb, dle názoru oslovených zastupitelů, byl: „*Rozvoj Českých Velenic. Snížení kriminality, bezpečnost a více zeleně ve městě. Životní prostředí, vzhled města, podpora sportu a kultury. Boj proti prostituci, drogám a gamblerství. České Velenice jako klidné a příjemné místo a spokojení občané v něm.*“

Klíč pro sestavení kandidátní listiny a kritéria pořadí na kandidátní listině v odpovědích splývala. Dotázaní respondenti uvedli tyto odpovědi: „*Známost kandidáta a jeho volitelnost, oblíbenost a popřípadě úspěch v dřívějších volbách včetně jeho práce v zastupitelstvu. Ochota pracovat v zastupitelstvu a schopnost domluvit se při řešení problémů. Autorita a organizační schopnosti. Přednost měli mladí lidé. V naší straně přednost měli lidé s politickou příslušností a důležitá byla i jejich práce v místní organizaci.*“ Převážná část dotazovaných zastupitelů shodně uvedla, že se předvolební kampaň neodlišovala od předvolební kampaně v minulých letech.

Na otázku čím nejvíce byli oslovení voliči před volbami, dotazovaní uvedli: „*Možnou alternativou ke stávajícímu vedení radnice. Složením kandidátní listiny a programem, který řeší dlouhodobé problémy ve městě. Práci z minulých let. Osobnostmi našich kandidátek. Vhodným chováním kandidátů. Svými záměry a cíli do budoucna, které preferuje naše strana. Práci v zastupitelstvu a radě. Snahou o zlepšení životního prostředí a bezpečnosti ve městě*“ [rozhovory č. 1 – 11].

Šest z dotazovaných zastupitelů uvedlo, že byla uzavřena koaliční dohoda před volbami, jeden zastupitel, že nebyla, a pět, že o žádné dohodě nevěděli. Přesto vznikly při povolebním vyjednávání problémy, a to při volbě rady (problémem byly téměř shodné výsledky ČSSD a Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice- nezávislí), jak uvádějí čtyři respondenti, další dotazovaný zastupitel uvádí, byly problémy i při volbě starosty a místostarosty. Další zastupitel uvedl, že žádné problémy při povolebním vyjednávání nebyly. Jeden zastupitel za Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice- nezávislí uvedl: „*ČSSD měla snahu za každou cenu mít převahu ve vznikající koalici, přestože její volební výsledky nebyly jednoznačné.*“ Na otázku týkající se taktiky při volbě starosty, místostarosty a rady téměř všichni dotazovaní zastupitelé uvedli, že taktika vycházela z volebních výsledků stran. Jeden z dotazovaných zastupitelů uvedl: „*Zvolili jsme taktiku spravedlnosti a odpovědnosti vůči voličům, starostu, místostarostu a členy rady jsme navrhovali podle počtu hlasů, které získali ve volbách*“ [rozhovory č. 1 – 11].

Všechny volební strany (ČSSD, KDU-ČSL a Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice - nezávislí) dostaly v předvolebním boji možnost prezentovat svůj program v Českovelenickém zpravodaji a také všechny tři tuto možnost využily. Nejpropracovanější

volební program měla ČSSD, naopak KDU-ČSL ho měla v jednoduchých, ale přehledných bodech. Jediným společným tématem všech místních politických subjektů je vybudování bezbariérového přístupu do zdravotního střediska. Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice – nezávislí se v programu shodují s ČSSD v oblasti obnovy zeleně ve městě, vybudování cyklostezky, podpoře místních spolků a sdružení a zlepšení bezpečnosti ve městě, s KDU-ČSL se shodují v podpoře Střední školy v Českých Velenicích. Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice-nezávislí navíc chtějí zefektivnit práci městského úřadu a zviditelnit České Velenice pro turisty. KDU-ČSL chtěla navíc podpořit vznik nových pracovních míst ve městě, výstavbu garáží, podpořit projekty z Vize rozvoje města České Velenice. ČSSD měla ve svém programu mimo jiné opravu budovy radnice, úpravu místního hřbitova, výstavbu pečovatelských bytů, znovuzavedení městského rozhlasu.

K předvolebním programům místních politických subjektů lze závěrem říci, že se od sebe diametrálně neliší [Českovelenický zpravodaj, XXXVIII. ročník – říjen 2014, s. 2 – 5]. Volby do zastupitelstva města České Velenice proběhly ve dnech 10. – 11. 10. 2014. Těchto voleb se zúčastnily tři místní politické subjekty. Dva politické subjekty (Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL)) a jedno místní sdružení nezávislých kandidátů (Pro Velenice – nezávislí). Ze čtyřiceti pěti kandidátů (každá strana měla po patnácti kandidátech) ČSSD měla sedm kandidátů bez politické příslušnosti a osm s politickou příslušností, stejně na tom byla i KDU-ČSL. Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice- nezávislí mělo všechny kandidáty bez politické příslušnosti. Celkem bylo na kandidátní listině dvacet devět kandidátů bez politické příslušnosti a šestnáct kandidátů s politickou příslušností. Převládali zde kandidáti bez politické příslušnosti. Volební účast v těchto volbách byla v Českých Velenicích s 37,17 % pod okresním, krajským a republikovým průměrem. Vítězem voleb se s malým náskokem přibližně tři procent stala ČSSD před nezávislími kandidáty: Pro Velenice- nezávislí a na třetím místě s velkým odstupem skončila KDU-ČSL [www.volby.cz].

Starostou Města Českých Velenic byl počtvrté zvolen Ing. Jaromír Slíva, MBA, za Českou stranu sociálně demokratickou, který je uvolněným členem zastupitelstva a zároveň náměstkem hejtmána Jihočeského kraje a který u voličů získal nejvíce hlasů. Druhé Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice-nezávislí na základě výsledků voleb požadovalo, aby se místostarostou stal zástupce z jejich strany a dále požadovali dvě místa v radě. Z výše uvedeného důvodu byl novým místostarostou zvolen Pavel Chabiniok, který je uvolněným členem zastupitelstva. Rada města má členy Ing. Jaromír Slíva, MBA (ČSSD), Pavel Chabiniok (Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice- nezávislí), Jaroslav Fiala (ČSSD), Mgr. Petr

Večeř (Pro Velenice – nezávislí), Ing. Pavel Vondrys (ČSSD). Na radnici je na základě výše uvedeného požadavku povolební koalice stran ČSSD + Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice-nezávislí. V opozici je KDU-ČSL. Vítězem volen byla opět ČSSD, ale její vítězství nebylo nijak přesvědčivé. V porovnání s předchozími volbami se těchto voleb nezúčastnila KSČM a TOP 09. Nově na místní politickou scénu vstupuje Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice-nezávislí, které bylo druhé, mělo u voličů obrovský úspěch a získalo stejný počet mandátů jako ČSSD [Zápis z 1. ustavujícího zastupitelstva města, ze dne 3. 11. 2014]. Podrobné výsledky voleb v roce 2014 zachycuje Tabulka 18.

Tabulka 18 Volby do obecního zastupitelstva města České Velenice v roce 2014

Název strany	Počet hlasů absolutně	Počet hlasů v %	Počet mandátů
ČSSD	5504	46,99	7
SNK: Pro Velenice – nezávislí	5150	43,97	7
KDU-ČSL	1057	9,02	1
Celkem	11711	100	15
Volební účast v %			
České Velenice	Okres Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	Česká republika
Zapsáno 2502 voličů, počet vydaných obálek z 930, tj. 37,17 %	51,55	48,22	44,46

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

Příloha 1 rekapituluje volební výsledky z let 1990 – 2014.

7.10 Zhodnocení volebního období 1990 – 2014 a typy povolebních koalic

Vítězem prvních svobodných voleb po „sametové revoluci“ konaných dne 24. 11. 1990 ve všech obcích na celém území bývalého Československa se stala Koalice Občanského fóra (OF), Československé strany lidové (ČSSL) a Republikánské unie – Svobodný blok (RU) a Československá strana socialistická (ČSS) s šesti mandáty. Spolu se čtyřmi mandáty druhé České strany sociálně demokratické (ČSSD) a třemi mandáty třetí Československé strany sociální (ČSS) měla povolební koalice na radnici celkem třináct mandátů. Tato široká, neboli „duhová“ koalice byla velmi silná proti dvěma mandátům ve volbách poslední Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM), která skončila v opozici. Posledního komunistického starostu Jana Hofbauera vystřídal učitel Mgr. Miroslav Kotrč za ČSSD a místostarostou se stala Ing. Vladěna Kordíková za Koalici OF, ČSSL, RU, kandidátka OF.

V dalších volbách v roce 1994 opět vítězem byla koalice, ale Koalice Občanské demokratické strany (ODS), Občanské demokratické aliance (ODA) a Demokratické unie (DEU) s pěti mandáty. Vzniklá povolební koalice spolu s dalšími dvěma mandáty Liberální strany národně sociální (LSNS) a jedním mandátem Nezávislých kandidátů nebyla příliš silnou, neboť měla pouze osm mandátů. Jednalo se o koalici minimálně vítěznou. V těchto volbách již byla ČSSD v opozici s KSČM a dohromady měla sedm mandátů. Novou tvář v čele radnice se stal strojíř Zdeněk Marek za Koalici ODS, ODA a DEU. Za stejnou politickou stranu byl zvolen i místostarosta Milan Císař.

O čtyři roky později v roce 1998 se situace s drobnými změnami opakovala. Vítězem voleb bylo Sdružení Občanské demokratické strany (ODS) a nezávislých kandidátů (NK) se šesti mandáty. Na politickou scénu nově vstoupila Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), která získala dva mandáty a vytvořila spolu s výše uvedeným Sdružením na radnici opět osmičlennou povolební koalici. Politická strana LSNS již v těchto volbách nekandidovala. Stejně jako v minulém volebním období byla v opozici ČSSD a KSČM se sedmi mandáty. Opět se jednalo o povolební koalici minimálně vítěznou. Již podruhé se stal starostou Zdeněk Marek, ale nově za Sdružení ODS, NK. Ze stejné strany byl i nový místostarosta Mgr. Stanislav Šafránek.

Volby v roce 2002 jsou zlomové pro Českou stranu sociálně demokratickou (ČSSD) a jejího člena Ing. Jaromíra Slívu, MBA. Tento třiatřicetiletý úředník finančního úřadu v Třeboni se stal roku 2006 lídrem této strany. Vítězem voleb v uvedeném volebním období byla ČSSD se čtyřmi mandáty, která spolu s KSČM a jejími třemi mandáty a se Sdružením nezávislých a jejich jedním mandátem vytvořila povolební koalici s osmi mandáty. Karta se obrací a ČSSD a KSČM, které byly dvě volební období v opozici, byly nově v koalici a v opozici se naproti tomu ocitly KDU-ČSL a Sdružení (Sdružení NK a Sdružení NK a US-DEU). Již po třetí je na radnici povolební koalice minimálně vítězná. Starostou města České Velenice se od tohoto roku až do současnosti stává Ing. Jaromír Slíva, MBA, z ČSSD. Místostarostou mu bude po tři volební období Mgr. Miroslav Kotrč ze stejné politické strany.

Volební období 2006 – 2010 je pro Českou stranu sociálně demokratickou (ČSSD) politickým vrcholem, byla opět vítězem voleb se 48,06 % hlasů a osmi mandáty. ČSSD povolební koalici vytvořila stejně jako v minulém volebním období s KSČM s dvěma mandáty a nově s KDU-ČSL s jedním mandátem. Po třech volebních obdobích byla opět na radnici široká povolební koalice s jedenácti mandáty. V opozici bylo Sdružení ODS, NK se čtyřmi mandáty.

Ve volbách v roce 2010 byla ČSSD opět suverénním vítězem voleb, i když získala oproti minulému volebnímu období jen sedm mandátů. Výraznou změnou na radnici byla povolební koalice. Po třech volebních obdobích ČSSD nevytvořila povolební koalici s KSČM, ale s pravicovou TOP 09, se kterou měla dohromady deset mandátů. V opozici nově byla KSČM, ale i KDU-ČSL, která byla minulého období v koalici, a dále ODS, která se spolu s TOP 09 nově objevila na komunální scéně. Poprvé je na radnici velká povolební koalice. Na postu starosty a místostarosty nedochází k žádným změnám, jak je uvedeno výše.

O další čtyři roky (volby v roce 2014) později se situace na radnici změnila. Vítězem voleb byla znovu ČSSD se sedmi mandáty, ale jen s nepatrným rozdílem před Sdružením nezávislých kandidátů: Pro Velenice – nezávislí, kteří získali také sedm mandátů. V těchto volbách už nekandidovala ODS ani KSČM. Povolební koalici vytvořila ČSSD se Sdružením nezávislých kandidátů: Pro Velenice – nezávislí, dohromady měli čtrnáct mandátů. S jedním mandátem byla v opozici KDU-ČSL. Na radnici je již podruhé velká povolební koalice. Starosta Ing. Jaromír Slíva, MBA, za ČSSD obhájil svoji pozici, ale na místě místostarosty došlo ke změně. Místostarostou se stal za Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice-nezávislí Pavel Chabiniok [www.volby.cz].

Tabulka 19 zachycuje koalice na radnici v Českých Velenicích. Nejčastěji v povolební koalici byla a je Česká strana sociálně demokratická (celkem 5x), dále Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (3 x) a Komunistická strana Čech a Moravy (2x). Výše uvedené skutečnosti ukazují, že občané Českých Velenic jsou levicově orientovaní.

Tabulka 19 Koalice stran v letech 1990 – 2014

	Rok						
	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Koalice	ČSSD + Koalice OF ČSSL, RU + ČSS	Koalice ODS, ODA, DEU + NK + LSNS	Sdružení ODS, NK + KDU- ČSL	ČSSD + KSČM + Sdružení nezávislých	ČSSD + KSČM + KDU-ČSL	ČSSD + TOP 09.	ČSSD + SNK: Pro Velenice – nezávislí

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz)

Tabulka 20 zachycuje typy koalic v Českých Velenicích. Nejčastější radniční povolební koalicí v Českých Velenicích je koalice minimálně vítězná, ideově propojená. Jedná se o soutěživý typ koalice. Na druhém místě je koalice široká a velká (se stejným počtem), která je spíše charakteristická pro koalice na komunální úrovni.

Tabulka 20 Typy radničních koalic v jednotlivých volebních obdobích

Typy koalic	Volební období 1990 – 2014
Minimálně vítězná	3
Široká	2
Velká	2
Celkem	7

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz)

7.11 Zhodnocení volební účasti v letech 1994 – 2014

Účast ve volbách do zastupitelstva obce za sledované období v Českých Velenicích setrvale klesá. Oproti roku 1994 volební účast v roce 2014 klesla o 56,51 %. V okrese Jindřichův Hradec volební účast do roku 2006 klesala, v letech 2006 a 2010 mírně vzrostla a v roce 2014 opět klesla. V Jihočeském kraji v roce 2002 volební účast klesla, v roce 2006 vzrostla, v dalším volebním období klesla, dále v roce 2010 vzrostla a v roce 2014 klesla. V České republice do roku 2002 volební účast klesala, potom v letech 2006 a 2010 mírně vzrostla a v roce 2014 opět klesla. České Velenice měly oproti okrese Jindřichův Hradec, Jihočeskému kraji a České republice pouze klesající volební účast. Nejmenší volební účast byla v Českých Velenicích, v okrese Jindřichův Hradec a v České republice shodně v roce 2014.

Porovnáme-li volební účast v Českých Velenicích jednotlivých volebních období s okresem Jindřichův Hradec, Jihočeským krajem a Českou republikou, s výjimkou volební účasti v roce 1994, 1998 a 2002 v České republice, vždy byla volební účast v Českých Velenicích nižší.

Celkově nižší voličská účast a její pokles v Českých Velenicích ukazují, že voliči nemají potřebu radikální změny na radnici a snižuje se jejich chuť na občanské participaci ve městě. Dalším důvodem může být i nedostatečný důraz volebních stran na naléhavost velkého tématu ve městě, kterým je bezpečnost. Vývoj volební účastni je uveden v Tabulce 21.

Tabulka 21 Volební účast v letech 1994 – 2014

Volební účast v %	Rok					
	1994	1998	2002	2006	2010	2014
České Velenice	65,77	47,55	45,94	45,89	42,95	37,17

Volební účast v %	Rok					
	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Okres Jindřichův Hradec	70,41	52,82	51,80	52,04	52,83	51,55
Jihočeský kraj	67,14	49,83	49,97	49,15	51,43	48,22
ČR	62,26	45,02	45,51	46,38	48,50	44,46

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

7.12 Samospráva v Českých Velenicích, místní politické subjekty

Po roce 1989 působilo v Českých Velenicích velké množství různých politických seskupení. V současnosti (rok 2015) ve městě působí jen tři místní politické subjekty: Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Česká strana sociálně demokratická (ČSSD) a Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM).

Česká strana sociálně demokratická v Českých Velenicích vznikla v roce 1990 a v této době měla členská základna pět členů. Zakládajícími členy byli Ing. Jiří Sedláček, Mgr. Marie Kotrčová, Mgr. Miroslav Kotrč, Stanislav Kollmann a Karel Laňka a byla založena v rakouském Klein – Einbensteinu, v restauraci U třech lip. Jejím prvním předsedou byl Ing. Jiří Sedláček a jeho nástupcem až do současnosti (rok 2015) je Ing. Jaromír Slíva, MBA. V průběhu let měla ČSSD od 11 do 19 členů. Nyní má patnáct členů. Člen městského zastupitelstva k dané problematice řekl: „Členská základna stárne, mladí nemají zájem vstupovat do strany.“ Členové místní organizace ČSSD se scházejí čtyřikrát za rok, před volbami častěji podle potřeby. ČSSD jako jediná strana postavila svou kandidátku ve všech volbách od roku 1990 do roku 2014. Z její řady vzešlo pět starostů a tři místostarostové. V povolební koalici byla pětikrát. V období 1990 – 2014 měla na kandidátních listinách 99 kandidátů, z toho jen 29 kandidátů bez politické příslušnosti (29,29 %). V obecním zastupitelstvu měla 38 zástupců a z toho 11 bez politické příslušnosti. V radě měla 13 zástupců a z toho pouze jednoho bez politické příslušnosti [rozhovory č. 1 – 4, www.volby.cz]. ČSSD je zároveň ve městě v současnosti (rok 2015) největším politickým subjektem. Členy do strany přitahuje charismatická osobnost jejího lídra Ing. Jaromíra Slívy, MBA. Ti ho zároveň podporují v nominaci na kandidátní listiny do krajských voleb a do dalších stranických funkcí.

Druhým místním politickým subjektem je KDU-ČSL, která byla založena ve městě v roce 1990 jako Československá strana lidová (ČSL) a byla v prvních volbách v roce 1990

součástí Koalice OF, ČSSL, RU. S výjimkou roku 1994 se od roku 1998, už jako KDU-ČSL, až do současnosti uchází o místa v zastupitelstvu. Prvním předsedou byl Wolfgang Weselý. V současné době je předsedkyní Otýlie Binderová. Členská základna má od svého počátku 10 až 12 členů a stále se pohybuje mezi těmito čísly. Zastupitel města zvolený za tuto stranu uvedl: „*V současné době má KDU-ČSL 11 členů, schází se dvakrát až čtyřikrát do roka v prostorách kostela sv. Anežky v Českých Velenicích. KDU-ČSL aktivně spolupracuje s místní farou. Pořádají společně Anežskou pouť, dětskou vikariátní pouť, zpívání v kostele a další charitativní akce.*“ KDU-ČSL byla v povolební koalici třikrát. V období 1990 – 2014 měla na kandidátních listinách 90 kandidátů, z toho 41 kandidátů bez politické příslušnosti (45,55 %). V obecním zastupitelstvu měla 6 zástupců a z toho 5 bez politické příslušnosti. V radě měla 3 zástupce a všechny bez politické příslušnosti [rozhovor č. 5, www.volby.cz].

Posledním místním politickým subjektem je Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM). Tato strana má v obci dlouholetou tradici. Prvním předsedou po roce 1989 byl Jiří Šachl. Po něm před patnácti lety nastoupil pan Jiří Kopřiva, který je předsedou dodnes. Předseda místní organizace KSČM uvedl: „*V současné době máme 10 členů a scházíme se asi čtyřikrát do roka. Za poslední dva roky k nám přišli dva noví členové, jinak se naše členská základna léta neměnila, maximum bylo 13 členů. V posledních volbách v roce 2014 jsme nekandidovali, neboť se nám nepodařilo sestavit patnáctičlennou kandidátku.*“ Od roku 1990 do roku 2010 vždy byla místním politickým subjektem ve volbách. V posledním volebním období v roce 2014 tato strana svoji kandidátku již nepostavila. V povolební koalici byla dvakrát. V období 1990 – 2010 měla na kandidátních listinách 85 kandidátů, z toho jen 9 kandidátů bez politické příslušnosti (10,58 %). V obecním zastupitelstvu měla 14 zástupců a z toho jednoho bez politické příslušnosti. V radě měla 2 zástupce a oba s politickou příslušností [rozhovor se současným předsedou KSČM., www.volby.cz].

Vedle těchto politických stran ve městě existovalo Občanské fóru (OF), které vzniklo ve městě dne 18. 11. 1989. To se zúčastnilo pouze prvních komunálních voleb v roce 1990 a bylo součástí Koalice OF, ČSSL, RU. Ing. Vladěna Kordíková, členka OF, která byla součástí výše uvedené koalice, se stala v těchto volbách místostarostkou. OF mělo v době svého založení tyto členy: Milana Císaře, Pavla Nováka, Zdeňka Marka, Ing. Pavla Beníška, Milana Kružík, Petra Vondráška, MUDr. Jana Jabůrka, Luboše Zámečnicka, Zdeňka Kovačika, Josefa Švece, Alenu Bachařovou, Milana Vlacha, Alžbětu Boháčovou, Jaroslava Kropíka, Ing. Jaromíra Konečného, Ladislava Matouška, Jiřího Maxu, Jiřího Melhubu a Zdeňka Luňáka. Mluvčím Občanského fóru byl Zdeněk Luňák. OF mělo za úkol požadovat řešení místních otázek a problémů od kompetentních orgánů zejména představitelů města, a s těmito výsledky

neprodleně seznamovat veřejnost. V roce 1991 Občanské fórum zaniká z celostátních důvodů, nikoliv místních [Městská kronika svazek 3, s. 270].

V roce 1991 dalším místním politickým subjektem byla Občanská demokratická strana (ODS). Prvním předsedou byl Mgr. Josef Kropík, ředitel zdejší základní školy, dalším a posledním předsedou byl Mgr. David Lužický. Místní organizace ODS měla pět členů. Slovy bývalého předsedy místní organizace ODS Mgr. Davida Lužického: „*Poté, co se odstěhoval bývalý předseda z Českých Velenic, jsem se stal někdy v roce 2007/2008 předsedou. Za mého působení měla strana tři členy. Scházeli jsme se dvakrát až třikrát do roka, vše záviselo, zda se jednalo o volební rok nebo ne. Místní organizace ODS ukončila svoji činnost dne 1. 7. 2012 pro nesouhlas s postupem koaliční vlády ODS v kauze tehdejšího ministra spravedlnosti Pospíšila. V této době jsem i já vystoupil z této strany*“ [rozhovor s bývalým předsedou MO ODS].

Vedle těchto výše uvedených politických subjektů ve městě v minulosti (v letech 1990 – 1994) pracovala také Československá strana socialistická (ČSS) a Republikánská unie – Svobodný blok (RU). V letech 1994 – 1998 zde působila Občanská demokratická aliance (ODA) a Demokratická unie (DEU) a v letech 2002 – 2006 Unie Svobody – Demokratická unie (US-DEU).

V roce 2010 se voleb zúčastnila politická strana TOP 09. Pod hlavičkou této strany kandidovali pouze kandidáti bez politické příslušnosti. Místní organizace této strany nebyla ve městě založena.

7.13 Zhodnocení lokálního politického systému

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že místní organizace politických stran nemají v Českých Velenicích velké členské základny (v roce 2015 průměrně 12 členů), proto musejí své kandidátky doplňovat lidmi bez politické příslušnosti. To se stalo osudným ve volbách 2014 místní organizaci Komunistické strany Čech a Moravy, která nezajistila pět kandidátů bez politické příslušnosti, a proto se raději voleb vůbec nezúčastnila.

Za celé sledované volební období měla pouze jediná „stranická“ kandidátka všechny kandidáty bez politické příslušnosti. Jednalo se o TOP 09 v roce 2010. ODS, která kandidovala v roce 2010, měla pouze na druhém, pátém a devátém místě kandidáty s politickou příslušností. 12 kandidátů měla bez politické příslušnosti. Převládali zde kandidáti bez politické příslušnosti. ČSSD měla kromě roku 2014 na prvních třech místech kandidátní listiny vždy kandidáty s politickou příslušností a průměrně na kandidátní listině byli dva nestraníci. Celkově u ní převládali kandidáti s politickou příslušností. KSČM měla vždy na prvním místě kandidátní

listiny kandidáta s politickou příslušností, na druhém až pátém místě byl obvykle jeden kandidát bez politické příslušnosti. Průměrně na kandidátní listině byli tři nestraníci. Celkově tedy převládali kandidáti s politickou příslušností. KDU-ČSL měla vždy na prvním místě kandidátní listiny kandidáta s politickou příslušností s výjimkou roku 2010. Na druhém až pátém místě obvykle byli dva kandidáti bez politické příslušnosti. Průměrně na kandidátní listině bylo deset nestraníků. Celkově tudíž převládali kandidáti bez politické příslušnosti. LSNS měla na prvním až čtvrtém místě kandidáty s politickou příslušností. Čtyři kandidáty měla bez politické příslušnosti, a to na čtvrtém, pátém, osmém a devátém místě. Převládali zde kandidáti s politickou příslušností. ČSS měla všechny kandidáty s politickou příslušností.

Koalice OF, ČSSL, RU měla všechny kandidáty s politickou příslušností. Koalice ODS, ODA, DEU měla na prvním až čtvrtém místě kandidáty s politickou příslušností, avšak převládali zde kandidáti bez politické příslušnosti.

Počátkem devadesátých let na místní politickou scénu nově vstupují sdružení nezávislých kandidátů. V Českých Velenicích jsou to následující uskupení: Nezávislí kandidáti měli všechny kandidáty bez politické příslušnosti (získali jeden mandát za období 1990 – 2014). Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice-nezávislí měli všechny kandidáty bez politické příslušnosti (získali sedm mandátů za období 1990 - 2014). Další uskupení vystupovala v rámci sdružení s politickými stranami: Sdružení ODS a NK mělo průměrně dvanáct kandidátů bez politické příslušnosti a kromě roku 1998 byl vždy straník lídrem sdružení (získalo třináct mandátů za období 1990 – 2014). Sdružení NK a US-DEU mělo na kandidátní listině pouze jednoho kandidáta s politickou příslušností, a to až na osmém místě kandidátní listiny (získalo tři mandáty za období 1990 – 2014). Nezávislí kandidáti nehrají v místní politice v Českých Velenicích významnou roli s výjimkou let 1998 a 2014. Samostatný nezávislý kandidát byl na kandidátní listině v roce 1994 a 1998, přičemž uspěl pouze jediný v roce 1994. Bohužel však kandidatura jedinců neměla ve volbách do obecního zastupitelstva žádnou šanci v důsledku používaného volebního systému. Tyto skutečnosti potvrzují výsledky zmíněných dosavadních, výše uvedených zkoumání.

Ze všech kandidátů (438), kteří kandidovali v letech 1990 – 2014, bylo 204 bez politické příslušnosti. Převládali kandidáti s politickou příslušností. Největší počet mandátů za dané období získala ČSSD (38), druhá byla KSČM (14) a třetí Sdružení ODS, NK (10).

Tabulka 22 zachycuje zastupitele bez politické příslušnosti v místních politických stranách i ve sdruženích nezávislých kandidátů. V období od roku 1990 do roku 2014 z celkového počtu zastupitelů (105) je 49 bez politické příslušnosti. Převládají zde zastupitelé s politickou příslušností. Pokud výše uvedený počet zastupitelů (105) „očistíme“ o kandidáty

s opakovanou kandidaturou, dojdeme k počtu 52 zastupitelů (fyzických osob). Z tohoto počtu (52) je celkem 25 bez politické příslušnosti a 23 s politickou příslušností a 4 jsou částečně s politickou příslušností i bez ní, když někteří z politické strany časem vystoupili a jiní do ní časem vstoupili. V místních sdruženích politických stran je z 69 zastupitelů 22 bez politické příslušnosti. V koalicih politických stran z 11 zastupitelů jsou 4 zastupitelé bez politické příslušnosti. Samostatný nezávislý kandidát a Nezávislí kandidáti včetně Sdružení nezávislých kandidátů měli dohromady 25 zastupitelů a z toho 23 zastupitelů bylo bez politické příslušnosti.

V místních sdruženích politických stran kandidovalo 315 kandidátů a z toho 109 bylo bez politické příslušnosti. V koalicih politických stran kandidovalo 30 kandidátů a z toho bylo 11 bez politické příslušnosti. Samostatný nezávislý kandidát a Nezávislí kandidáti včetně Sdružení nezávislých kandidátů mělo na kandidátní listině 93 kandidátů a z toho bylo 84 bez politické příslušnosti.

Tabulka 22 Zastupitelé bez politické příslušnosti v Českých Velenicích

Název strany	Rok													
	1990		1994		1998		2002		2006		2010		2014	
	C	B	C	B	C	B	C	B	C	B	C	B	C	B
ČSSD	4	0	4	1	4	1	4	1	8	3	7	3	7	2
Sdružení ODS – NK	-	-	-	-	6	5	3	3	4	3	-	-	-	-
KDU-ČSL	-	-	-	-	2	2	1	1	1	1	1	1	1	0
Sdružení NK a US, DEU	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-
Sdružení nezávislých	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
SNK: Pro Velenice – nezávislí	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7
ODS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-	-
TOP 09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
KSČM	2	0	3	0	3	0	3	0	2	0	1	1	-	-
Nezávislý kandidát	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koalice ODS ODA, DEU	-	-	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LSNS	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ČSS	3	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Název strany	Rok													
	1990		1994		1998		2002		2006		2010		2014	
Koalice OF, ČSSL, RU	6	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	15	0	15	6	15	8	15	9	15	7	15	10	15	9

C – Zastupitelé ve volební straně, celkem, B – Zastupitelé ve volební straně, bez politické příslušnosti.

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

Tabulka 23 zachycuje v místních politických stranách i ve sdruženích nezávislých kandidátů radní bez politické příslušnosti. Z celkového počtu 35 radních je 14 radních bez politické příslušnosti. Převládají zde radní s politickou příslušností. Pokud výše uvedený počet radních (35) „očistíme“ o kandidáty s opakovanou kandidaturou, dojdeme k počtu 23 radních (fyzických osob). Z tohoto počtu (23) je celkem 12 bez politické příslušnosti a 10 s politickou příslušností a 1 je částečně s politickou příslušností i bez ní, když z politické strany časem vystoupil. V místních sdruženích politických stran z 22 radních je 5 radních bez politické příslušnosti. V koalicích politických stran z 6 radních jsou 2 radní bez politické příslušnosti. Samostatný nezávislý kandidát a Nezávislí kandidáti včetně Sdružení nezávislých kandidátů mají dohromady 7 radních a všichni byli bez politické příslušnosti.

Tabulka 23 Radní bez politické příslušnosti v Českých Velenicích

Název strany	Rok													
	1990		1994		1998		2002		2006		2010		2014	
	C	B	C	B	C	B	C	B	C	B	C	B	C	B
ČSSD	1	0	-	-	-	-	3	0	3	0	3	0	3	1
Sdružení ODS – NK	-	-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
KDU-ČSL	-	-	-	-	2	2	-	-	1	1	-	-	-	-
Sdružení nezávislých	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
SNK: Pro Velenice – nezávislí	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
TOP 09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-
KSČM	-	-	-	-	-	-	1	0	1	0	-	-	-	-
Nezávislí kandidát	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koalice ODS ODA, DEU	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LSNS	-	-	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Název strany	Rok													
	1990		1994		1998		2002		2006		2010		2014	
ČSS	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koalice OF, ČSSL, RU	3	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	5	0	5	3	5	4	5	1	5	1	5	2	5	3

C – Radní ve volební straně, celkem, B – Radní ve volební straně, bez politické příslušnosti.

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

Jmenovité složení zastupitelstva a rady města České Velenice po volbách v letech 1990 – 2014 zachycují Přílohy 3 a 4. V příloze 5 jsou uvedeni starostové v Českých Velenicích od roku 1919 do současnosti.

Nejčastěji voleným zastupitelem za sledované období byl Mgr. Miroslav Kotrč z ČSSD, který byl zvolen za každé volební období. Dále Imrich Žec z KSČM byl zvolen zastupitelem celkem 6x, Václav Musil z ČSSD byl zvolen celkem 5x a Ing. Jaromír Slíva, MBA, z ČSSD a Mgr. Petr Večeř, který kandidoval 3x za ČSSD a 1x za Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice-nezávislí, byli celkem oba zvoleni zastupiteli 4x. Nejčastěji zvoleným radním za sledované období byl Mgr. Miroslav Kotrč a Ing. Jaromír Slíva, MBA, oba z ČSSD a celkem 4x, dále Václav Musil z ČSSD, MUDr. Jan Jabůrek (1x jako samostatný nezávislý kandidát a 2x za Sdružení ODS, NK) a Zdeněk Marek (za Koalici OF, ČSSL, RU, Koalici ODS, ODA, DEU a za Sdružení ODS, NK), všichni byli radními celkem 3x a konečně Imrich Žec z KSČM byl radním celkem 2x.

Nejčastěji voleným starostou v Českých Velenicích od roku 1919 do současnosti byl Josef Keš za Československou stranu národně socialistickou ve volebním období od 27. listopadu 1924 do 11. června 1938, a dále Jan Hofbauer za Komunistickou stranu Československa ve volebním období od 15. listopadu 1976 do 6. prosince 1990, oba byli na radnici 14 let. Na druhém místě se umístil současný starosta Ing. Jaromír Slíva, MBA, za Českou stranu sociálně demokratickou, který je ve funkci od 11. listopadu 2002 až dosud (13 let na radnici).

7.14 Volby do „vyšších“ zastupitelských sborů

Podíváme-li se na výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2010, vítězem byla v České republice ČSSD s 22,08 % hlasů a druhá byla ODS s 20,22 % hlasů. Stejně pořadí bylo i v Českých Velenicích, v nichž ČSSD získala 31,44 % a ODS získala 15,92 % hlasů. V roce 2013 byla vítězem v České republice ČSSD s 20,45 % hlasů a

druhá byla politická strana ANO 2011 s 18,65 % hlasů. V Českých Velenicích zvítězila také ČSSD s 30,47 % hlasů a na druhém místě se umístila KSČM s 18,74 % hlasů.

Podíváme-li se na krajské volby v roce 2008, vítězem byla v Jihočeském kraji ČSSD s 33,80 % hlasů a druhá byla ODS s 29,63 % hlasů. V Českých Velenicích je pořadí stejné, ČSSD získala 43,12 % a ODS 23,78 % hlasů. V roce 2012 se vítězem krajských voleb stala opět ČSSD s 27,99 % a druhá byla KSČM s 19,37 %. Opět je v Českých Velenicích pořadí stejné, ČSSD tu získala 53,04 % a KSČM 16,76 % hlasů.

Pro doplnění ještě porovnáme volby do obecního zastupitelstva v Českých Velenicích a volby do „vyšších“ zastupitelských sborů v roce 2006 a 2010. V roce 2006 vítězem byla v komunálních volbách ČSSD s 48,06 % hlasů a na druhém místě bylo Sdružení ODS, NK s 28,90 % hlasů. V roce 2010 v Českých Velenicích opět vyhrála ČSSD s 45,03 % hlasů a druhá byla TOP 09 s 22,31 % hlasů.

Vítězem všech voleb v Českých Velenicích je s jasným náskokem vždy ČSSD. České Velenice kromě roku 2013, kdy na druhém místě byla ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky KSČM, kopírují výsledky do „vyšších“ zastupitelských sborů. Dalo by se říci, že i volby do obecního zastupitelstva v letech 2006 a 2010 vyjadřovaly stejné klima, jaké bylo v tehdejší společnosti [www.volby.cz].

Z Českých Velenic byl zvolen zastupitelem do krajského zastupitelstva v roce 2000 Imrich Žec za KSČM, který dále neúspěšně kandidoval v krajských volbách v roce 2004 a 2008. Za ČSSD byl zvolen krajským zastupitelem v roce 2008 a 2012 Ing. Jaromír Slíva, MBA, který v roce 2008 vykonával i funkci radního Jihočeského kraje s kompetencemi v oblastech zabezpečování úkolů v oblasti ekonomiky a majetku kraje a v roce 2012 se stal náměstkem hejtmána Jihočeského kraje [www.volby.cz].

7.15 Rozhodovací proces

Místní politické subjekty nejvíce ovlivňují veřejný život ve městě, pokud se jejich zástupci dostanou do místní samosprávy. Zesílený vliv pak dále mají v radě nebo vedení města. Samospráva města rozhoduje prostřednictvím svých orgánů, zastupitelstva a rady města, které postupují podle svých schválených jednacích řádů a zákona o obcích. Zástupci místních politických subjektů mohou ovlivňovat veřejný život a rozvoj obce v rámci těchto mantinelů.

Rada města se schází pravidelně druhou a čtvrtou středu v měsíci. Zastupitelstvo města se schází pětkrát nebo šestkrát do roka podle potřeby, vždy první pondělí v měsíci. Radní dostávají podklady pro jednání rady v listinné podobě, minimálně pět dnů přede dnem jednání rady. Zastupitelé dostávají podklady pro jednání zastupitelstva v elektronické podobě, na flash

disku, který roznášejí pracovníci zdejší městské policie, minimálně sedm dnů před jednáním zastupitelstva.

Program jednání rady a zastupitelstva je tvořen z žádostí občanů města, právnických osob a potřeb města. Jednotlivé body programu zpracovávají odbory města, tajemník a místostarosta města. Takto zpracované body jsou předány tajemnici města, která z nich zpracuje program pro konkrétní jednání rady nebo zastupitelstva. Někdy tento program zpracovává i sekretářka starosty. Zpracování programu nemá žádná pevná pravidla, je tvořen nahodile, pouze jsou u sebe věci podobného charakteru. Například všechny pronájmy bytů, prodeje pozemků, jsou uvedeny za sebou.

Před každým jednáním rady a zastupitelstva jednotlivé body programu na poradě vedení města starosta projedná s příslušnými vedoucími odbory.

Zastupitelé za jednotlivé zvolené strany se před jednáními zastupitelstva nikdy (ani před projednáním rozpočtu města) nescházejí v místních organizacích, aby jednotlivé body programu předem projednali s ostatními členy organizace, a při hlasování pak měli jednotný postup. Každý zastupitel tak hlasuje v podstatě sám za sebe, na základě svého svědomí [Chabiniok, Slíva, ústní sdělení, 11. 11. 2015].

Na otázku jaké problémy vznikají při jednání zastupitelstva a zda vznikají nějaká kolizní témata, oslovení zastupitelé uvedli: „*Kolizní témata a problémy při jednání zastupitelstva se neobjevují*“. Další část dotazovaných přiznala, že jsou problémy a existují kolizní témata: „*Vykácení kaštanové aleje a její obnova, volba vrchního strážníka, financování trolejbusu, zákaz hracích automatů. Téma sociálně vyloučených komunit, které v zastupitelstvu vzbudilo velkou pozornost, kdy tato vzrušenější debata byla výsledkem předpojatosti a xenofobních postojů zástupců většinové společnosti, než výsledkem racionální úvahy.*“

Zásadní rozhodnutí v zastupitelstvu (například, schvalování rozpočtu nebo velké investiční akce) jsou přijímána dle vyjádření dotázaných zastupitelů: „*Diskusí o tématu, návrhy, hledáním kompromisního řešení a hlasováním. Důslednou analýzou projednávané věci starostou nebo místostarostou. Většinou jednoznačně*“ [rozhovory se zastupiteli 1 – 11]. Dále mimo samosprávu veřejný život a rozvoj obce aktivně ovlivňuje svou činností pouze jedna místní politická strana, a tou je KDU-ČSL, která pořádá pro věřící i nevěřící občany města a přilehlého okolí různé akce, např. dětskou vikariátní pouť, zpívání v kostele a další akce. Tím přispívá ke kulturnímu vyžití občanů, vhodnému vyplnění volného času a ke snížení negativních jevů a bezpečnosti ve městě.

8 Závěr a shrnutí

Tématem diplomové práce byla lokální politika odehrávající se v prostředí územní samosprávy. Výzkum byl zaměřen na obec – město České Velenice, které leží v Jihočeském kraji v okrese Jindřichův Hradec. V roce 2014 mělo 3060 obyvatel, a proto patří do kategorie obcí malé střední velikosti.

Až do roku 1866 bylo „České Vitorazsko“, jehož součástí byly i vesnice v okolí Gmündu (Česká Cejle, Dolní Velenice a Josefsko) zemědělskou oblastí. Výstavba železnice v letech 1866 – 1871 a rozvoj průmyslu přinesly pozdějším Českým Velenicím a přilehlému okolí značný rozvoj. Město se postupně stalo místním centrem. Do vzniku Československé republiky byly výše uvedené vesnice, z kterých vzniklo dne 1. 12. 1920 město České Velenice, součástí Dolních Rakous s převážně německými obyvateli. Největší rozkvět město České Velenice zažilo za první československé republiky. Přestože po roce 1989 došlo k útlumu a zániku symbolu města dřívějších Železničních oprav a strojírny a i podniku Otavan, město nepostihla výrazná nezaměstnanost, neboť se současně vyvíjela průmyslová zóna v Hospodářském parku České Velenice – Gmünd, která zajistila lidem zaměstnání. Na založení a rozvoji tohoto parku má značný vliv i místní samospráva, která je vlastníkem 35 % akcií Hospodářského parku. V současné době jsou v Hospodářském parku čtyři zaměstnavatelé (Magna Cartech, spol. s.r.o., GEM Bohemia s.r.o., Kinshofer Greiftechnik a Kulhánek s.r.o.), kteří zaměstnávají 804 lidí, a z toho 600 lidí pracuje u největšího zaměstnavatele Magny Cartech, spol. s.r.o., která vyrábí výlisky z ocelových plechů pro automobilové karosérie. Podniky v Hospodářském parku zaměstnávají lidi i z přilehlého okolí. V roce 2009 a 2010 došlo ke zvýšení nezaměstnanosti v Českých Velenicích, které souviselo s propouštěním v Magně Cartech, spol. s.r.o., z důvodu celosvětového poklesu prodeje osobních automobilů. V roce 2014 byla poprvé nezaměstnanost v Českých Velenicích vyšší než v Jihočeském kraji a České republice. Míra nezaměstnanosti ve městě v roce 2014 dosáhla 7,6 %.

V letech 1990 – 2003 místní samospráva pracovala s filosofií vyrovnaných rozpočtů. Za sledované období 2004 – 2014 hospodaření města vykazovalo převážně přebytky v hospodaření. Schodky v letech 2004, 2009, 2011 a 2014 byly způsobeny velkými investičními akcemi města a opožděným proplacením dotací na tyto akce. Nejvýznamnější investiční akcí po roce 1989 byla stavba „Rekonstrukce silnice II/103 – průtah Českými Velenicemi“ za téměř 40 miliónů korun.

Problémem Českých Velenic je postupné snižování počtu obyvatel ve městě. Počet obyvatel Českých Velenic výrazně klesl po vzniku Československé republiky, dále po 2.

světové válce a za sledované období 2001 – 2011 se snížil o 89 obyvatel. V letech 2004 – 2014 došlo ke každoročnímu úbytku obyvatel (celkem o 199 obyvatel), přestože od roku 1950 do roku 2001 počet obyvatel každoročně rostl. Dále obyvatelé Českých Velenic stárnou, počet ekonomicky aktivních obyvatel klesá, počet obyvatel vyjíždějících do zaměstnání a škol stoupá a bohužel výrazně ubyl počet obyvatel české národnosti. Dalším problémem ve městě je bezpečnost. Místní samospráva se snaží v posledních letech tento problém intenzivně řešit posílením městské policie, zavedením působení bezpečnostní agentury ve městě, asistenty prevence kriminality, terénním pracovníkem a dalšími opatřeními. Tato výše uvedená opatření přináší první ovoce, neboť v roce 2013 došlo k výraznému snížení počtu přestupků ve městě. Místní občanská sdružení a zájmové skupiny ve městě dostávají od místní samosprávy ročně nemalé peníze na svoji činnost a rozvoj. Nutno ale podotknout, že místní občanská sdružení umožňují občanům participovat na rozvoji města, vhodně využít volný čas a zároveň jsou jednou z forem boje proti kriminalitě ve městě. Přesto doporučujeme městu, aby při financování těchto sdružení a skupin stanovilo jasná pravidla pro rozdělování peněz, aby příspěvky byly transparentní, spravedlivé a efektivní.

Po roce 1989 působilo v Českých Velenicích velké množství různých politických seskupení. V současnosti (rok 2015) ve městě působí jen tři místní politické subjekty: Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová, Česká strana sociálně demokratická a Komunistická strana Čech a Moravy. Místní politické subjekty nemají velké členské základny, průměrně okolo 12 členů. Místní politické strany proto musí doplňovat své kandidátky lidmi bez politické příslušnosti. Tomuto stavu odpovídají dosud zjištěné výsledky při zkoumání lokální politiky (územní samosprávy). Ze všech kandidátů (438), kteří kandidovali v letech 1990 – 2014, bylo 204 kandidátů bez politické příslušnosti. Z celkového počtu zastupitelů (105) bylo 49 zastupitelů bez politické příslušnosti a z 35 radních bylo 14 radních bez politické příslušnosti. Politické strany a jejich koalice měly za sledované období celkem na kandidátní listině 345 kandidátů a z toho 120 bylo bez politické příslušnosti. Nezávislí kandidáti včetně Sdružení nezávislých kandidátů měli za stejné období celkem na kandidátní listině 93 kandidátů a z toho 84 bylo bez politické příslušnosti. Nezávislí kandidáti nehrají v místní politice v Českých Velenicích významnou roli s výjimkou roků 1998 a 2014.

Celkově ale na kandidátních listinách a zejména v politických stranách a jejich koalicích, v zastupitelstvu i radě spíše převládají kandidáti a zastupitelé s politickou příslušností, což ne zcela odpovídá provedeným zjištěním při zkoumání lokální politiky.

Na samý závěr lze konstatovat, že výsledky zjištěné v Českých Velenicích jsou jen částečně v souladu se zjištěními dosud realizovaných zkoumání územní samosprávy.

9 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

- BALÍK, Stanislav. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009. 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BALÍK, Stanislav. Metodologie výzkumu komunální politiky. In FIALA, Petr, STRMISKA, Maxmilián. *Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2005.
- CABADA, Ladislav a kolektiv. *Koalice a koaliční strany*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. 223 s. ISBN 80-7380-004-7.
- ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPIK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. 251 s. ISBN 978-80-247-3061-5.
- ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, LUHANOVÁ, Markéta. *Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia*. 1. vyd. 3. dotisk. Praha: Česká zemědělská univerzita. Provozně ekonomická fakulta, 2007. 162 s. ISBN 978 -80-213-1157-2.
- ČMEJREK, Jaroslav, KUBÁLEK, Michal, PÁTEK, Zdeněk, DOSTÁL, Pavel. *Moderní společnost a problémy politiky*. 3. vyd. 8. dotisk. Praha: Česká zemědělská univerzita. Provozně ekonomická fakulta, 2012. 302 s. ISBN 978 -80-213-0841-1.
- HENDRYCH, Dušan. *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 3. aktualizované vydání. Praha. Wolters Kluwer ČR, a. s., 2009. s. 231. ISBN 978-80-7357-458-1.
- HENDRYCH, Dušan a kolektiv. *Správní právo. Obecná část*. 7. vyd. Praha. Nakladatelství C. H. Beck, 2009. s. 875. ISBN 978-80-7400-049-2.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, JANÁK, Jan, DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství lidové noviny, 2010. 568 s. ISBN 80-7106-709-1.
- HOKR, Vladimír a kolektiv. *Paměti Vitorazska*. 1. vyd. Vydala Novohradská občanská společnost. 2003. 109 s, ISBN 80-239-0604-6.
- JINDRA, Jaromír, JINDROVÁ, Eliška. *Město odkud pocházím České Velenice*. České Budějovice: Nakladatelství Eliška Jindrová – PROSPERITA, 2002. 161 s. ISBN 80-903027-1-8.
- JÜPTNER, Petr. Komunální koalice a politické modely. In *Politologická revue*, č. 2, 2004. s. 80 – 101.
- KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde Praha, a.s., Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2007. s. 396. ISBN 978-80-7201-665-5.

- KUBÁT, Jiří, LAŇKA, Karel, ŠOLLAR st, Jaroslav, ŠOLLAR ml, Jaroslav. *Českovelenický poutník. Krátké putování historií Českých Velenic*. Vydalo Město České Velenice, 2014. 95 s.
- OESTERREICHER, Jiří, KOTRBOVÁ, Irena, WINKLER, Harald. *Společná minulost Gmünd a České Velenice*. Vydalo Město České Velenice, 2005. 74 s.
- SKOVAJSA, Marek a kolektiv. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál, s.r.o., 2010, 376 s. ISBN 978-80-7367-681-0.
- VEDRAL, Josef, VÁŇA, Luboš, BŘEŇ, Jan, PŠENIČKA, Stanislav. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 876. ISBN 978-80-7179-597-1.
- VODIČKA, Karel, CABADA, Ladislav: *Politický systém České republiky: historie a současnost*. Praha: Portál, s.r.o., 2007. 374 s.

Zákony a vyhlášky

- Československo. Ústavní zákon České národní rady č. 1/1993 ze dne 16. 12. 1992 Ústava České republiky a o změně některých zákonů.
- Československo. Ústavní zákon č. 14/1990 ze dne 23. 1. 1990 o odvolání poslanců zastupitelských sborů a volbě nových poslanců národních výborů a o změně některých zákonů.
- Československo. Ústavní zákon Federálního shromáždění č. 294/1990 ze dne 28. října o změně některých zákonů.
- Československo. Zákon č. 75/1919 ze dne 31. ledna 1919 volební řád v obcích republiky Československé.
- Česko. Zákon č. 128/2000 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení), a o změně některých zákonů.
- Česko. Zákon č. 250/2000 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a o změně některých zákonů.
- Česko. Zákon č. 314/2002 ze dne 13. června 2002 o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.
- Česko. Zákon č. 491/2001 ze dne 6. prosince 2001 o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.
- Česko. Vyhláška Ministerstva vnitra České republiky, č. 388/2002 ze dne 15. srpna 2002 o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností.
- Rakousko. Stadionovo prozatímní obecní zřízení z 20. března 1849.

Statistická data a dokumenty

- Českovelenický zpravodaj. Měsíčník vydávaný městem České Velenice. Dostupný také na webových stránkách města www.venice.cz, ověřeno [2015-10-5].
- Český statistický úřad. (Sčítání lidu, domů a bytů 2011). Dostupný na <http://www.czso.cz/csu/czso/scitani-lidu-domu-a-bytu/2011/>, ověřeno [2015-9-18].
- Český statistický úřad. (Sčítání lidu, domů a bytů 2001). Dostupný na <http://www.czso.cz/sldb/datové-publikace>, ověřeno [2015-9-18].
- Hodnotící zpráva za rok 2004 – 2014 za město České Velenice Jihočeského kraje.
- Informační portál Ministerstva financí České republiky MONITOR. Dostupný na webových stránkách Ministerstva financí. <http://monitor.statnipokladna.cz>, ověřeno [2015-9-14].
- Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí. Dostupný na <http://portal.mpsv.cz>, ověřeno [2015-9-15].
- Kronika města České Velenice 1. – 5. svazek, 2003, 2006 – 2009.
- Ministerstvo vnitra České republiky (Počet obyvatel). Dostupné na <http://www.mvcr.cz/clanek/statistika/-pocety-obyvatel-v-obcich.aspx>, ověřeno [2015-9-18].
- Portál rozpočet obce. Dostupný na www.rozpocetobce.cz, ověřeno [2015-8-10].
- Územní plán města České Velenice, textová část (zpracováno v květnu 2006).
- Veřejný rejstřík a sbírka listin Krajských soudů. Výroční zprávy a účetní uzávěrky. Dostupný na www.justice.cz, ověřeno [2015-10-1].
- Volební server Českého statistického úřadu. Dostupný na www.volby.cz, ověřeno [2015-6-12].
- Výkazy Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, z let 2008 – 2014.
- Webové stránky města České Velenice. Dostupné na www.venice.cz, ověřeno [2015-9-10].
- Záписy z jednání zastupitelstva a rady města České Velenice.

Rozhovory a ústní sdělení

- Rozhovor č. 1 – 4 se zastupitelem/zastupitelkou za Českou stranu sociálně demokratickou, ze srpna 2015.

- Rozhovor č. 5 – 10 se zastupitelem/zastupitelkou za Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice Nezávislí, ze srpna 2015.
- Rozhovor č. 11 se zastupitelkou za Českou stranu sociálně demokratickou, ze srpna 2015.
- LUŽICKÝ, David. Ústní sdělení. Bývalý předseda Místní organizace Občanské demokratické strany. 9. září 2015.
- KOPŘIVA, Jiří. Ústní sdělení. Předseda Místní organizace Komunistické strany Čech a Moravy. 17. září 2015.
- NOVÁČKOVÁ, Jaroslava: Ústní sdělení. Městský úřad České Velenice. Vedoucí hospodářsko-správního odboru. 24. srpna 2015.
- ŠUBRTOVÁ, Jana: Ústní sdělení. Městský úřad České Velenice. Kulturní referentka. 7. července 2015.
- SLÍVA, Jaromír. Ústní sdělení. Městský úřad České Velenice. Starosta. 11. listopadu 2015.
- CHABINIOK, Pavel, Ústní sdělení. Městský úřad České Velenice. Místostarosta. 11. listopadu 2015.

10 Přílohy

Příloha 1 Výsledky voleb do zastupitelstva města České Velenice (1990 – 2014)

Název strany	Rok													
	1990		1994		1998		2002		2006		2010		2014	
	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M
Koalice OF, ČSSL, RU	41,30	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ČSSD	25,90	4	24,99	4	23,60	4	24,65	4	48,06	8	45,03	7	46,99	7
ČSS	22,50	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KSČM	10,30	2	20,83	3	21,92	3	17,92	3	12,98	2	8,12	1	-	-
NK	-	-	3,44	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koalice ODS, ODA, DEU	-	-	24,99	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LSNS	-	-	15,90	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sdružení ODS, NK	-	-	-	-	39,40	6	-	-	28,90	4	-	-	-	-
KDU-ČSL	-	-	-	-	14,52	2	9,92	1	10,04	1	6,40	1	9,02	1
Sdružení NK a US-DEU	-	-	-	-	-	-	17,42	3	-	-	-	-	-	-
Sdružení nezávislých	-	-	-	-	-	-	9,30	1	-	-	-	-	-	-
TOP 09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22,31	3	-	-
ODS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,12	3	-	-
SNK: Pro Velenice nezávislí	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43,97	7

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

Příloha č 2 Zvolení zastupitelé v Českých Velenicích v letech 1994 - 2014

Jméno	Zaměstnání	Politická příslušnost	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	Poznámky
Baloun Radek, Mgr.	právník	BEZPP -1994	-	Z	-	-	-	-	-	1994 – Koalice ODS, ODA, DEU (ODS)
Bambule Pavel	mistr v ŽOS	BEZPP- 2002	-	-	-	Z	-	-	-	2002 – Sdružení NK a US- DEU (NK)
Bambule Stanislav	elektrikář	BEZPP - 1994-2010	-	Z	K(o)	K(o)	K(o)	K(o)	-	1994 – Koalice ODS, ODA, DEU (ODS), 1998-2006 – Sdružení ODS, NK(NK), 2010- TOP 09
Beníšek Pavel, Ing.	učitel	RU- 1990	Z	-	-	-	-	-	-	1990 – Koalice OF, ČSSL, RU (RU)
Boček Pavel, Ing.	technolog	ČSSL- 1990 BEZPP-2006	Z	-	-	-	K(o)	-	-	1990 – Koalice OF, ČSSL, RU (ČSSL), 2006- KDU-ČSL
Brousek Adolf	technik ČD	KSČM -1994	-	Z	-	-	-	-	-	1994 – KSČM
Bubeník Vladimír	optik	LSNS- 1994 ČSS -1990	K(o)	Z	-	-	-	-	-	1994 – LSNS, 1990 – ČSS
Bubeníková Milena	prodavačka	BEZPP -1998 -2010	-	-	Z	Z	Z	K(o)	-	1998 – 2010 Sdružení ODS, NK (NK), 2010- ODS
Císař Milan	soustružník	OF – 1990, BEZPP -1994 -2002	Z	S	K(o)	K(o)	-	-	-	1990 – Koalice OF, ČSSL, RU (OF), 1994 – Koalice ODS, ODA, DEU (ODS), 1998 –

Jméno	Zaměstnání	Politická příslušnost	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	Poznámky
										2002 -Sdružení ODS, NK (NK)
Dolník Oldřich, MUDr.	lékař	ČSSD -1990	Z	-	-	-	-	-	-	1990 – ČSSD
Fiala Jaroslav	technik	ČSSD -2006-2014	-	-	-	-	Z	Z	Z	2006 – 2014 – ČSSD
Cehák Pavel, Mgr.	učitel	BEZPP - 2010-2014	-	-	-	-	-	Z	K(o)	2010 – ODS, 2014 – SNK: pro Velenice nezávislí
Chabiniok Pavel	pracovník přepážky České pošty s.p.	BEZPP- 2010-2014	-	-	-	-	-	Z	M	2010 – TOP 09, 2014 – SNK: Pro Velenice nezávislí
Jabůrek Jan, MUDr,	praktický lékař	1990- OF, BEZPP- 1994,1998, 2002	K(o)	Z	Z	Z	-	-	-	1990 – Koalice OF, ČSSL, RU (OF), 1994 – samost. NK, 1998 – Sdružení ODS, NK (NK), 2002 – Sdružení NK a US-DEU (US-DEU)
Jakl Josef	vedoucí technolog	KSČM-1998 - 2010	-	-	Z	Z	K(o)	K(o)	-	1998 - 2010- KSČM
Janda Kamil, MUDr.	praktický lékař	BEZPP- 1998, 2002	-	-	Z	K(o)	-	-	-	1998 – Sdružení ODS, NK (NK), 2002 – Sdružení NK a US-DEU (NK)
Koranda František	dělník	KSČM-1990- 1994, 2010	Z	Z	-	-	-	K(o)	-	1990, 1994, 2010 – KSČM
Korandová Sylva	vedoucí provozu	BEZPP-2010 - 2014	-	-	-	-	-	K(o)	Z	2010 – ODS,

Jméno	Zaměstnání	Politická příslušnost	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	Poznámky
	Centrum Zikeš									2014 – SNK: Pro Velenice nezávislí
Kordíková Vladěna, Ing.	úřednice	OF- 1990 ODS- 1994	M	K(o)	-	-	-	-	-	1990 – Koalice OF, ČSSL, RU (OF), 1994 – ODS
Kotrč Miroslav, Mgr.	učitel	ČSSD- 1990-2014	S	Z	Z	M	M	M	Z	1990 – 2014 – ČSSD,
Kropík Josef	ředitel školy	RU-1990, ODS-1994-2006	Z	K(o)	K(o)	-	K(o)		-	1990 – koalice OF, ČSSL, RU (RU), 1998 – ODS, 2006 – Sdružení ODS, NK (ODS)
Kropíková Ivana	technička	BEZPP-2006-2010	-	-	-	-	Z	K(o)	-	2006 – 2010 ČSSD
Kulhánek Petr, Ing.	podnikatel	BEZPP-2002, 2010-2014	-	-	-	Z	-	Z	Z	2002 – Sdružení ODS, NK (NK), 2010 – TOP 09, 2014 – SNK: Pro Velenice nezávislí
Krňák Jiří	projektant	BEZPP-2002-2006	-	-	-	Z	K(o)	-	-	2002 – 2006 – KDU-ČSL
Laňka Karel	technik	ČSSD-1990 - 2006, 2014	Z	Z	K(o)	K(o)	K(o)	-	K(o)	1990 – 2006, 2014 – ČSSD
Lužický David, Mgr.	plánovač výroby Magny Cartech	ODS – 2006, BEZPP - 2010-2014	-	-	-	-	Z	K(o)	Z	2006 – Sdružení ODS,NK- (ODS), 2010 – ODS, 2014 – SNK: Pro

Jméno	Zaměstnání	Politická příslušnost	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	Poznámky
										Velenice nezávislí
Macho Rudolf	technik	BEZPP - 1998-2002-	-	-	Z	K(o)	-	-	-	1998 –2002 – KDU-ČSL
Marek Zdeněk	strojvedoucí	RU- 1990, ODA- 1994, BEZPP-1998, ODS- 2002	Z	S	S	K(o)	-	-	-	1990 – Koalice OF, ČSSL, RU, (RU), 1994 – Koalice ODS, ODA, DEU (ODA), 1998 – Sdružení ODS, NK (NK), 2002 – Sdružení ODS, NK (ODS)
Musil Václav	zámečník	ČSSD- 1998-2014	-	-	Z	Z	Z	Z	Z	1998 –2014 – ČSSD
Opelková Klára	vedoucí projektu Magny Cartech	BEZPP-2014	-	-	-	-	-	-	Z	2014 – SNK: Pro Velenice nezávislí
Pazderka Jiří	technik	RU -1990, BEZPP-1994-1998, BEZPP-2006	K(o)	K(o)	Z	-	K(o)	-	-	1990 – Koalice OF, ČSSL, RU (RU),1994 – 1998 – ČSSD, 2006 – KDU-ČSL
Petroušek Roman, Ing.	výrobní náměstek	KSČM- 1998 - 2010	-	-	Z	Z	Z	K(o)	-	1998 – 2010 – KSČM
Podroužek Rudolf	technik	KSČM- 1990	Z	-	-	-	-	-	-	1990 – KSČM
Polák Jiří, Ing., CSc.	důchodce	1990-ČSS, 1994- LSNS	Z	K(o)	-	-	-	-	-	1990 – ČSS, 1994 – LSNS
Sazma Jaroslav	vedoucí nákupu	BEZPP- 2006-2014	-	-	-	-	Z	Z	Z	2006 – 2014 – ČSSD

Jméno	Zaměstnání	Politická příslušnost	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	Poznámky
Sedláček Jiří, Ing.	technik	ČSSS- 1990 - 2006	Z	Z	Z	K(o)	K(o)	-	-	1990 – 2006 – ČSSD
Slíva Jaromír Ing., MBA.	úředník finančního úřadu	ČSSD- 2002- 2014	-	-	-	S	S	S	S	2002 – 2014 – ČSSD
Sukdol Josef	automechanik	ODS- 1994	-	Z	-	-	-	-	-	1994 – Koalice ODS, ODA, DEU (ODS)
Staněk Stanislav	průvodčí ČD	BEZPP- 2002, ČSSD-2006- 2010	-	-	-	K(o)	Z	K(o)	-	2002 – 2010 – ČSSD
Šafránek Stanislav Mgr.	učitel	ODS- 1998, 2006-2010	-	-	M	-	Z	Z	-	2006 – Sdružení ODS, NK, ODS (ODS), 1998 – Sdružení ODS, NK (ODS), 2010 – ODS
Škarda Rostislav	seřizovač Magny Cartech	BEZPP- 2006- 2014	-	-	-	-	Z	Z	Z	2006 – Sdružení ODS, NK, (NK), 2010 – ODS, 2014 – SNK: Pro Velenice nezávislí
Tichava Vlastimil	soustružník	ČSS- 1990, LSNS-1994	Z	Z	-	-	-	-	-	1990 – ČSS, 1994 – LSNS
Šollar Jaroslav	technik	ČSSD- 1990- 2002, 2010	K(o)	K(o)	Z	K(o)	-	K(o)	-	1990 – 2002, 2010 – ČSSD
Touš Stanislav	OSVČ	BEZPP- 1994-2002, 2010	-	K(o)	Z	K(o)	-	Z	-	1994 – Koalice ODS, ODA, DEU, 1998 – 2002 – Sdružení ODS, NK (NK), 2010 – TOP 09

Jméno	Zaměstnání	Politická příslušnost	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	Poznámky
Večeř Petr, Mgr.	učitel	BEZPP- 2002-2014	-	-	-	Z	Z	Z	Z	2002 – 2010 – ČSSD, 2014 – SNK: Pro Velenice nezávislí
Viktorová Marie	dětská zdravotní sestra	BEZPP- 2006- 2010 – KDU-ČSL- 2014	-	-	-	-	Z	Z	Z	2006 – 2014 – KDU-ČSL
Vondrys Pavel, Ing.	zástupce ředitele školy	BEZPP- 2010-2014	-	-	-	-	-	Z	Z	ČSSD – 2010 – 2014
Antonín Vrábek	zámečník	ČSSL – 1990, BEZPP - 1998, 2002	K(o)	-	Z	K(o)	-	-	-	1990 – Koalice OF, ČSSL, RU (ČSSL) – 1998 – 2002 – KDU-ČSL
Vranka Jiří, MUDr.	zubař	BEZPP- 1998- 2002	-	-	Z	K(o)	-	-	-	1998 – Sdružení ODS, NK (NK), 2002 – KDU- ČSL
Zemánková Jana, Mgr.	učitelka	ČSSD- 2010- 2014	-	-	-	-	-	K(o)	Z	2010 – 2014 – ČSSD
Zikešová Šárka	podnikatelk a	BEZPP- 2002	-	-	-	Z	-	-	-	2002 – Sdružení nezávislých
Žec Imrich	kontrolor kvality	KSČM- 1990-2010	Z	Z	Z	Z	Z	Z	-	1990 – 2010 – KSČM

M – místostarosta, S – starosta, Z – zvolený zastupitel, K(o) – kandidoval a nebyl zvolen.

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

Zaměstnání: zdroj – www.volby.cz. 1994-2014, 1990 – hlasovací listky pro volby do zastupitelstva.

V roce 1992 místostarosta Ing. Vladěna Kordíková (Koalice OF, ČSSL, RU (OF)), rezignovala na svoji funkci a nově byl zvolen místostarostou Jiří Pazderka (Koalice OF, ČSSL, RU (OF)).

Pozn: Ve volebním období 1994 – 1998 zemřel Zdeněk Kloida z ČSSD a nahradil ho Jaroslav Šollar z téže strany. Ve volebním období 1998 – 2002 odstoupil Jaroslav Vlha z KDU-ČSL a nahradil ho Antonín Vrábek z KDU-ČSL.

Ve volebním období 2002 – 2006 odstoupili z funkce zastupitele města MUDr. Jiří Vranka a Milada Bruknerová a nahradili je náhradníci Pavel Bambule a MUDr. Jan Jabůrek, všichni za stranu Sdružení NK a US-DEU.
Zdroj: Zápisy z jednání městského zastupitelstva

Příloha č 3 Složení Rady města České Velenice v letech 1994 – 2014

Jméno	Navrhující strana	Politická příslušnost	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Baloun Radek, Mgr.	Koalice ODS, ODA, DEU (ODS) - 1994	BEZPP-1994	-	R	-	-	-	-	-
Boček Karel, Ing.	Koalice OF, ČSSL, RU (ČSSL)	ČSSL- 1990	R	-	-	-	-	-	-
Bubeník Vladimír	LSNS- 1994	LSNS- 1994	-	R	-	-	-	-	-
Císař Milan	Koalice ODS, ODA, DEU (ODS)- 1994	BEZPP-1994	-	R	-	-	-	-	-
Chabiniok Pavel	SNK: Pro Velenice- nezávislí- 2014	BEZPP-2014	-	-	-	-	-	-	R
Fiala Jaroslav	ČSSD- 2014	ČSSD- 2014	-	-	-	-	-	-	R
Jabůrek Jan, MUDr.	NK- 1994, Sdružení ODS a NK – (NK) - 1998	BEZPP-1994, 1998	-	R	R	-	-	-	-
Kordíková Vladimíra, Ing.	Koalice OF, ČSSL, RU (OF)	OF- 1990	R	-	-	-	-	-	-
Kotrč Miroslav, Mgr.	ČSSD- 1990, 2002-2010	ČSSD - 1990, 2002-2010	R	-	-	R	R	R	-
Kulhánek Petr, Ing.	TOP 09- 2010	BEZPP-2010	-	-	-	-	-	R	-
Macho Rudolf	KDU- ČSL- 1998	BEZPP-1998	-	-	R	-	-	-	-
Marek Zdeněk	1990- Koalice OF, ČSSL, RU (RU), 1994 - Koalice ODS, ODA, DEU (ODA)- 1998- Sdružení ODS, NK (NK)	RU -1990 ODA -1994 BEZPP-1998	R	R	R	-	-	-	-
Mušil Václav	ČSSD- 2002-2010	ČSSD- 2002- 2010	-	-	-	R	R	R	-
Polák Jiří, Ing. CSc.	1990- Koalice OF, ČSSL, RU (ČSSL)	ČSS -1990	R	-	-	-	-	-	-

Jméno	Navrhující strana	Politická příslušnost	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Slíva Jaromír, Ing., MBA	ČSSD- 2002-2014	ČSSD- 2002-2014	-	-	-	R	R	R	R
Šafránek Antonín, Mgr.	Sdružení ODS, NK (ODS)- 1998	ODS- 1998	-	-	R	-	-	-	-
Touš Stanislav	TOP 09- 2010	BEZPP- 2010	-	-	-	-	-	R	-
Večeř Petr, Mgr.	SNK: Pro Velenice – nezávislí- 2014	BEZPP- 2014	-	-	-	-	-	-	R
Viktorová Marie	KDU-ČSL- 2006	BEZPP- 2006	-	-	-	-	R	-	-
Vondrys Pavel, Ing.	ČSSD- 2014	BEZPP- 2014	-	-	-	-	-	-	R
Vrábek Antonín	KDU- ČSL- 1998	BEZPP- 1998	-	-	R	-	-	-	-
Zikešová Šárka	Sdružení nezávislých- 2002	BEZPP- 2002	-	-	-	R	-	-	-
Žec Imrich	KSČM- 2002-2006	KSČM- 2002- 2006	-	-	-	R	R	-	-

R – radní.

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz).

Zkratky u tabulek:

BEZPP – bez politické příslušnosti

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

KDU-ČSL – Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová

SNK – Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice - nezávislí

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

ODS – Občanská demokratická strana

Sdružení ODS, NK – Sdružení Občanské demokratické strany a nezávislých kandidátů

Sdružení NK, US a DU – Sdružení Nezávislých kandidátů a Unie svobody - Demokratické unie

Sam. NK – samostatný nezávislý kandidát

LSNS – Liberální strana národně sociální

ČSS – Československá strana sociální

Koalice OF, ČSSL, RU – Koalice Občanského fóra, Československé strany lidové a Republikánské unie – Svobodný blok

Koalice – ODS, ODA a DEU – Koalice Občanské demokratické strany, Občanské demokratické aliance a Demokratické unie

Příloha č 4 Starostové města České Velenice od roku 1919 do současnosti

Jméno starosty politické strany	Doba působení starosty
Schölm (Die Deutchensocialdemokraten)	16. 6. 1919 – 30. 7. 1920
Antonín Nápravník (jmenovaný předseda správní komise)	31. 7. 1920 - 1923
Bohumil Ticháček	1923 – 27. 11. 1924
Josef Keš (Československá strana národně socialistická)	27. 11. 1924 – 11. 6. 1938
František Sivera (Československá strana národně socialistická)	11. 6. 1938 – 8. 10. 1938
Jan Brabetz (předseda prozatímního Národního výboru)	8. 5. 1945 – 23. 5. 1945
František Sivera (Československá strana národně socialistická)	23. 5. 1945 – 25. 6. 1945
Josef Kondelík	srpen. 1945 – 25. 6. 1946
Jaroslav Pechman (Komunistická strana Československa)	25. 6. 1946 – 20. 2. 1949
František Albert (Komunistická strana Československa)	20. 2. 1949 – 30. 9. 1952
Cyril Frček (Komunistická strana Československa)	30. 9. 1952 – květen 1957
František Strouha (Komunistická strana Československa)	květen 1957 – červen 1964
Jindřich Michl (Komunistická strana Československa)	červen 1964 – 15. 11. 1976
Jan Hofbauer (Komunistická strana Československa)	15. 11. 1976 – 6. 12. 1990
Mgr. Miroslav Kotrč (Česká strana sociálně demokratická)	6. 12. 1990 – 25. 11. 1994
Zdeněk Marek (Sdružení ODS, NK – 1998), (Koalice ODS, ODA, DEU – 2002)	25. 11. 1994 – 11. 11. 2002
Ing. Jaromír Slíva, MBA (Česká strana sociálně demokratická)	11. 11. 2002 - dosud

Zdroj: Zpracováno na základě dat ČSU (www.volby.cz), [Jindra, Jindrová, 2002, s. 128]

Příloha č 5 Základní otázky polostrukturovaných rozhovorů

Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice – nezávislí

1. Proč jste kandidoval (kandidovala) do zastupitelstva města Českých Velenic?
2. Jak jste se dostal (dostala) na kandidátní listinu Sdružení nezávislých kandidátů: Pro Velenice – nezávislí?
3. Jaká jsou Vaše očekávání spojená s funkcí zastupitele? Naplňují se tato očekávání?
4. Jaký byl klíč pro sestavování Vaší kandidátní listiny do komunálních voleb?
5. Bylo obtížné zajistit 15 lidí na kandidátní listinu?
6. Jaká jste měli kritéria pro pořadí na kandidátní listině?
7. Odlišovala se podle Vašeho názoru nějak předvolební kampaň v roce 2014 od předvolebních kampaní v předchozích letech?
8. Co bylo podle Vás hlavním tématem komunálních voleb 2014?
9. Čím si myslíte, že jste nejvíce oslovili voliče před volbami?
10. Co bylo největším problémem při povolebních koaličních rozhovorech?
11. Jakou taktiku jste zvolili před volbou starosty, místostarosty a rady města?
12. Byla před volbou vedení města uzavřena nějaká koaliční dohoda?
13. Jaké problémy vznikají při jednáních zastupitelstva? Objevují se nějaká kolizní témata?
Např. volba vrchního strážníka městské policie.
14. Jakým způsobem jsou přijímána zásadní rozhodnutí v zastupitelstvu? (např.: schvalování rozpočtu, významné stavební investice)?
15. Co zatím považujete za Váš největší pracovní úspěch ve zdejší samosprávě?
16. Na druhé straně je i něco, co se nepovedlo?
17. Jste v Českých Velenicích členem (členkou) nějakého místního spolku? Pokud ano, jakou zastáváte funkci?
18. Jakým způsobem město podporuje místní spolky? Je dle Vašeho názoru tato podpora dostatečná?
19. Pomáhají tyto spolky městu a jeho samosprávě a jak?

Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)

1. Proč jste kandidoval (kandidovala) do zastupitelstva města Českých Velenic?
2. Jak jste se dostal (dostala) na kandidátní listinu České strany sociálně demokratické?
3. Jaká jsou Vaše očekávání spojená s funkcí zastupitele? Naplňují se tato očekávání?
4. Vykonáváte nějakou funkci v politické straně? V případě, že ano. Uveďte prosím jakou?

5. Existuje v Českých Velenicích Místní organizace ČSSD? V případě, že ano, co všechno o ní víte? (počet členů, vznik strany, předseda, vývoj členské základny,...)
6. V případě, že neexistuje MO ČSSD. Uveďte, proč jste sestavili kandidátní listinu pod hlavičkou ČSSD?
7. Jaký byl klíč pro sestavování Vaší kandidátní listiny do komunálních voleb?
8. Bylo obtížné zajistit 15 lidí na kandidátní listinu?
9. Jaká jste měli kritéria pro pořadí na kandidátní listině?
10. Odlišovala se podle Vašeho názoru nějak předvolební kampaň v roce 2014 od předvolebních kampaní v předchozích letech?
11. Co bylo podle Vás hlavním tématem komunálních voleb 2014?
12. Čím si myslíte, že jste nejvíce oslovili voliče před volbami?
13. Co bylo největším problémem při povolebních koaličních rozhovorech?
14. Jakou taktiku jste zvolili před volbou starosty, místostarosty a rady města?
15. Byla před volbou vedení města uzavřena nějaká koaliční dohoda?
16. Jaké problémy vznikají při jednáních zastupitelstva? Objevují se nějaká kolizní témata?
Např. volba vrchního strážníka městské policie.
17. Jakým způsobem jsou přijímána zásadní rozhodnutí v zastupitelstvu? (např.: schvalování rozpočtu, významné stavební investice)?
18. Co zatím považujete za Váš největší pracovní úspěch ve zdejší samosprávě?
19. Na druhé straně je i něco, co se nepovedlo?
20. Jste v Českých Velenicích členem (členkou) nějakého místního spolku? Pokud ano, jakou zastáváte funkci?
21. Jakým způsobem město podporuje místní spolky? Je dle Vašeho názoru tato podpora dostatečná?
22. Pomáhají nějak tyto spolky městu a jeho samosprávě a jak?

Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL)

1. Proč jste kandidoval (kandidovala) do zastupitelstva města Českých Velenic?
2. Jak jste se dostal (dostala) na kandidátní listinu Československé strany lidové?
3. Jaká jsou Vaše očekávání spojená s funkcí zastupitele? Naplňují se tato očekávání?
4. Vykonáváte nějakou funkci v politické straně? V případě, že ano. Uveďte prosím jakou?
5. Existuje v Českých Velenicích Místní organizace KDU-ČSL? V případě, že ano. Co všechno o ní víte? (počet členů, vznik strany, předseda, vývoj členské základny,...)

6. V případě, že neexistuje MO KDU-ČSL. Uveďte, proč jste sestavili kandidátní listinu pod hlavičkou KDU-ČSL?
7. Jaký byl klíč pro sestavování Vaší kandidátní listiny do komunálních voleb?
8. Bylo obtížné zajistit 15 lidí na kandidátní listinu?
9. Jaká jste měli kritéria pro pořadí na kandidátní listině?
10. Odlišovala se podle Vašeho názoru nějak předvolební kampaň v roce 2014 od předvolebních kampaní v předchozích letech?
11. Co bylo podle Vás hlavním tématem komunálních voleb 2014?
12. Čím si myslíte, že jste nejvíce oslovili voliče před volbami?
13. Co bylo největším problémem při povolebních koaličních rozhovorech?
14. Jakou taktiku jste zvolili před volbou starosty, místostarosty a rady města?
15. Byla před volbou vedení města uzavřena nějaká koaliční dohoda?
16. Jaké problémy vznikají při jednáních zastupitelstva? Objevují se nějaká kolizní témata?
Např. volba vrchního strážníka městské policie.
17. Jakým způsobem jsou přijímána zásadní rozhodnutí v zastupitelstvu? (např.: schvalování rozpočtu, významné stavební investice)?
18. Co zatím považujete za Váš největší pracovní úspěch ve zdejší samosprávě?
19. Na druhé straně je i něco, co se nepovedlo?
20. Jste v Českých Velenicích členem (členkou) nějakého místního spolku? Pokud ano, jakou zastáváte funkci?
21. Jakým způsobem město podporuje místní spolky? Je dle Vašeho názoru tato podpora dostatečná?
22. Pomáhají nějak tyto spolky městu a jeho samosprávě a jak?